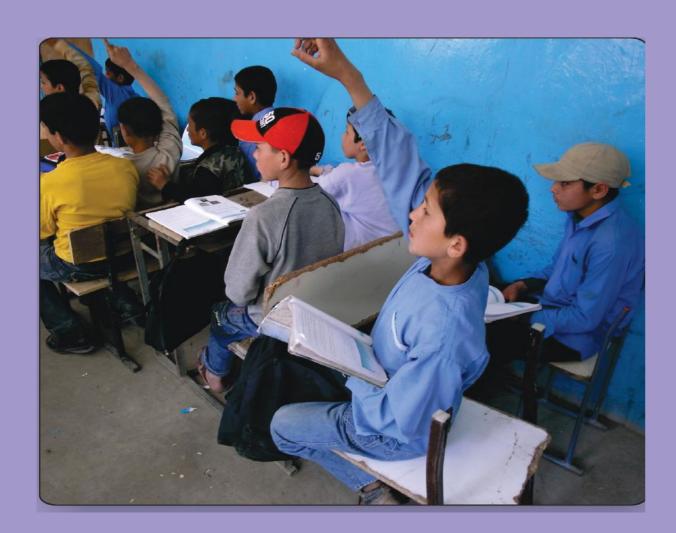

كتاب معلم رهنمای تدریس دروس اجتماعی صنف چهارم

رهنماي تدريس دروس اجتماعي

کتاب های درسی متعلق به وزارت معارف بوده، خرید و فروش آن جداً ممنوع است. با متخلفین برخورد قانونی صورت می گیرد.

سال چاپ: ۱۳۹۵ هـ. ش.

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و تربیهٔ معلم ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

کتاب معلم رهنمای تدریس دروس اجتماعی

صنف چهارم

مؤلفان:

- سرمؤلف نجيب الله « امين افغان»
 - سرمؤلف مير عبيدالله «فاضل»
- معاون سر مؤلف محمد رفيق «مومند»
 - معاون سرمؤلف سامعه «واعظ»
 - پوهنيار محمد فاروق «عمرخيل»

ايديت علمي و مسلكي:

معاون سر مؤلف قديم شيرزى «بابكرخيل» امر بخش اجتماعيات.

كميتهٔ ديني، سياسي و فرهنگي:

- حبیب الله «راحل» مشاور وزارت معارف در ریاست انکشاف نصاب تعلیمی.

كميتة نظارت:

- دكتور اسد الله محقق معين نصاب تعليمي، تربية معلم ومركز ساينس
 - دكتور شير على ظريفي مسؤول پروژهٔ انكشاف نصاب تعليمي
- سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

طرح و دیزاین:

- رحمت الله غفاري
- الماس ظفري و عبدالقاهر صميمي

سرود ملي

دا وطـن افغانستـان دی دا عـزت د هـر افغـان دی کور د سولې کور د تورې هر بچی یې قهرمان دی دا وطن د ټولو کور دی د بلوڅ و د ازبکو د پښتـــون او هــزاره وو د ترکمنــو د تاجکــون ورسره عرب، محوجر دي پامېريان، نورستانيان براهـوي دي، قزلباش دي هـم ايمـاق، هـم پشـه يـان دا هیاواد به تال خلیاری لکه لمار پارشنه آسمان په سينه کي د آسيا به لکه زړه وي جـاويدان

نوم د حق مودی رهبر وایدوالله اکبر وایدوالله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم پيام وزير معارف

سپاس بیکران آفریدگاری را که انسان را در احسن تقویم آفرید و او را قدرت بیان بخشید و به زیور علم و اندیشه آراست و درود بی پایان بر پیامبر مکرم اسلام حضرت محمد مصطفی – صلی الله علیه وسلم – که معلم بزرگ انسانیت است و پیامآور رحمت و هدایت و روشنایی.

تعلیم و تربیت نقطهٔ آغاز هر تحول و سنگ بنای توسعه در هر جامعه است. هدف اصلی تعلیم و تربیت به فعلیت رساندن نیروهای بالقوهٔ انسان و شگوفا ساختن استعدادهای درونی وی است.

کتاب درسی یکی از ارکان مهم در فرایند تعلیم و تربیت محسوب می شود که همگام با تحولات و پیشرفتهای علمی نوین و مطابق با نیازمندیهای جامعه تهیه و تألیف می گردد و باید دارای ظرفیت و ظرافتی باشد که بتواند آموزههای دینی و اخلاقی را توأم با فرآوردههای علوم جدید با میتودهای نوین به شاگردان منتقل کند.

کتابی که اکنون در اختیار شما قرار دارد، بر اساس همین ویژه گیها تهیه و تألیف شده است. سعی وزارت معارف همواره براین بوده که نصاب تعلیمی و کتب درسی معارف کشور، متکی بر مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و حفظ هویت ملی، مطابق با معیارهای علمی و روشهای تربیتی نوین بوده، استعدادهای دانش آموزان را در همه زمینههای اخلاقی و علمی شگوفا گرداند و قدرت تفکر، ابتکار و حس جستجوگری را در آنها تقویت بخشد. ترویج فرهنگ گفتگو و رواداری، تقویت حس وطن دوستی، مهربانی، گذشت و همبستگی از خواستهای دیگر وزارت معارف است که باید در کتب درسی متبلور باشد.

کتابهای درسی بدون داشتن معلم خوب و مسلکی نمیتواند اهداف مورد نظر را بر آورده سازد. معلم یکی از ارکان مهم تعلیم و تربیت و مجری برنامههای آموزشی و تربیتی است. از معلمان و آموزگاران خوب، متعهد و دلسوز کشورم که ستیزه با سیاهی و نادانی را پیشهٔ خود ساخته اند، صمیمانه آرزومندم که با تطبیق دقیق و مخلصانهٔ نصاب تعلیمی، کودکان و جوانان میهن را بسوی فتح قلههای رفیع دانش، اخلاق و معنویت رهنمون گردند.

کامیابی نظام آموزشی کشور بدون همکاری جدی مردم غیر ممکن است. ازین رو از همه اقشار و افراد ملت شریف افغانستان، بخصوص از خانوادهها و اولیای محترم شاگردان خواهشمندم که از هیچگونه همکاری در جهت تحقق اهداف معارف دریغ نورزند. همچنان از همه نویسندگان، دانشمندان، متخصصان تعلیم و تربیت و اولیای محترم شاگردان تقاضا میشود که با ارایهٔ نظریات و پیشنهادهای سالم و نقدهای سازندهٔ خود وزارت معارف را در بهبود هر چه بیشتر کتابهای درسی همکاری نمایند.

لازم میدانم از تمام مؤلفان دانشمند و کارمندان اداری و فنی وزارت معارف که در تهیه، تألیف، طبع و توزیع این کتاب زحمت کشیده اند و از همه نهادهای ملی و بین المللی که در زمینهٔ چاپ و توزیع کتب درسی همکاری نموده اند، قدردانی و تشکر نمایم.

در اخیر از خداوند منان استدعا دارم که به لطف بی پایان خود، ما را در تحقق آرمانهای مقدس معارف یاری رساند. إنه سمیع قریب مجیب.

> دکتور اسدالله حنیف بلخی وزیر معارف

فهرست عناوين

١	درس اول
٣	درس دوم
۵	درس سومدرس
V	درس چهارم
٩	درس پنجم
11	درس ششمدرس ششم
١٣	درس هفتم
16	·
١٧	درس نهم
19	درس دهم
Y1	درس يازدهم
۲۳	درس دوازدهم
۲۵	درس سيزدهم
YV	درس چهاردهم
79	درس پانزدهم
٣١	درس شانزدهم
٣٣	درس هفدهم
٣۵	درس هجدهم
٣٧	درس نزدهم
٣٩	درس بيستم
۴۱	درس بیست و یکم
۴۳	درس بیست ودوم
40	درس بيست وسوم
۴٧	درس بیست وچهارم
44	درس بيست وپنجم
۵۱	درس بیست وششم
۵۳	درس بیست و هفتم
۵۵	درس بست و هشتم

۵٧	، بیست و نهم	درس
۵۹	، سی ام	درس
۶۱	، سي ويكم	درس
۶۳	، سى دوم .	درس
۶۵	، سی سوم	درس
99	، سی و پنجم	درس
٧١	سی وششم	درس
٧٣	، سي وهفتم	درس
νδ	، سی وهشتم	درس
W	ً سی ونهم	
٧٩	,	
۸١	, چهل ویکم ا	
Λ٣	ٔ , چهل ودوم	
۸۵	، چهل وسوم	
	، چهل وچهار ، چهل وچهار	
,	چهل و پنجم	
	، جهل و ششم ، چهل و ششم	
	، چهل و هفتم ، چهل و هفتم	
	، پهل و ، چهل و هشت .	
٩٧	، چهل و نهم ، چهل و نهم	
44	ا چھل د می ا ۱ ا	د رین

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

			شرح مطالب	عنا وين مطالب
		عنوان درس		
		هدف کلی		
ند:	ست ياب	ر میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر د	از شاگردان انتظا	اهداف دانشی، مهارتی
		هگی اجتماعی آشنا شوند.	• با مفهوم زند	و ذهنیتی
		ماعی را تشریح کرده بتوانند.	• زندهگی اجتد	
		تماعی دلچسپی پیدا کنند.	• با زنده گی اج	
		هی، مباحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروه	روش تدریس
		نیر، چند تصویر از خانواده	كتاب، تخته، تبانا	مواد درسی و ممُد
				درسی
			تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
۱۰ دقیقه	زمان ا	دماتی	فعالیت های مق	فعالیت های تدریس و
		سی، تنظیم صنف و گرفتن حاضری.	سلام و احوال پر،	آموزش درصنف
			ایجاد انگیزه	
			- در تصویرهای	
وقت		فعالیت های شاگردان		فعالیت های مع
وقت			ىلم ام دادن فعالیت	- معلم محترم بعد از انجا
وقت ۳۵دقیقه		فعالیت های شاگردان	ىلم ام دادن فعالیت	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس
		فعالیت های شاگردان - شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند.	علم ام دادن فعالیت جدید را روی	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد.
		فعالیت های شاگردان	علم ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند.	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس
		فعالیت های شاگردان - شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند به دقت گوش میدهند.	علم ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد. - متن درس را به صدای بلند
		فعالیت های شاگردان - شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند به دقت گوش میدهند.	ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت بلند بخوانند. د؛ تا متن درس	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد. - متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای - به شاگردان هدایت میدهد
		فعالیت های شاگردان - شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل می کنند.	ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت بلند بخوانند. د؛ تا متن درس ات و اصطلاحات	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد. - متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای - به شاگردان هدایت میدهد را خاموشانه مطالعه کرده، لغ
	. ت، از	فعالیت های شاگردان - شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل می کنند مطابق هدایت عمل می کنند.	علم ام دادن فعالیت جدید را روی دمن را هدایت بلند بخوانند. د؛ تا متن درس ات و اصطلاحات مایند.	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای - به شاگردان هدایت میده را خاموشانه مطالعه کرده، لغ را که نمی فهمند یاد داشت نا
	ىت، از	فعالیت های شاگردان - شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل می کنند.	ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت بلند بخوانند. د؛ تا متن درس ات و اصطلاحات مایند.	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد. - متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای - به شاگردان هدایت میدهد را خاموشانه مطالعه کرده، لغ
	.ت، از	فعالیت های شاگردان - شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل می کنند مطابق هدایت عمل می کنند طابق هدایت عمل می کنند.	ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت بلند بخوانند. د؛ تا متن درس ات و اصطلاحات مایند.	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای - به شاگردان هدایت میده را خاموشانه مطالعه کرده، لغ را که نمی فهمند یاد داشت نا و اصطلاحات ر
	يت، از	فعالیت های شاگردان - شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل می کنند مطابق هدایت عمل می کنند طابق هدایت عمل می کنند.	ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت بلند بخوانند. د؛ تا متن درس مایند. مایند. مایند. الله که شاگردان و معنی	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای را خاموشانه مطالعه کرده، لغ را که نمی فهمند یاد داشت نر اکه نمی فهمند یاد داشت نر می فهمند روی تخته نو مینماید.
	.ت، از	فعالیت های شاگردان شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند. به دقت گوش میدهند. مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق و اصطلاحات را که معلم معنی کرده اسلامی تخته در کتابچه های خود می نویسند.	ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت بلند بخوانند. د؛ تا متن درس مایند. مایند. مایند. الله که شاگردان و معنی	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد متن درس را به صدای بلند میداً چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای را خاموشانه مطالعه کرده، لغ را که نمی فهمند یاد داشت ند نمی فهمند روی تخته نونمی فهمند روی تخته نومی نماید.
		فعالیت های شاگردان شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند. به دقت گوش میدهند. مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق و اصطلاحات را که معلم معنی کرده اسلامی تخته در کتابچه های خود می نویسند.	ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت بند بخوانند. دا تا متن درس ات و اصطلاحات مایند. الله که شاگردان و معنی دا درس را تشریح	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای را خاموشانه مطالعه کرده، لغ را که نمی فهمند یاد داشت نر اکه نمی فهمند یاد داشت نر می فهمند روی تخته نو مینماید.
		فعالیت های شاگردان شاگردان به عنوان درس توجه می نمایند. به دقت گوش میدهند. مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق هدایت عمل می کنند. الخات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده اسروی تخته در کتابچه های خود می نویسند. مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق هدایت عمل می کنند.	ام دادن فعالیت جدید را روی میخواند. دان را هدایت بلند بخوانند. دب تا متن درس مایند. ال که شاگردان و معنی درس را تشریح کرده و هدایت بیم کرده و هدایت	- معلم محترم بعد از انجا های مقدماتی عنوان درس تخته مینویسد متن درس را به صدای بلند میدهٔ چند تن از شاگر میدهد؛ تا درس را به صدای را خاموشانه مطالعه کرده، لغ را که نمی فهمند یاد داشت نه نمی فهمند روی تخته نونمی فهمند روی تخته نونمی نمی فهمند روی تخته نوامی مینماید درس را تشریح مینماید از چند نفر شاگرد بخواهد؛ ت

- برای ارزیابی از سوال های کتاب سؤال ا - به سؤال ها پاسخ میدهند.

درس را وظیفه می دهد.

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن | - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- زنده گی اجتماعی به این مفهوم است،که تعدادی از انسانها در یک منطقهٔ معیّن جغرافیایی باهم زنده گی کرده و دارای دین، تاریخ و رسم و رواج های مشترک میباشند.

۲-خرید و فروش در بازار جهت رفع نیازمندی ها، کار دسته جمعی، نهال شانی جهت سرسبزی محیط زیست.

۳-باید با همدیگر روابط نیک و دوستانه داشته باشیم.

معلومات اضافي

انسان

انسان موجودی است، اجتماعی، نسل های انسانی از بدو پیدایش خود، تا کنون به شکل دسته جمعی زیست و فعالیت کرده اند. پیشرفت های کنونی جوامع بشری در عرصه های مختلف زنده گی محصول کار های دسته جمعی میباشد.

تجارب نشان داده که در نتیجهٔ فعالیت های مشترک، مشکل ترین مسایل زندهگی حل گردیده برعکس کارهای انفرادی و زنده گی انفرادی نه تنها مشکلات را حل کرده نمی تواند؛ بلکه مشکلات را بیشتر می سازد. اهمیت زنده گی اجتماعی در دین مبین اسلام نیز واضح و روشن میباشد. دین اسلام حکم برین دارد، که انسان ها باید در مسایل با هم مشوره نمایند چنانکه خداوند (جَلَّجَلاًله) فرموده است:

(وَأَمِّرُهُم شورِي ٰ بَيِّنَهُمٌ). ترجمه: و كار ايشان مشوره كردن است در بين شان.

چون انسان ها از لحاظ ساختمان فیزیکی با هم متفاوت اند پس از لحاظ فکری نیز با هم فرق دارند. در نتیجه گفته میتوانیم هرگاه نظریات چندین نفر با هم یک جا شود به نتایج قناعت بخش و مثبتی دسترسی پیدا می

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

(12702										
عنا وين مطالب	شرح مطالب									
عنوان درس	خانواده	<i>غ</i> انواده								
هدف کلی	شاگردان مفهوم	شاگردان مفهوم خانواده را بفهمند.								
اهداف دانشی، مهار تی و	از شاگردان انتظ	ار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دس	ن يابند:							
ذهنیتی	• با مفهوم زند	ه گی خانواده گی آشنا شوند.								
	● تشریح کرده	، بتوانند که خانواده از کی ها تشکیل شده است.								
	• با زندهگی د	رخانواده دلچسپی پیدا کنند.								
روش تدریس	فعالیت های گرو	ِهی، مباحثه، سؤال و جواب								
مواد درسی و ممُد درسی	كتاب، تخته، تبا	شیر، چند تصویر از خانواده								
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری	(
فعالیت های تدریس و	فعالیت های مق	دماتی								
آموزش درصنف	سلام و احوال	پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، زمان	۱۰ دقیقه							
	ديدن، كارخانهگ	ی، طرح سؤال از درس گذشته و ارتباط								
	آن با درس جدی	د.								
	ایجاد انگیزه									
	- به نظر	شما، درخانواده کی ها زنده گی میکنند؟								
فعالیت های معل	م	فعالیت های شاگردان	وقت							
- معلم محترم بعد از انجام داه		شاگردان مطابق هدایت معلم عمل می کنند.								
مقدماتی سوال ذیل طرح می ش	_		۳۵دقیقه							
 به نظر شما در خانواده ها ک 	ی زندہ کی می	- جواب های مختلف می دهند.								
کنند؟										
- عنوان درس جدید را روی تخ 		- شاگردان به عنوان درس جدید توجه مینمایند. تربی از می								
- متن درس را به صدای بلند م										
- بعداً چند تن از شاگردان را ه	دایت میدهد تا	 مطابق هدایت عمل می کنند. 								
درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛										
	تامت دست	بمالة مدات ما يكني								
_		- مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.								
خاموشانه مطالعه كرده، لغات وا		- مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.								
خاموشانه مطالعه کرده، لغات وا نمیفهمند یاد داشت نمایند.	صطلاحات را که									
خاموشانه مطالعه كرده، لغات وا	صطلاحات را که ردان نمیفهمند	- مطابق هدایت عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچههای خود مینویسند.								

- مطابق هدایت عمل می کنند.	ر چند نفر شاگرد بخواهد؛ تا درس را تشریح	- از
	.,	.::5

- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل هدایت میدهد؛ تا راجع به خانواده و اعضای آن مینمایند. ىحث نماىند:

- برای ارزیابی از سوال های درس سؤال می کند.
- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی متن درس را وظيفه ميدهد.

- پاسخ میدهند.

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- خانواده اولین محل پرورش و تربیت اطفال به شمار می رود.

۲- بر ما لازم است؛ تا مادر، پدر و بزرگان خود را احترام نماییم.

۳- فرزندان از مادر، پدر، خواهران و برادران، آداب زندهگی را یاد می گیرند.

معلومات اضافي

خانواده

هرگاه از شما سؤال گردد که نخستین اشخاص را که در زندهگی خود شناخته اید، نام ببرید. جواب شما، چه خواهد بود؟ فوراً مي گوييد، مادر، پدر، خواهران، برادران، اولين كساني اند، كه شما آنها را شناخته ايد و به آنها علاقه مند شده اید. شما و آنها یک گروه هستید. و این گروه، خانواده نام دارد.

خانواده با ازدواج مرد و زن تشکیل میشود، با تولد فرزندان تعداد افراد خانواده زیاد میگردد و به خوشی و شادمانی آنها افزوده میشود. خانواده وسیلهٔ پیوند اجتماعی بوده، که اساس جامعه را تشکیل میدهد و از مهم ترین و اساسی ترین عنصر جامعه به شمار میرود، که در همه جوامع پذیرفته شده و انکشاف و توسعه یافته است. اسلام خانواده را مهم ترین و اساسی ترین واحد اجتماعی می داند، که بنای آن بر الفت، محبت، رواداری، همدلی و همکاری استوار بوده و این بنا از محبوبترین بناها در پیش گاه خداوند(جَلَّ جَلاَلُه) است.

اسلام زنده گی خانواده را بر مبنای حقوق و مسؤولیت پی ریزی می کند و در آن وظیفه هر یک از اعضا، معلوم و مشخص است. اسلام قایل است، که اصلاحات از خانواده شروع گردد و زن و شوهر مسلمان باید بقای حیات اجتماعی خود را در خانواده پی ریزی نماید.

کودکی که در خانواده از تربیت، محبت و اخلاق خوب بهره مند شود در آینده فردی مفید و وظیفه شناس خواهد شد. به همین دلیل، دین اسلام به خانواده اهمیت زیادی داده است.

	دریس ریک ساعت درسی)	درسر سوم)			
		عنا وين مطالب			
	(عنوان درس			
	خانواده را بدانند.	شاگردان اهمیت	هدف کلی		
ت يابند:	ار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دس	از شاگردان انتظ	اهداف دانشی، مهارتی و		
	ده را بدانند.	• مفهوم خانوا	ذهنیتی		
	اده را تشریح کرده بتوانند.	• اهمیت خانو			
	اده را فهمیده، با خانواده خود علاقه مند گردند.	• اهمیت خانو			
	هی، مباحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گرو	روش تدریس		
	شیر، چند تصویر از خانواده	کتاب، تخته، تبا	مواد درسی و ممُد درسی		
	(تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی		
وقت	فعالیت های شاگردان	Ь	فعالیت های معل		
		ن فعالیت های	- معلم محترم بعد از انجام داد		
۴۵دقیقه		ره سؤال زیر را	مقدماتی به منظور ایجاد انگیز		
			طرح مینماید:		
	- شاگردان جواب های مختلف می دهند.	ها را از خانواده ا	- به نظر شما، طفل، چه چیزها آ ۰۰۰		
		Amai ad	میآموزد؟ - عنوان درس جدید را روی تخن		
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به ده ترگیشی در دوند		عنوان درس را به صدای بلند مے		
	– به دقت گوش میدهند. – مطابق هدایت عمل میکنند.		- بعداً چند تن از شاگردان را هد		
			درس را به صدای بلند بخوانند.		
	- مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.	تا متن درس را	- به شاگردان هدایت میدهد؛		
		و اصطلاحات را	خاموشانه مطالعه کرده، لغات		
			که نمیفهمند یاد داشت نمایند.		
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده		- لغات و اصطلاحات را که شاگ		
	است از روی تخته در کتابچه های خود می	روی تخته نوشته و معنی مینما			
	نویسند.	د، سال تشریح	- درس را تشریح مینماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد؛ تا		
	- مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.	الاستان والمستان	کنند.		
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	ۍ کرده، به آنها	– شاگردان را به گروه ها تقسی		
			هدایت میدهد؛ تا راجع به خانوا		
			بحث نمايند:		

- پاسخ میدهند.	سؤال	درس	متن	سوالهاى	از	ارزيابي	برای	-

- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی متن درس را 📗 - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت

عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- خانوادهٔ خوب بهترین تربیت گاه است، که کودک در آن خوش خلقی، راستی، امانت داری، صبر، سخاوت، فداکاری خدمت، مسؤولیت و اخلاق را می آموزند.

۲- کودک اساس زنده گی اجتماعی ۱٫۰ از خانواده یاد می گیرد.

٣- خانواده خوب به كودكان زمينه فكر كردن و آموختن علم را آماده ميسازد.

معلومات اضافي

اهميت خانواده

خانواده اعضای خود را از لحاظ اقتصادی حمایت و پشتیبانی می کند. غذا، پوشاک، مصارف تحصیل و سایر نیاز های مادی آنها را تأمین می کند. هم چنان، با محبت و صمیمیت ضروریات عاطفی آنها را بر آورده میسازد. اسلام جهت استحکام پایه های خانواده، پیروان خود را بعد از عبادت خداوند(جَلَّجَلاَّله) و دوری از شرک، به نیکو یی با والدین دستور میدهد، همانگونه که تربیت سالم فرزندان را بر والدین شان الزامی ساخته است. انسان موجود محتاج است. یکی از نیاز های مهم بشر این است، که انسان نمی تواند بدون دیگران زنده گی کند؛ انسان وقتی که تولد میشود ضرورت به خانواده دارد، و نمی تواند بدون خانواده و دیگران زنده گی کند وقتی که طفل بزرگ شد بازهم پدر و مادر، غذا، لباس، مسکن، تعلیم، تربیت و امنیت او را فراهم میسازند، تا به مکتب برود و درس بخواند. خواهران و برادران بزرگ و سایر اعضای بزرگ خانواده هر کدام به سهم خود او را در درس و کار های شخصی کمک و همکاری مینمایند. خانواده یک نهاد است، که ضرورت آن شرعاً و عقلاً قابل در ک است. تشکیل خانواده خدمتی است به زن و مرد که برای حیات مشترک پیوند برقرار کرده اند و خدمتی است به اجتماع.

درس(چهارم)

(12 t # / D 2									
عناوين مطالب		شرح مطالب							
عنوان درس	وظایف اعضای خانواده								
هدف کلی	شاگردان با وظایف اعضای خانواده آشنا شوند.								
اهداف دانشی، مهارتی و	از شاگردان انتظار میرود،	که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یاب	ند:						
ذهنیتی	• وظایف اعضای خانواد	ه را بدانند.							
		، خانواده را تشریح کرده بتوانند. -							
		رده و به اجرای آن علاقه مندی نشان دهند. 							
روش تدریس	فعالیت های گروهی، مباح	ىثە، سؤال و جواب							
مواد درسی و ممُد درسی	کتاب، تخته، تباشیر، تصاو	وير							
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری								
فعالیت های ه	علم	فعالیت های شاگردان	وقت						
- معلم محترم بعد از انجام فعالیت ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح میند - به نظر شما، تنظیم کارهای روزمر - عنوان درس جدید را روی تخته - متن درس را به صدای بلند می - بعداً چند تن از شاگردان را هداید صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت میدهد؛ تا مطالعه کرده، لغات واصطلاحات را نمایند.	اید: ه چه فایده دارد؟ مینویسد. ت میدهد؟ تا درس را به متن درس را خاموشانه که نمیفهمند یاد داشت	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند به عنوان درس جدید توجه مینمایند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل میکنند مطابق هدایت عمل میکنند طابق هدایت عمل میکنند.	۴۵ دقیقه						
 لغات و اصطلاحات را که شاگردا نوشته و معنی مینماید. درس را تشریح مینماید. از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس شاگردان را به گروه ها تقسیم کرد تا راجع به اینکه؛ تنظیم کارهای رو 	را تشریح کنند؟ ه، به آنها هدایت میدهد؛	- لعات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می نویسند به دقت گوش می دهند مطابق هدایت عمل می کنند به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل می عمل می عمل می نمایند.							
نمایند. – جهت ارزیابی به سؤالهای درس ه	ی پردازد.	– جواب میدهند.							

مطابق	و	کرده	توجه	درس	خلاصه	به	-	ل را خلاصه کرده و کارخانهگی متن درس را وظیفه میدهد.	- درس

بق هدایت عمل مینمایند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱-برای پیشبرد امور زنده گی همکاری بین اعضای خانواده ضروری است.

۲- خانوادهٔ خوشبخت آن است، که همه اعضای آن باهم صمیمی و همکار باشند.

۳- وظایفی چون: معلمی، طبابت و غیره را در خارج از منزل نیز پیش میبرند.

معلومات اضافي

وظايف اعضاي خانواده

تنها نظام اجتماعی است، که در همه جوامع (مذهبی و غیرمذهبی) پذیرفته شده و توسعه یافته است.

نوزاد در خانواده به دنیا میآید و اولین تعاملات خود را با محیط آغاز میکند. همانطور که روان شناسان معتقدند سالهای اولیه کودکی نقش بسزایی در رشد شخصیت و آینده او دارد. بیشتر شناختهای کودک از خود ، اطرافیان و محیط در این دوران شکل می گیرد. میزان سلامت جسمانی و روانی کودک بسته به ارتباطی است که خانواده با وی دارد و تا چه حد تلاش می کند نیازهای او را برآورده سازد. نوجوانی دوران حساس است، بطوری که در کنار سایر تحولات و تغییراتی که از جنبههای جسمانی و روانی در فرد اتفاق میافتد، ویژگی مشترک و مهم دیگر آن دوران، استقلال طلبی نوجوان در ارتباطی است که خانواده با وی دارد و تا چه حد تلاش میکند نیازهای او را برآورده سازد. در صورتی که خانواده کارکرد تربیتی خود را به شیوه درست اعمال نکرده باشد و فرد از پختگی فکری کاملی برخوردار نباشد با گرایش به زمینههای ناسازگارانه مثل عضویت در گروههای افراطی و سایر زمینه ها مشکلات فردی و اجتماعی زیادی را به بار خواهد آورد.

سخت گیری زیاد والدین و خانواده در این دوران و همچنین سهل گیری و آزاد گذاری آنها فرزند را موجودی سرکش، طغیانگر و متزلزل بار خواهند آورد. انحرافات خانواده ، عدم سلامت روانی خانواده ، مشکلات اقتصادی و اجتماعی خانواده از لحاظ تأثیری که روی اعضای خود دارد جامعه را تحت تأثیر قرار میدهد. افراد پیوند میان خانواده و اجتماع هستند. افراد پرورش یافته در خانواده وارد اجتماع میشوند و ویژگیهای سالم یا ناسالم خود را که در خانواده دریافت كرده وارد اجتماع ميكنند. از اين لحاظ سلامت يك جامعه به سلامت خانوادههاي أن وابسته است.

ورسی پیام)	رسان ماریس (یک ساعت دارسی)									
عناوين مطالب		شرح مطالب								
عنوان درس	نظم در خانواده									
هدف کلی	شاگردان نظم وانظباط در خانواده را بدانند.									
اهـداف دانشـي، مهـار تي و	از شاگردان انتظار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:									
ذهنیتی	از شاگردان انتظار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:									
		ِم نظم در خانواده را بدانند. ن به نظم در خانواده توضیحات داده بتوانند.								
	• کار های روزمره	خود را طبق تقسیم اوقات عیار ساخته وبا پا	ابندی به							
	نظم درخانه و زنا	ده گی علاقه مند شوند.								
روش تدریس	فعالیت های گروهی،	مباحثه، سؤال و جواب								
مواد درسی و ممُد درسی	كتاب، تخته، تباشير،	تصاویر								
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری،									
فعالیت های مع	لم	فعالیت های شاگردان	وقت							
- معلم محترم بعد از انجام فعالي	ت های مقدماتی به									
منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را ص	رح مىنمايد:		۴۵دقیقه							
به نظر شما داشتن نظم در	خانواده، چه اهمیت	-شاگردان جواب های گوناکون میدهند.								
دارد؟										
ا - عنوان درس جدید را روی تخت		- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.								
ا - متن درس را، به صدای بلند م		- به دقت گوش میدهند. السماری								
- بعداً چند تن از شاگردان را درس را به صدای بلند بخوانند.	هدایت میدهد؛ تا	 مطابق هدایت عمل می کنند. 								
ر ن ر	؛ تا متن درس را	- مطابق هدایت عمل میکنند. -								
خاموشانه مطالعه كرده، لغات		G G G.								
نمیفهمند یاد داشت نمایند.										
- لغات و اصطلاحات را، که شاگر	دان نمیفهمند روی	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی								
تخته نوشته و معنی مینماید.		کرده است از روی تخته در کتابچه های خود								
		مىنويسند.								
- درس را تشریح مینماید. از چند نفت اگدیخیاهد تادی	<	- به دقت گوش می دهند. کند								
- از چند نفر شاگرد بخواهد. تا درس - شاگردان را به گروهها تقسیم	_	- مطابق هدایت عمل می کنند. - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت								
میدهد؛ تا راجع به فواید نظم در -		- به حروه ها تفسیم شده ومطابق هدایت عمل مینمایند.								
- جهت ارزیابی، به سؤال های درس		- به سؤال ها جواب میدهند.								

مطابق	و	کرده	توجه	درس	خلاصه	- به	رس را	متن د	كارخانەگى	ه و	کرد	خلاصه	ں را	- درس
					، عمل م									وظيفه

جواب به سؤالهای متن درس

۱- برای مراعات نمودن نظم در خانه، ضرور است هر عضو خانواده برای هر کار یک تقسیم اوقات داشته باشد

۲- تا در وقت ضرورت آن ها را به آسانی پیدا کرده بتواند.

۳- باید بدانیم که مراعات و پابندی به نظم در خانه، زنده گی ما را آسان و بهتر می سازد.

معلومات اضافي

ضرورت واهميت نظم درخانواده

یکی از اموری که ذهن والدین را، در خانواده مغشوش می سازد، بی نظمی فرزندان است .

۱-خانواده یک نظام اجتماعی یا سیستم است. در بیان تعریف سیستم می گویند: « سیستم مجموعه ای از اجزا است، که به صورتی هماهنگ در جهت تحقق هدفی واحد به فعل و انفعال می پردازد.» پس اگر خانواده نیز یک سیستم است و در صورت هماهنگی و همکاری اعضای آن هدفی مشخّص دنبال می شود، باید گفت که اگر یکی از اعضای آن بدون نظم و هماهنگی حرکت کند، این امر منجر به نا هماهنگی و بی نظمی در کل سیستم می شود، پس خانواده وقتی موفّق بوده و به اهداف خود دسترسی پیدا می کند که همه اعضای آن منظّم و دقیق باشند. به عبارت دیگر، برای داشتن خانوادهٔ مطلوب و خوب باید برای نظم و ترتیب اهمیتی ویژه قایل شد.

۲- نظم خانه: نشانه ی پلان و برنامه داشتن است.آن های که بی برنامه زیست می کنند، طبیعی است که خانهٔ بی نظم نیز می داشته باشند. وجود برنامه و تنظیم آن، خود حکایت از نظم و پا بندی به آن دارد. وقتی به برنامه درسی فرزند خویش نگاه می کنید، در می یابید که این برنامه بر اساس ساعات مشخّص و دروس معین تنظیم شده است و این امر بیانگر آن است که مسؤولان مکتب این کار را انجام داده اند. بدین ترتیب با نگاه به خانه ی منظم نیز به این امر پی می بریم که نظم در خانه ، نشانه یی پلان داشتن والدین، به خصوص والدین است که بیشتر در خانه حضور داشته، تنظیم امور خانه را از وظایف خود می داند. پس برای منظم بار آوردن فرزندان بایدبه آن ها بیاموزیم که از بدو ورود به مکتب بر اساس برنامه ای منظم به فعالیت در درون خانه بیردازند.

درس(ششم)

	مان ندریس (یک ساعت درسی)	،رس(سسم) 	
	شرح مطالب		عناوين مطالب
		مسجد	عنوان درس
	ارزش دینی مسجد را بدانند.	هدف کلی	
ن يابند:	میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست	از شاگردان انتظار	اهداف دانشی، مهارتی و
	، را بدانند.	• اهمیت مسجد	ذهنیتی
	،، تعلیم وتربیت در مسجدراتشریح کرده بتوانند.	• اهمیت عبادت	
مند	و درمسجد وتعليم وتربيت ديني درمسجد علاقه	• با نماز جماعت	
		شوند.	
	ی، مباحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروه	روش تدریس
	ير، تصاوير	كتاب، تخته، تباش	مواد درسی و ممُد درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابي
وقت	فعالیت های شاگردان	لم	فعالیت های مع
۴۵		ام فعالیت های	- معلم محترم بعد از انج
دقيقه		يزه سؤال زير را	مقدماتی به منظور ایجاد انگ
			طرح مىنمايد :
	- جواب های گوناکون میدهند.	ِشد تعلیم و تربیه	– به نظر شما، مسجد در، ر
			اطفال، چه نقش دارد؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند. ت		– عنوان درس جدید را، روی ت
	- به دقت گوش میدهند.		- متن درس را به صدای بلند
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	_	- بعداً، چند تن از شاگردان ر تا درس را به صدای بلند بخوان
	- مطابق هدایت عمل می کنند.		ا درس را به طفای بنند بخواد - به شاگردان هدایت میدهد؛
	المعابى المديت على المعاد		خاموشانه مطالعه کرده، لغات و
			ر نمیفهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	گردان نمیفهمند	لغات و اصطلاحات را، که شا
	است از روی تخته در کتابچههای خود می		روی تخته نوشته و معنی میند
	نویسند.		- درس را تشریح مینماید.
	– به دقت گوش میدهند.	نا درس را تشریح	- از چند نفر شاگرد بخواهد، :
			کنند؟

- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت عمل هدایت عمل هدایت عمل هدایت میدهد؛ تا راجع به نقش مسجد در تعلیم

و تربیه، بحث نمایند.

- جهت ارزیابی به سؤالهای درس میپردازد.

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.

- جواب میدهند.

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مینمایند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱-مسجد مهم ترین جای عبادت، تعلیم، و شورای مسلمانان است.

۲- اساس تعليم و تربيه، در مسجد را پيامبر اسلام حضرت محمد صلى الله عليه وسلم گذاشت.

۳- ادای نمازهای پنجگانه، با جماعت در مسجد، علاوه بر اجر و ثواب، سبب تقویت روابط
 اجتماعی بین مسلمانان نیز می شود.

معلومات اضافي

مسجد

اگر در محیط خانواده، فرهنگ نماز گسترش یابد، ترنم نماز فضای خانواده را معطر و متبرک سازد، اگر کودکان و فرزندان، پدر و مادر را مقید و معتقد به نماز بیابند، بی هیچ تردید، آنان نیز الگوی خویش را، از خانواده خواهند گرفت و انس و الفت با نماز خواهند یافت، که نتیجهٔ آن پرهیز از منکر و فحشا و گریز از آلوده گی می شود و اطرافیان با پاکی و تهذیب و صفا و صداقت خواهد بود. که با همسایه ها و مردم قریه خویش رفتار نیک و صداقت برخورد می کند، مشاهدات انسان، یکی از عوامل مؤثر در تربیت انسان است. قرآن در آیات متعدد انسان ها را به "دیدن" و "فکر کردن" دعوت می کند. بین "دیدن" و "باور کردن" رابطه مستقیم وجود دارد. باید کاری کنیم که فرزند ما با صحنه های گوناگون اقامه نماز و آماده شدن برای اقامه نماز مواجه شود. شرکت در نمازهای جماعت مسجد محله، شرکت در نماز جمعه و موارد مشابه به آن می تواند در تقویت روحیه نماز گزاردن فرزندان ما مؤثر باشد.

رسر هسم)	رمان ندریس (یک ساعت درسی)		
عناوين مطالب		شرح مطالب	
عنوان درس	مكتب		
هدف کلی	شاگردان اهمیت مکتب را منحیث یک نهاد مهم اجتماعی بدانند.		
اهداف دانشی، مهارتی و	از شاگردان انتظار می	رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست	يابند:
ذهنیتی	• اهمیت مکتب را	در ت ع لیم وتربیه بدانند.	
	• اهمیت مکتب را	در تعلیم وتربیه تشریح کرده بتوانند.	
	• با تدریس در مک	تب دلچسپی نشان دهند.	
روش تدریس	فعالیت های گروهی،	مباحثه، سؤال و جواب	
مواد درسی و ممُد درسی	كتاب، تخته، تباشير،	، تصاویر	
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری		
فعالیت های م	ىلم	فعالیت های شاگردان	وقت
- معلم محترم بعد از انجام فعالب	ت های مقدماتی به		۴۵
منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را ه	طرح مىنمايد :		دقيقه
- به نظر شما، مکتب و تعلیم	و تربیه در زندهگی	-شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	
اجتماعی، چه نقش دارد؟			
- عنوان درس جدید را روی تخت	ه مینویسد.	- به عنوان درس جدید تو <i>ج</i> ـه مینمایند	
		– به دقت گوش میدهند.	
- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد؛ تا		- مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند.	
درس را به صدای بلند بخوانند.			
<u> </u>		– مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.	
خاموشانه مطالعه كرده، لغات واصطلاحات را كه			
نمی فهمند یاد داشت نمایند.			
- لغات و اصطلاحات را، که شاگردان نمیفهمند روی		- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده	
تخته نوشته و معنی مینماید.		است از روی تخته در کتابچههای خود می	
ا عمل د با تشریح میزماند		نویسند. – به دقت گوش میدهند.	
- معلم درس را تشریح مینماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس		- به نافت نوس میدهند. - مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند.	
- از چند نفر ساتره بحواسه و در	ن را نسرین کنند.	- مطبق مدایت عمل می صند.	

- به گرو	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت میدهد؛ تا راجع به این که ما در کجا علوم مختلف را میآموزیم و با مسؤولیت های اجتماعی آشنا
مىنماين	میدهد؛ تا راجع به این که ما در کجا علوم مختلف را
	میآموزیم و با مسؤولیت های اجتماعی آشنا
	مىشويم؟ بحث نمايند.

جهت ارزیابی به سؤالهای متن درس می پردازد.

-درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را ا − به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت وظیفه میدهد.

وه ها تقسیم شده و مطابق هدایت عمل

- به سؤالها جواب مي دهند.

عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- مکتب بعد از خانواده و مسجد اولین نهاد اجتماعی است، که اطفال درآن تعلیم و تربیت را به طور رسمی و منظم فرا می گیرند.

۲- مکتب جایی است، که در آن شاگردان تعلیم و تربیت دینی، اخلاقی، علمی و ادبی را می آموزند.

۳– با به دست آوردن تعلیم مفید و تربیت سالم، انسانهای صالح و بادانش به جامعه تقدیم شده و مصدر خدمت به خود، خانواده و وطن خود می شویم.

معلومات اضافي

مكتب

مکانی است، که برای تعلیم شاگردان تحت رهبری معلمان طراحی شده است. در زبان امروزی به مؤسسات تعلیمی پایین تر از سطح تحصیلات عالی که، آموزش عمومی در آنها صورت می گیرد، گفته می شود.

اکثر کشورها سیستم تعلیمی خاصی دارند، که طبق این سیستم شمولیت در مکتب ها اجباری میباشد. نام مکتب ها در کشورهای مختلف متفاوت است که عموما شامل مدارس ابتدایی برای کودکان و متوسطه برای نوجوانانی که تعلیمات ابتدایی را با موفقیت پشت سر گذاشتهاند، میشود.

در افغانستان مکتبها در سه دوره (ابتداییه، متوسطه و لیسه) هستند. بعد از ختم تعلیم در مکتب شاگردان بعد از اخذ امتحان کانکور به تحصیلات عالی به پوهنتونها شامل می شوند.

	دریس (یک سکت درسی)		(الكار العسم
	شرح مطالب		عناوين مطالب
وظایف اعضای مکتب		عنوان درس	
شاگردان با وظایف اعضای مکتب آشنا شوند.		هدف کلی	
، يابند:	میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست	از شاگردان انتظار ه	اهداف دانشی، مهارتی و
	مکتب را بدانند.	• وظایف اعضای	ذهنیتی
	سرمعلم،معلم را تشریح کرده بتوانند.	• وظایف مدیر، س	
نه مندی	درقبال مكتب واعضاى مكتب فهميده باآن علاة	• وظایف خود را	
		نشان دهند.	
	ی، مباحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروه _ح	روش تدریس
	ر، تصاویر	کتاب، تخته، تباشی	مواد درسی و ممُد درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	علم	فعالیت های م
۴۵دقیقه			- معلم محترم بعد از انه
		گیزه سؤال زیر را	مقدماتی به منظور ایجاد اناً
		1 : 11: 1.6	طرح مینماید :
	-سا دردان جواب های دونا دون می دهند.	لر شما شاگردان در مکتب، کدام وظایف را طب	
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند	د انجام دهند ؟ عنوان درس جدید را روی تخته مینویسد به عنوان درس جدیا	
	- به دقت گوش میدهند.		- متن درس را به صدای بلند
	- مطابق هدایت عمل می <i>کنن</i> د.		
		درس را به صدای بلند بخوانند.	
	- مطابق هدایت عمل می <i>کنن</i> د.		
		اموشانه مطالعه کرده، لغات و اصطلاحات را ، نمی فهمند یاد داشت نمایند.	
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	ا المال المالية	
	ی تخته نوشته و معنی مینماید. است از روی تخته در کتابچههای خود می		روی تخته نوشته و معنی مین
	نویسند.		
	- - به دقت گوش میدهند.	, n 1	- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل میکنند.	تا درس را تشریح	- از چند نفر شاگرد بخواهد؛ کنند
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	سىم كرده، به آنها	ا سند. ا - شاگردان را به گروه ها تقا
	مینمایند.		هدایت میدهد؛ تا راجع به
	. 3		نمایند.

- جهت ارزیابی به سؤالهای متن درس می پردازد درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را	- به سؤالهای متن درس جواب میدهند.
- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت
	عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- وظیفهٔ شاگردان این است، که هر روز (جز روز های جمعه و رخصتی) به مکتب بیایند، در درسهای خود کوشش کنند.

۲- شاگرد خوب به مدیر، معلمان و همه شاگردان احترام می گذارد و در فعالیت های گروهی مکتب همیشه سهم فعال می گیرد، مقررات مکتب را رعایت کرده و مسؤولیت پذیر میباشد.

۳- وظیفهٔ معاونان و سرمعلمان مکتب، ترتیب و تنظیم تقسیم اوقات مضامین، تهیهٔ مواد
 درسی حاضری و ترقی تعلیم است.

معلومات اضافي

وظایف اعضای مکتب

در مکتب کسانی هستند، که مسؤولیتهایی را بر عهده دارند؛ مانند: مدیر که مدیریت مکتب را، بر عهده دارد معاونهای تدریسی و اداری، سر معلم ها، معلمان مکتب زیر نظر ریاست های معارف هر شهر و ولایتها اداره می شوند.

زمان ندریس (یک ساعت درسی)		درس(نهم)	
	شرح مطالب		عناوين مطالب
	تاريخ معارف افغانستان		عنوان درس
	ب افغانستان را بدانند.	شاگردان تاریخ معارف	هدف کلی
ابند:	رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست ی	از شاگردان انتظار می	اهداف دانشی، مهارتی و
	فغانستان آشنا شوند.	• با تاریخ معارف ا	ذهنیتی
	انستان را تشریح کرده بتوانند.	• تاريخ معارف افغا	
	فغانستان علاقهمندی نشان دهند.	• با تاریخ معارف اه	
	مباحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی،	روش تدریس
	تصاویر	كتاب، تخته، تباشير،	مواد درسی و ممُد درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	معلم	فعالیت های ،
40		عالیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجام ف
دقيقه		یر را طرح مینماید:	به منظور ایجاد انگیزه سؤال ز
	-شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	ور ما معارف رسمی	- چه فکر می کنید، در کش
			در کدام زمان آغاز گردید؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	تخته مینویسد.	– عنوان درس جدید را روی
	– به دقت گوش میدهند.	د میخواند.	- متن درس را به صدای بلن
	- مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند	یت میدهد تا درس	- چند تن از شاگردان را هدا
			را به صدای بلند بخوانند.
	- مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند.		- به شاگردان هدایت میده
		، واصطلاحات را که	خاموشانه مطالعه کرده، لغات
			نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده		- لغات و اصطلاحات را که
	است از روی تخته در کتابچه های خود می	نماید.	روی تخته نوشته و معنی می
	نویسند.		
	 به دقت گوش میدهند. 	_	- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل می کنند. 		از چند نفر شاگرد بخواهد تا
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل		- شاگردان را به گروه ها ت
	مىنمايند.	دهٔ درس را در چند	هدایت میدهد؛ تا مطالب عم
			سطر خلاصه کنند؟
	- جواب میدهند.	ىتن درس مىپردازد.	- جهت ارزیابی به سؤالهای ه

	- به خلاصه درس گوش می دهند و مطابق	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را		
	رهنمای عمل می کنند.	وظیفه می دهد.		
جواب به سؤالهای متن درس				
۱- اطفال در مساجد و خانه ها آموزش میدیدند و خواندن و نوشتن را یاد می گرفتند.				
۲- در زمان امیر حبیب الله خان دو مکتب به نام های(حبیبیه و حربیه) در کابل تأسیس گردید.				
۳- در زمان امیر امان الله خان مکاتب پیشرفت زیادی کرد؛ برعلاوه مکتبهای عصری ذکور، یک مکتب				

معلومات اضافي

اناث به نام ‹‹مستورات››نیز درکابل تأسیس گردید.

جهت دریافت معلومات بیشتر راجع به تاریخ معارف افغانستان به منابع زیر مراجع شود! افغانستان در مسیر تاریخ سلطنت امیر شیرعلی خان سلطنت امیر حبیب الله خان و امان الله خان.

شرح مطالب	عناوين
زندهگی در قریه	موضوع درس
شاگردان راجع به زندهگی در قریه معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.	اهداف دانشی، مهارتی و
● با روش زنده گی در قریه آشنا شوند.	ذهنیتی
● اهمیت آب را در تشکیل قریه ها بیان کرده بتوانند .	
 خصوصیات زنده گی در قریه و زنده گی کوچی را از هم تفکیک کرده بتوانند. 	
● شاگردان متیقن شوند، که قریه دارای آب و هوای پاک و اقتصاد آنها به	
زراعت و مالداری متکی است.	
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب	روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر	مواد درسی و مُمد درسی
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵دقیقه		- معلم محترم بعد از فعالیت مقدماتی جهت تولید
		انگیزه، سؤال زیر را طرح کند:
	- جواب های گوناگون می دهند.	- مردم کشور ما، بیشتر درکجا زنده گی می کند؟
	- متوجه هستند آنچه در تصاویر می	- عنوان درس جدید را بروی تخته می نویسد و
	بینند باز گو مینمایند.	شاگردان را به تصاویر متن کتاب متوجه می سازد.
	- به دقت گوش میدهند.	- متن درس را با آواز بلند می خواند.
	- مطابق هدایت عمل میکنند .	- چند تن از شاگردان را هدایت میدهد تا درس را
		به صدای بلند بخوانند.
	- مطابق هدایت عمل میکنند .	- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را
		خاموشانه مطالعه كرده، لغات واصطلاحات را كه
		نمیفهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند
	است از روی تخته در کتابچه های خود می	روی تخته نوشته و معنی مینماید.
	نویسند.	
	- به دقت گوش میدهند.	- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل میکنند .	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.

- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت	- شاگردان را به گروها تقسیم کرده به آنها هدایت
	میدهد تا راجع به پیشه های مردم قریه بحث
	نمایند.

- جهت ارزیابی به سؤالهای متن درس می پردازد.
- و درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را | به خلاصه درس گوش می دهند و مطابق وظیفه می دهد.

ا - جواب می دهند.

رهنمای عمل می کنند.

جواب به سؤالهای متن درس

- ۱- منابع اساسی عایدات مردم قریه ها را محصولات زراعتی، مالداری و صنایع دستی تشکیل میدهد..
- ۲- مردم قریه بیشتر از محصولات حیوانی استفاده می کنند و آب وهوای صاف و پاک تنفس مینمایند.
- ۳- دولت برای بهتر ساختن زنده گی در قریه ها و بهبود صحی و تعلیمی وزارت انکشاف دهات را ایجاد کرده

معلومات اضافي

زندهگی در قریه

انسانها از بدو پیدایش خود در تلاش بودند، که روز تا روز به زنده گی خود سرو سامان دهند. نسان ها در ابتدا زنده گی اجتماعی خود کوچی نشین و مالدار بودند برای پیدا کردن علفچر از جای به جای دیگر کوچ می نمودند. بعداً تهدیدات طبیعت (تغیرناگهانی هوا، از بین رفتن چراگاه ها ، خشکسالی ها ...) مردم را مجبور ساخت برعلاوه مالداری امور زراعتی را نیز پیش می بردند، با هم یکجا در کنار دریا ها و چشمه های که آب دایمی داشت مسکن گزین شدند. ضروریات خود را از زراعت ومالداری تأمین می کردند.

در بوجود امدن قریه جات برعلاوهٔ آب، هوا و حاصل خیزی خاک نیز نقش اساس داشت. قریه های که ساختمان ها پهلوی هم به دور کاریز، چشمه، مسجد، مدرسه... دور یک میدان ساخته شده باشد. بنام قریه جات متمرکز گویند. ساختمان های که از هم فاصله داشته باشد و زمین های زراعتی دربین خانه قرار داشته باشد. انرا دهات يرگنده گويند.

در ساختن آبادی های قریه محیط جغرافیایی نقش اساسی دارد. مثلاً: در مناطق جنگلی که درآن مناطق زیاد باران میبارد خانه ها از چوب و سقف آن شیب دار ساخته شده است. در مناطق کوهستانی بیشتر دیوار خانه ها از سنگ وگل اعمار گردیده. درمناطق صحرایی سقف آبادی ها گنبدی شکل می باشد.

در مناطق که امکانات بیشتر استفاده از زمین های زراعتی وجود داشته باشد در آن قریه های بیشترین نفوس زنده گی می کند. عوامل دیگر مانند: آب برای زراعت، هوای مساعد و امنیت نیز در ازدیاد نفوس قریه ها مؤثراست. قابل یاد آوری است که در قریه ها درصورت واقع شدن حوادث طبیعی دولت و موسسات کمک رسان وظیفه دارند که قبل از وقوع حادثه برای مردم قریه در باره حوادث معلومات بدهد و در صورت وقوع حوادث همراه مردم مصیبت دیده قریه ها کمک و مساعدت نماید.

	درس (یاد دهم) درسی (یک ساعت درسی)		
	شرح مطالب		عناوين
	پیشه ها وصنایع دستی در قریه		موضوع درس
	ه ها وصنایع دستی در قریه معلومات حاصل کنند.	شاگردان راجع به پیشا	هدف کلی
	ود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.	از شاگردان توقع میرو	اهداف دانشی، مهارتی و ذهنیتی
	سنایع دستی در قریه آشنا شوند.	● يا يىشە ھا و	ىسىپىي
	ها و صنایع دستی را در قریه بیان کرده بتوانند.		
صنايع	، که مردم قریه در پهلوی زراعت و مالداری به امور		
	ىروف ھستند.	دستی نیز مص	
	مباحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی، ه	روش تدریس
	تصاویر	كتاب، تخته، تباشير،	مواد درسی و مُمد درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	معلم	فعالیت های ه
۴۵دقیقه		الیت مقدماتی جهت	- معلم محترم بعد از فع
		1	
			تولید انگیزه، سؤالهای زیر را
	- جواب های مختلف می دهند.		- چه فکر میکنیددر قریه
		ها کدام پیشه ها و	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟
	- جواب های مختلف می دهند. - جواب های مختلف می دهند.	ها کدام پیشه ها و	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر
	- جواب های مختلف می دهند.	ها کدام پیشه ها و یه های وطن ما کدام	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قرها اند؟
	- جواب های مختلف می دهند. - به عنوان درس توجه کرده و درمورد تصاویر	ها کدام پیشه ها و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به
	- جواب های مختلف می دهند.	ها کدام پیشه ها و یه های و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و ب متوجه می سازد.	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به شاگردان را به تصاویر متن کتا
	- جواب های مختلف می دهند. - به عنوان درس توجه کرده و درمورد تصاویر کتاب معلومات می دهند.	ها کدام پیشه ها و یه های و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و ب متوجه می سازد. خواند.	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به
	– جواب های مختلف می دهند. – به عنوان درس توجه کرده و درمورد تصاویر کتاب معلومات می دهند. – به دقت گوش میدهند.	ها کدام پیشه ها و یه های و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و ب متوجه می سازد. خواند.	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به شاگردان را به تصاویر متن کتا - متن درس را با آواز بلند می
	– جواب های مختلف می دهند. – به عنوان درس توجه کرده و درمورد تصاویر کتاب معلومات می دهند. – به دقت گوش میدهند.	ها کدام پیشه ها و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و ب متوجه می سازد. خواند. ت میدهد تا درس را د؛ تا متن درس را	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به شاگردان را به تصاویر متن کتا - متن درس را با آواز بلند می - چند تن از شاگردان را هدای به صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت میده
	- جواب های مختلف می دهند. - به عنوان درس توجه کرده و درمورد تصاویر کتاب معلومات می دهند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند .	ها کدام پیشه ها و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و ب متوجه می سازد. خواند. ت می دهد تا درس را د؛ تا متن درس را	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به شاگردان را به تصاویر متن کتا - متن درس را با آواز بلند می به صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت میده خاموشانه مطالعه کرده، لغات
	- جواب های مختلف می دهند به عنوان درس توجه کرده و درمورد تصاویر کتاب معلومات می دهند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل میکنند .	ها کدام پیشه ها و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و ب متوجه می سازد. خواند. ت میدهد تا درس را د؛ تا متن درس را واصطلاحات را که	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به شاگردان را به تصاویر متن کتا - متن درس را با آواز بلند می به صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت میده خاموشانه مطالعه کرده، لغات نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	 جواب های مختلف می دهند. به عنوان درس توجه کرده و درمورد تصاویر کتاب معلومات می دهند. به دقت گوش میدهند. مطابق هدایت عمل می کنند . مطابق هدایت عمل می کنند . مطابق هدایت عمل می کنند . مغابت و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است 	ها کدام پیشه ها و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و ب متوجه می سازد. خواند. ت میدهد تا درس را د؛ تا متن درس را واصطلاحات را که	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به شاگردان را به تصاویر متن کتا - متن درس را با آواز بلند می به صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت می ده خاموشانه مطالعه کرده، لغات خاموشانه داشت نمایند.
	- جواب های مختلف می دهند به عنوان درس توجه کرده و درمورد تصاویر کتاب معلومات می دهند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل میکنند .	ها کدام پیشه ها و یه های وطن ما کدام روی تخته نوشته و ب متوجه می سازد. خواند. ت میدهد تا درس را د؛ تا متن درس را واصطلاحات را که	- چه فکر میکنیددر قریه صنایع دستی رواج دارد ؟ به نظر شما ، صنایع دستی قر ها اند؟ - عنوان درس جدید را به شاگردان را به تصاویر متن کتا - متن درس را با آواز بلند می به صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت میده خاموشانه مطالعه کرده، لغات نمی فهمند یاد داشت نمایند.

- مطابق هدایت عمل می کنند .	درس را تشریح کنند.	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا
-----------------------------	--------------------	------------------------------

- شاگردان را به گروها تقسیم کرده تا مطالب ا به گروها تقسیم شده مطابق هدایت کار عمدهٔ درس را خلاصه کنند.
 - جهت ارزیابی به سؤالهای کتاب میپردازد.

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را | - به خلاصه درس گوش می دهند و مطابق رهنمای عمل مي كنند.

وظيفه مي دهد.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- محصولات صادراتی صنایع دستی کشورما، عبارت است از: قالین، گلیم و انواع خامه دوزی ها.

۲- در کشور ما صنایع دستی؛ مانند: خامه دوزی، چرمه دوزی، دستمال دوزی و غیره بیشتر توسط زنان به پیش برده میشود.

مي كنند.

- جواب می دهند.

۳- مردان قریه بیشتر به پیشه های سنگین؛ مانند: اهنگری، گلکاری، نجاری وغیره مصروف هستند.

معلومات اضافي

پیشه ها و صنایع دستی مردم قریه

پیشه ها و صنایع دستی مردم قریه

چون زنده گی مردم قریه اکثراً به محصولات دهقانی متکی بوده و محصولات دهقانی احتیاجات زنده گی را کاملاً مرفوع نموده نمی توانست از جانب دیگر مردم جهت اجرای بهتر امور دهقانی به افراد و سامان آلات ضرورت داشتند پس مردم در جستجوی راه هایی گردیدند تا از آن طریق وضع اقتصادی خویش را بهتر سازند . همان بود که در نتیجه به پیشه ها وصنایع دستی از قبیل آهنگری ، نجاری ، قالین بافی، خامکدوزی و جاکت بافی رو آورند.

شرح مطالب	عناوين
زراعت در قریه	موضوع درس
شاگردان راجع به زراعت در قریه معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
	اهداف دانشی، مهارتی
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.	ذهنیتی
● به زراعت در قریه آشنا شوند.	
 به اهمیت اقلیم در کشت انواع نباتات اشنا شوند. 	
 غله ها، بقولات، نباتات طبی و قندی را از هم تفکیک کنند. 	
• متیقین شوند که آب هوای کشور ما برای کشت انواع نباتات مساعد	
است.	
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	روش تدریس
كتاب، تخته، تباشير، تصاوير انواع نباتات	مواد درسی و مُمد درسی
تحریری ، تقریری	شيوهٔ ارزيابی

		ت تريزي ، تتريزي	سيوه ارزيبي
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم	
۴۵دقیقه		ت های مقدماتی به	- معلم محترم بعد از انجام فعالي
		لرح مىنمايد:	منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را ط
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	صولات زراعتى قرية	- چه فکر میکنید، مهمترین مح
			شما چه است ؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	، مىنويسد.	- عنوان درس جدید را روی تخته
	– به دقت گوش میدهند.	ىخواند.	 متن درس را، به صدای بلند م
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد؛ تا درس	
			را به صدای بلند بخوانند.
	- مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.		- به شاگردان هدایت میدهد
		واصطلاحات را که	خاموشانه مطالعه کرده، لغات
			نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده	ِدان نمیفهمند روی	- لغات و اصطلاحات را، که شاگر
	است از روی تخته در کتابچه های خود می		تخته نوشته و معنی مینماید.
	نویسند.		
	 به دقت گوش می دهند. 		- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.		- از چند نفر شاگرد بخواهد. تا درس
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت	ه محصولات زراعتی	- شاگردان در گروه ها راجع با
	عمل مىنمايند.		منطقه خویش بحث کنند.

- به سؤال ها جواب میدهند	ه ارزیابی، به سؤال های کتاب میپردازد.
--------------------------	---------------------------------------

متن درس را	کارخانهگی	و	کرده	- درس را خلاصه
				وظیفه می دهد.

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مینمایند.

جواب به سؤالهای متن درس

- ۱- در محل زنده گی ما انواع غله ها ، بقولات ، نباتات طبی، نباتات قندی، میوه ها و غیره زرع می شود.
 - ۲- زراعت و مالداری اساس اقتصاد قریه ها را تشکیل می دهد.
- ۳- محصولات زراعتی از قبیل: انواع میوه های خشک و تازه، نباتات طبی، سبزی ها وغیره به خارج صادر می شود.

معلومات اضافي

زراعت در قریه

طوریکه گفتیم اقتصاد مردم قریه متکی بر محصولات زراعت و مالداری می باشد به همین دلیل مردم از زمان های قدیم کوشش نمودند تا بفهمند که کدام نوع خاک و اقلیم برای زرع کدام نوع تخم نباتی مساعد است تا ازین طریق سطح حاصلات خود را بلند ببرند. مثلاً درمناطق که اقلیم مدیترانه یی دارد میوه جات خاندان نارنج خوب حاصل می دهد و از زمین های زراعتی شان سالان دو الی سه بار حاصل جمع اوری می گردد . در مناطق کوهستانی نباتات مخصوص که در مقابل سردی هوا مقاوم باشد کشت می شود. چون در آن مناطق شرایط رشد نباتات به سبب سردی هوا محدود است در سال یکبار حاصل جمع آوری می گردد.

از اینکه محصولات زراعتی از قبیل: غله ها، بقولات و میوه ها منبع خوب غذایی محسوب می گردد. لهذا انسانها پیوسته تلاش نموده و می نمایند تا کیفیت و کمیت تولیدات زراعتی را بهتر و بیشتر سازند.

	شرح مطالب		عناوين
	مالداری در قریه		موضوع درس
	شاگردان راجع به مالداری در قریه معلومات حاصل کنند.		هدف کلی
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.		اهداف دانشی، مهار تی و ذهنیتی	
● با مالداری آشنا شوند.			
	میت مالداری معلومات پیدا نمایند.	• راجع به اه	
	بهترحیوانات اهلی را گفته بتوانند.	• طرز تربیه	
وانند.	نات اهلی و حشی را، از همدیگر تفکیک کرده بت	• انوع حيوا	
	• شاگردان به مالداری علاقه پیدا کنند.		
	وهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	فعالیت های گر	روش تدریس
	تباشير، تصاوير	كتاب، تخته،	مواد درسی و مُمددرسی
	ری	تحریری، تقری	شيوهٔ ارزيابي
وقت	فوال سراء شاكرا		1 1
٠,	فعالیت های شاگردان		فعالیت های معلم
۴۵دقیقه	فعالیت های سا دردان		فعالیت های معلم - معلم محترم بعد از انجام
	فعالیت های سا دردان	فعالیت های	
	فعالیت های سا دردان	فعالیت های	- معلم محترم بعد از انجام
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	فعالیت های سؤال زیر را	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه
	– شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: - چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟
	– شاگردان جواب های گوناکون میدهند. – به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی مینویسد.	 معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟ عنوان درس جدید را روی تخته
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند.	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی مینویسد. خواند.	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: - چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته - متن درس را، به صدای بلند می
	– شاگردان جواب های گوناکون میدهند. – به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی مینویسد. خواند.	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: - چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته - متن درس را، به صدای بلند می - بعداً چند تن از شاگردان را هدای
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند.	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی مینویسد. خواند. ت میدهد؛ تا	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: - چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته - متن درس را، به صدای بلند می
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند.	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی مینویسد. خواند. ت میدهد؛ تا متن درس را	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: - چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته - متن درس را، به صدای بلند می - بعداً چند تن از شاگردان را هدای درس را به صدای بلند می درس را به صدای بلند می درس را به صدای بلند بخوانند.
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند.	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی مینویسد. خواند. ت میدهد؛ تا متن درس را که للاحات را که	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: - چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته - متن درس را، به صدای بلند می - بعداً چند تن از شاگردان را هداید درس را به صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت می دهد؛ تا خاموشانه مطالعه کرده، لغات واصع نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند به عنوان درس جدید توجه مینمایند به دقت گوش میدهند مطابق هدایت عمل میکنند مطابق هدایت عمل میکنند مطابق هدایت عمل میکنند لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود می	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی مینویسد. خواند. ت میدهد؛ تا متن درس را که للاحات را که شاگردان	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: - چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته - متن درس را، به صدای بلند می درس را به صدای بلند بخوانند بعداً چند تن از شاگردان را هداید درس را به صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت میدهد؛ تا خاموشانه مطالعه کرده، لغات واصع نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند. - به عنوان درس جدید توجه مینمایند. - به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند.	فعالیت های سؤال زیر را حیوانات اهلی مینویسد. خواند. ت میدهد؛ تا متن درس را که للاحات را که شاگردان	- معلم محترم بعد از انجام مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه طرح مینماید: - چه فکر می کنید ، در قریه کدام تربیه می شود؟ - عنوان درس جدید را روی تخته - متن درس را، به صدای بلند می - بعداً چند تن از شاگردان را هداید درس را به صدای بلند بخوانند به شاگردان هدایت می دهد؛ تا خاموشانه مطالعه کرده، لغات واصع نمی فهمند یاد داشت نمایند.

- ذیل را هدایت دهد: چرا مردم قریه به مالداری مینمایند. علاقه دارند؟
 - جهت ارزیابی، به سؤال های کتاب میپردازد.
 - وظیفه می دهد.

- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده وظایف | - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل

- به سؤال ها جواب میدهند.

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را ا - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

- ۱- مردم ما، حیوانات اهلی را برای رفع نیازمندی های خود؛ مانند: قلبه کردن ، لبنیات، گوشت و حمل ونقل نگهداری می کند.
- ۲- انسان ها از زمانه های بسیار قدیم به پیشهٔ مالداری آغاز کرده؛ تا از گوشت ، پوست ، پشم و هم برای حمل و نقل از آن ها استفاده کند.
- ۳- حیواناتی که مردم غرض رفع نیازمندی های خود آنرا تربیه و پرورش داده اند به نام حیوانات اهلی یاد می شوند.

معلومات اضافي

مالداری در قریه

هر چند تربیه و نگهداری حیوانات وظیفهٔ کوچی هاست، اما نظر به اهمیتی که حیوانات در زنده گی انسان ها دارد، مردم قریه ها نیزبه نگهداری و تربیهٔ حیوانات پرداختند، تا ازین طریق مشکلات اقتصادی و غذایی خود را رفع سازند. از جمله یک مقدار محصولات آن در قریه ها به مصرف رسیده و متباقی آن به شهر ها و خارج صادر می شود که در تقویه اقتصاد خانواده و کشور نقش بسزایی دارد.

شرح مطالب	عناوين
فایده مالداری در قریه	موضوع درس
شاگردان راجع به فایده مالداری معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	اهداف دانشی، مهارتی و
 با اهمیت مالداری در کشور آشنا شوند. 	ذهنیتی
• طریقه پرورش حیوانات اهلی را تشریح کرده بتوانند.	
 با اهمیت محصولات صادراتی حیوانی در صنایع دستی آشنا شوند. 	
 محصولات حیوانی را معرفی کرده بتوانند. 	
● به فواید مالداری علاقه پیدا کنند.	
فعالیت های گروپی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	روش تدریس
کتاب ،تخته ، تباشیر، تصاویر حیوانات	مواد درسی و مُمددرسی
تحریری، تقریری	شیوهٔ ارزیابی

			المراجعة الم
وقت	فعالیت های شاگردان	٥	فعالیت های معا
۴۵دقیقه		ت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجام فعالي
		ں زیر را طرح	به منظور ایجاد انگیزه سؤال
			مىنمايد:
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	، و گوشت کدام	– به نظر شما از شیر ، پوست
			حیوانات استفاده می شود؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	ته مینویسد.	- عنوان درس جدید را روی تخ
	- به دق <i>ت گ</i> وش میدهند.	مىخواند.	- متن درس را، به صدای بلند
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	دایت میدهد؛ تا	- بعداً چند تن از شاگردان را ه
			درس را به صدای بلند بخوانند.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		- به شاگردان هدایت میدهد؛
		اصطلاحات را که	خاموشانه مطالعه کرده، لغات و
			نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده	گردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را، که شا
	است از روی تخته در کتابچه های خود می	اید.	روی تخته نوشته و معنی مینما
	نویسند.		
	 به دقت گوش می دهند. 		- درس را تشریح مینماید.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	ا درس را تشریح	- از چند نفر شاگرد بخواهد. تا
			کنند.

- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده و به آن ها - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل مدایت عمل مدایت می دهد تا پیرامون فایده های مالداری مینمایند.
مدایت می دهد تا پیرامون فایده های مالداری مینمایند.
سحبت کنند.
- حمت ان راد عمه سؤال های در سرم درداند.

- جهت ارزیابی، به سؤال های درس می پردازد.
- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را | به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت وظیفه می دهد.

عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱ از شیر حیوانات لبنیات؛ مانند: ماست، دوغ، مسکه، پنیر، چکه و قروت می سازد.

۲- از محصولات حیوانی مانند:پوست قره قل، پشم، پوست و رودهٔ گوسفند به خارج صادر می شود.

۳- تربیه و پرورش حیوانات، در تهیه غذا و بلند بردن اقتصاد خانواده نقشی مهم دارد.

معلومات اضافي

محصولات حيواني

محصولات حیوانی عبارت از موادی اند، که از یک حیوان در حالت زنده و یا بعد از ذبح به دست می آید.

محصولات حیوانی که از یک حیوان زنده به دست می آید به دو بخش تقسیم میشوند: آن محصولاتی که ارزش خوراکی دارند و محصولاتی که دارای ارزش خوراکی نمیباشند .

محصولاتی که ارزش خوراکی دارند؛ عبارت اند از: شیر، گوشت، عسل و تخم مرغ.

محصولات که ارزش خوراکی ندارند؛ مانند: پشم، پوست، موی بز، نیروی کار و غیره .

محصولات که پس از ذبح به دست می آید نیز به دوقسمت محصولات اصلی و محصولات فرعی تقسسم میشوند .

محصولات اصلی عبارت اند از، گوشت چربی و استخوان که هرکدام دارای ارزش خاصی در حیات انسان می باشند.

محصولات صنعتی (فرعی): محصولات صنعتی که ارزش غذایی ندارند، شامل پوست قرقل، چرم، روده گوسفند و چربی داخل شکم وغیره.

شرح مطالب	عناوين
زنده گی درشهر	موضوع درس
شاگردان راجع به زنده گی شهری معلومات حاصل کند.	هدف کلی
	اهداف دانشی، مهارتی و
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند .	ذهنیتی
● با زندهگی شهری آشنا شوند.	
 مشخصات زنده گی شهری را تشخیص و بیان کرده بتوانند. 	
● تفاوت های زنده گی شهری و دهاتی را گفته بتواند.	
 به زنده گی شهری علاقه مند شوند. 	
کارگروهی، سؤال و جواب ، تشریح	روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، تصاویرشهرها	مواد درسی و مُمد درسی
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
40		- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی
دقيقه		به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح
		مىنمايد:
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	- به نظر شما، زنده گی در شهر با زنده گی در قریه،
		چه فرق دارد؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	- عنوان درس جدید را روی ت خ ته مینویسد.
	– به دقت گوش میدهند.	 متن درس را، به صدای بلند میخواند.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد؛ تا
		درس را به صدای بلند بخوانند.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را
		خاموشانه مطالعه کرده، لغات واصطلاحات را که
		نمیفهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده	- لغات و اصطلاحات را، که شاگردان نمیفهمند
	است از روی تخته در کتابچه های خود می	روی تخته نوشته و معنی مینماید.
	نویسند.	
	- به دقت گوش می دهند.	– درس را تشریح مینماید.

- مطابق هدایت عمل میکنند	تشريح	درس را	تا	بخواهد.	شاگرد	نفر	چند	از	-
								نند	5

- شاگردان را به گروهها تقسیم کرده، به آنها | به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل هدایت میدهد؛ تا راجع به این که مردم شهر مینمایند. مصروف كدام كارها اند بحث نمايند.
 - جهت ارزیابی، به سؤال های کتاب میپردازد.
 - درس را خلاصه کرده و کارخانهگی متن درس را وظیفه می دهد.

- به سؤال ها جواب می دهند.

ا - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

- ات شهر جای است، که مردم زیاد در آن نزدیک هم زنده گی می کند شهرها دارای بازارها، پارک ها، -1جاهای تفریحی ، سرکهای متعدد، شاروالی، ادارات دولتی و غیر دولتی میباشد.
- ۲- در شهر ها در کنار ادارات دولتی اداره های غیر دولتی؛ مانند: تجارت خانه ها، بازارها، کارخانه های تولیدی و غیره نیز می باشد.
 - ۳- در شهرها سهولت های تعلیمی، صحی، شهری، تجارتی، تولیدی وغیره سهولت ها میباشد.

معلومات اضافي

زندہ گی شہری

انسان های اولیه ازطریق چیدن میوهٔ درختان و شکار زنده گی خودرا پیش می بردند. بعداً به مالداری رو آوردند. برای تهیه خوراک و پوشاک خود حیوانات را نگهداری می کردند و از محلی به محل مناسب دیگری می کوچیدند. در مرحلهٔ بعدی در پهلوی مالداری به زراعت نیز پرداختند ، قریه جات وشهرک های کوچک را تشكيل دادند.

اولین شهر در سرزمین بین النهرین (عراق امروزی) بوجود امده است، یکی از تفاوت های زنده گی شهری و دهاتی شیوهٔ فعالیت اقتصادی مردم است یعنی درشهرها مردم به فعالیت غیر زراعتی میپردازند؛ مانند: کار در كارخانه ها ، ادارات دولتي وخصوصي، در مغازه ها وغيره. علاوتاً قريه جات نسبت به شهر ها كم نفوس استند. اکثر شهر های اولیه در کشورما درکنار دریاها و در مسیر راه های تجارتی بوجود آمده بود.

از اینکه در شهرهای امروزی بیشترین سهولت های زنده گی از قبیل: شفاخانهها، پوهنتونها، مکاتب، کارخانهها، مغازه ها، ادارات دولتی، برق، ترانسپورت و غیره وجود دارد پس تعداد زیادی مردم از دهات به شهرها مهاجرت کرده و در آن زندهگی می کنند.

شرح مطالب	عناوين
پیشه های شهری	موضوع درس
شاگردان راجع به پیشه های شهری معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	اهداف دانشی، مهارتی و
	ذهنیتی
● با پیشه های شهری آشنا شوند.	
● تفاوت های پیشه های شهری و دهاتی را گفته بتواند.	
● فواید پیشه های شهری را بیان کند.	
 به تولیدات پیشه وران شهری علاقه مند شوند و از تولیدات آن 	
استفاده کند.	
کارگروهی، سؤال و جواب ، تشریح	روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، مارکر، تصاویری ازپیشه های شهری.	مواد درسی و مُمد درسی
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابي

			تا الرد الرد الى
وقت	فعالیت های شاگردان	Ь	فعالیت های معل
۴۵دقیقه		، های مقدماتی به	- معلم محترم بعد از انجام فعاليت
		رح مینماید:	منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را ط
	-شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	ئدام كارها اند؟	-به نظر شما، مردم شهر مصروف ک
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	مىنويسد.	- عنوان درس جدید را روی تخته
	– به دقت گوش میدهند.		- متنٍ درس را، به صدای بلند م _ح
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	، دایت میدهد؛ تا ا	- بعداً چند تن از شاگردان را ه
			درس را به صدای بلند بخوانند.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		- به شاگردان هدایت میدهد؛
		صطلاحات را که	خاموشانه مطالعه کرده، لغات و
			نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده		- لغات و اصطلاحات را، که شا
	است از روی تخته در کتابچه های خود می	•	روی تخته نوشته و معنی مینماید
	نویسند.		
	 به دقت گوش می دهند. 		- درس را تشریح مینماید.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		- از چند نفر شاگرد بخواهد. تا درس
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت		- شاگردان را به گروهها تقسیم کر
	عمل مىنمايند.		میدهد؛ تا راجع به پیشه های شهر
	- به سؤال ها جواب میدهند.	، میپردازد.	- جهت ارزیابی، به سؤال های کتاب

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق	- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی متن درس را
هدایت عمل مینمایند.	

جواب سؤالهای متن درس

- ۱- در شهر ها کسبه کاران برعلاوه مسگری، به پیشه های زرگری، معماری، نجاری، کلالی، خیاطی و غیره نیز مصروف استند.
- ¥ در شهرها اشیا ولوازم گوناگون؛ مانند: موترها، موترسایکلها، بایسکیل ها، رادیوها، تلویزیون ها، کمپیوترها، سایرالات برقی، لباس ها، وسایل خانه وغیره به فروش می رسد.
 - ۳- شاگردان هریک مطابق میل خود جواب میدهند.

معلومات اضافي

پیشه های شهری

در شهرها پیشه های گوناگون مانند: زرگری، معماری ، نجاری، خیاطی، چرم دوزی .. موجود است وقتیکه به شهر می رویم چیز های زیادی راکه ساخت دست بشر است می بینیم ؛ مثلاً : انواع موترها، موترسایکل ها، بایسکل ها، رادیوها، تلویزیون ها ، انواع تکه ها سامان و لوازم خانه و غیره .

شرح مطالب	عناوين
انواع شهرها	موضوع درس
شاگردان راجع به انواع شهر ها معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
	اهداف دانشی، مهارتی و
از شاگردان توقع میرود،که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	ذهنیتی
• با انواع شهرها آشنا شوند.	
• فرق بین شهرهای کوچک و شهرهای بزرگ را بیان کرده بتوانند.	
• علایم شهرهای بزرگ و کوچک را به روی نقشه تفکیک ونشان داده	
بتوانند.	
● به زنده گی شهری علاقه مند شوند.	
کار گروهی، سؤال و جواب ، تشریح	روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، چند تصویرازشهرهای کوچک وبزرگ	مواد درسی و مُمد درسی
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابي

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵دقیقه		- معلم محترم فعالیت های مقدماتی را انجام داده و
		به منظور تولید انگیزه سؤال زیر را طرح می کند :
	-شاگردان جوابات مختلف میدهند.	-درتصویر متن کتاب، کدام شهرها را می بینید ؟
	- متوجه میباشند و تصاویر را مشاهده	- عنوان درس را روی تخته نوشته و به شاگردان
	در مورد اظهار نظر می کنند.	هدایت می دهد تصاویر متن کتاب را دقیقاً مشاهده
		کرده و بگوید در تصویر چه را می بیند.
	- گوش داده و غلطی های خود را اصلاح	- متن درس را به صدای بلند میخواند و بعد هدایت
	میکنند.	میدهد که متن کتاب را چند شاگرد نیز با صدای
		بلند بخوانند؛ و شاگردان دیگر کلمات و اصطلاحات
		مشکل را یاد داشت کنند.
	- کلماتی را که معلم معنی کرده از	- کلمات مشکل را برروی تخته نوشته معنا کرده و
	روی تخته درکتابچه های شان	درس را تشریح می دهد و بعد هدایت می دهد؛ تا
	یادداشت می نمایند.	چند شاگرد نیز درس را تشریح کند؟

- صنف را به گروه ها تقسیم کرده وظایف ذیل را | − به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت هدایت دهد:

> - با خصوصیات ذکر شدهٔ متن درس، در کشورما کدام | - طبق هدایت عمل می کنند. انواع شهر ها وجود دارد، در گروه ها با هم بحث کنید.

- معلم محترم نماینده هر گروه را پیش صنف | -شاگردان متوجه هستند. خواسته تا کار گروهی خویش را توضیح نمایند.

- غرض ارزیابی سؤالات اخر درس را مطرح می کند.

- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی را توصیه مي كند.

عمل مي كنند.

- به سوالات جواب می دهند.

- به خلاصه درس توجه نموده و مطابق هدایت عمل می کنند.

جواب به سؤالهای متن درس

-1 درشهر ها انواع محصولات صنعتی تولید می شوند و مواد اولیه به مصنوعات تجارتی تبدیل می شود.

۲- شهر ها سیاسی عموماً پایتخت کشورها را تشکیل میدهند، که در آن بسیاری از تصمیم گیری های سیاسی و اداری صورت می گیرد و ریاست دولت و وزارت خانه ها نیز در آن موقعیت دارند.

۳- شهر کابل از جملهٔ شهرهای سیاسی به شمار می رود ..

معلومات اضافي

انواع شهرها

در بیشترین تعاریف شهر ها به تعداد نفوس و نوع فعالیت اقتصادی، حوزهٔ اداری و غیره اشاره شده است. در شهرها فعالیت غیر زراعتی وجود دارد و بیشترین شهر ها به تولید کالاها و بعضی از آن ها به مبادله اموال میپردازند و از طریق دولت اداره می شوند لیکن امروز، شهرها دارای فعالیت های متنوعی بخصوص اقتصادی بعضی از آنها-صنعتی و خدماتی می باشند.

شهرها در ابتدا مرکز اداری، سیاسی و مذهبی بودند؛ اما امروز بیشتر به تعداد نفوس و وسعت شهر تاکید می شود و به اساس آن شهر های کوچک، متوسط، بزرگ و بسیار بزرگ تقسیم شده است. شهرهای کوچک را شهرک نیز می گویند. در شهرهای بزرگ بازارهای کلان وجود دارد که در آن جا انواع اموال مانند: تکه فروشی ها، خوراکه فروشی ها ،ورکشاپ ها وغیره می باشد. که اکثر مردم آن بازارهای خاص را بنام رسته نیز یاد می کنند.

(,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,			
عناوين		شرح مطالب	
موضوع درس	شهرهای مهم و	تاريخى افغانستان	
هدف کلی	شاگردان راجع به ش	هرهای مهم و تاریخی کشور معلومات حاصل کن	ند.
اهداف دانشی، مهارتی و			
ذهنیتی	از شاگردان توقع ه	میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر د	ست یابند:
	• با شهرهای م	هم و تاریخی کشور آشنا شوند.	
	• شهرهای مه	م و تاریخی کشور را نام گرفته ، در نقشه نش	ئنان داده
	بتوانند.		
	• به شهرهای	تاری خ ی کشور علاقه مند شوند.	
روش تدریس	کار گروهی، سؤال و	ِ جواب ، تشریح	
مواد درسی و مُمد درسی	كتاب، تخته، تباث	نیر، تصاویرازشهرهای تاریخی ومهم کشور	
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری		
فوال "، هاه موا		فوال ترجاء شاگرار	

		عویری، عویری.	سيود ارزيبي
وقت	فعالیت های شاگردان		فعالیت های معلم
۴۵دقیقه		ی را انجام داده و	- معلم محترم فعالیت های مقدمات
		طرح میکند:	به منظور تولید انگیزه سؤال زیر را ه
	- شاگردان جواب های گوناگون	فغانستان كدام ها	- به نظر شما، شهر های تاریخی اف
	مىدھند.		اند ؟
		ـه نوشـته و بــه	- عنــوان درس جدیــد را روی تخت
	- به عنوان درس جدید توجه مینماید و	کتاب را دقیقاً	شاگردان هدایت دهد تصاویر مـتن
	تصاویر را مشاهده در مورد اظهار نظر	را می بیند.	مشاهده کرده و بگوید در تصویرچه
	می کند.	مسته میخواند و	- متن درس را به صدای بلند و آه
	- گوش داده و غلطی های خود را اصلاح	ب را چند شاگرد	بعد هدایت میدهد که متن کتار
	میکنند چند نفر درس جدید را به اواز	ن دیگر کلمات و	نیز با صدای بلند بخوانند؛ و شاگردا
	بلند میخواند.	د.	اصطلاحات مشکل را یاد داشت کنن
	- گوش میدهند و معنی کلمات مشکل	لته معنی کرده و	- کلمات مشکل را برروی تخته نوش
	را از روی تخته یاد داشت میکنند و	می دهد؛ تا چند	درس را تشریح می کند و هدایت ه
	چند شاگرد نیز درس را تشریح میکند.		شاگرد نیز درس را تشریح کند؟

- به گروه ها تقسیم شده طبق هدایت	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده وظایف زیر را
محترم عمل می کنند.	

ولايات تاريخي افغانستان ،مانند: كندهار، مزارشريف، پروان، کندز، پکتیا، هرات ، بامیان، غور، غزنی وغیره را در نقشه افغانستان که، در کتاب درسی موجود است نشان دهید .

- نماینده هر گروه را پیش صنف خواسته تا کار | - طبق هدایت عمل می کنند. گروهی خویش را توضیح نمایند.

> - غرض ارزیابی شاگردان سؤالات آخر درس را | - جواب می دهند. مطرح مي كند.

- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی را توصیه | - به خلاصه درس گوش می دهند و مطابق ميكند.

رهنمای عمل می کنند.

جواب به سؤالهای متن درس

- ◄ شهر بلخ امروزی را (ام البلاد) می گویند، که در شمال افغانستان موقعیت دارد.
- ۲- راه تاریخی ابریشم کشور های هند و چین را با کشورهای اروپایی وصل می کرد.
- ٣− از جملهٔ شهرهای تاریخی کشور چهار شهر آن عبارت است از: شهر کابل، غزنی، بامیان و بلخ.

معلومات اضافي

شهرهای مهم و تاریخی افغانستان

افغانستان کشوریست باستانی که از، زمانه های قدیم شهرهای بزرگ تاریخی؛ مانند: بلخ ام البلاد، (مادر شهرها) هرات، بامیان، کابل، کاپیسا، بست، غور ، غزنی....) در آن وجود داشت که راه معروف ابریشم از بیشتر این شهر ها می گذشت و کشورهای چین و هند را، با اروپا وصل می ساخت که با گذشت زمان شهرها نیز انکشاف بیشتر کرد. امروز شهرهای مهم و بزرگ کشور ما، عبارت اند از: کابل، مزارشریف، کندهار، هرات، جلال آباد، کندز، بامیان، گردیز...

شرح مطالب	عناوين
شهرهای بزرگ جهان	موضوع درس
شاگردان راجع به شهرهای بزرگ و مهم جهان معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
	اهداف دانشی، مهارتی و
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	ذهنیتی
● با شهرهای بزرگ و مهم جهان آشنا شوند.	
• علت بزرگی و اهمیت شهرهای بزرگ و مهم جهان را بیان کرده	
بتوانند.	
● شهرهای بزرگ جهان را در نقشهٔ جهان نشان داده بتواند.	
● به مطالعهٔ شهرهای مهم و بزرگ جهان علاقه مند شوند.	
کارگروهی، سؤال و جواب، تشریح	روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، تصاویری ازشهر بزرگ جهان	مواد درسی و مُمد درسی
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵ دقیقه		- معلم محترم فعالیت های مقدماتی را انجام داده و به
		منظور تولید انگیزه سؤال زیر را طرح می کند :
	- شاگردان جوابات مختلف میدهند.	- چه فکرمی کنید، نام کدام شهر بزرگ جهان را
		شنیده اید؟
	- به عنوان درس توجه می کنند و	- عنـوان درس را روی تختـه نوشـته و بـه شـاگردان
	تصاویر را مشاهده در مورد آن اظهار	هدایت میدهد تصاویر مـتن کتـاب را دقیقـاً مشـاهده
	نظر میکنند.	کرده و بگوید در تصویر، چه را می بیند؟
	- گوش داده و غلطی های خ ود را	- متن درس را به صدای بلند و آهسته میخواند و بعد
	اصلاح می کنند و چند شاگرد با صدای	هدایت میدهد متن کتاب را چند شاگرد با صدای بلند
	بلند متن را میخواند.	بخوانند؛ و شاگردان دیگر کلمات و اصطلاحات مشکل را
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	یاد داشت کنند.

- کلمات مشکل را برروی تخته نوشته معنی کرده و | - بعد از تشریح ، کلمات مشکل را حرس را تشریح می دهد و بعد به چند شاگرد نیزهدایت ایاد داشت کرده درس را تشریح می دهد که درس را تشریح کند؟

- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده وفعالیت داده - به گروه ها تقسیم شده طبق هدایت عمل شده کتاب را اجرا می نماید.

- غرض ارزیابی سؤالات اخر درس را مطرح می کند.

- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی را توصیه | - به خلاصه درس گوش می دهند و مىكند.

مي كنند.

ميكنند.

- جواب می دهند.

مطابق هدایت عمل می کنند.

جواب سؤالهای متن درس

- ۱- از جملهٔ شهرهای بزرگ جهان کابل، تهران، نیویارک، پاریس، ریاض، اسلام آباد ، لندن وغیره میباشد.
- شهرهای بزرگ از نظر ازدیاد نفوس، بزرگی، موقعیت جغرافیایی، ارزش دینی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و تجارتی اهمیت داردند.
 - ۳ شهرهای بزرگ دارای مراکز علمی، فرهنگی، ورزشی و جاهای سیاحتی بیشتراند.

معلومات اضافي

شهرهای بزرگ جهان

درجهان نیز شهرهای بزرگ وجود دارد، که بعضی از آنها از لحاظ عقیده مذهبی و برخی از لحاظ ازدیاد نفوس، صنعت و تجارت اهمیت دارند؛ **مانند**: مکهٔ معظمه، مدینهٔ منوره، بیت المقدس و واتیکان از لحاظ عقیده وی و شهرهایی؛ مانند: نیویارک در ایالات متحده امریکا، توکیو در جاپان، لندن در انگلستان، مسکو در روسیه، بمبئ در هند، بیجنگ (پیکنگ) در چین و جاگارتا در اندونیزیا ازلحاظ نفوس، صنعت و تجارت اهمیت دارند.

درس(بیستم)

į	رس ایسم ا			
	شرح مطالب		عناوين مطالب	
	كشور ما افغانستان		عنوان درس	
	ود افغانستان معلومات حاصل کنند.	شاگردان با کشور خو	هدف کلی	
ند:	یرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یاب	از شاگردان انتظار مے	اهداف دانشی،	
	انستان را خوبتر بنشاسند.	• كشور ما افغ	مهارتی و ذهنیتی	
	ور ما افغانستان توضيحات داده بتوانند.	• راجع به کش		
	ردم خود علاقه مند گردند.	• با کشور و م		
	مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	فعالیت های گروهی،	روش تدریس	
	، تصاویر.	كتاب، تخته، تباشير،	مواد درسی و ممُد	
			درسی	
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی	
وقت	فعالیت های شاگردان	معلم	فعالیت های	
۴۵ دقیقه		نجام فعالیت های	-معلم محترم بعد از ا	
		انگیزه سؤال زیر را	مقدماتی به منظور ایجاد	
			طرح مىنمايد :	
	- جواب های گوناکون میدهند.	<i>ې</i> ه میبینید؟	- در نقشهٔ کتاب درسی، ج	
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند	ی تخته مینویسد.	– عنوان درس جدید را رو	
	- به دقت گوش میدهند.	بلند میخواند.	- متن درس را به صدای	
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	ن را هدایت میدهد؛	- بعداً چند تن از شاگردار	
			تا درس را به صدای بلند و	
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		- به شاگردان هدایت می	
			خاموشانه مطالعه کرده، ا	
	۔ اغلت یام مالاحات ایک مماریت کیمار ت		که نمی فهمند یاد داشت نا - لغات و اصطلاحات	
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچه های خود مینویسند.		- نعات و اصطلاحات نمیفهمند روی تخته	
	ار روی قصه در عدی چه کی چه کیریست.	توست و تندی	مىنمايد.	
	– به دقت گوش میدهند.	•(می میند. - درس را تشریح مینماید	
	- مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند.		- از چند نفر شاگرد بخواه	
			کنند.	

- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها
مىنمايند.	هدایت میدهد؛ تا راجع به وطن عزیز ما،
	افغانستان بحث نمايند.
- جواب میدهند.	- جهت ارزیابی شاگردان به سؤالهای کتاب
	مىپردازد.
- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن
عمل مىنمايند.	درس را وظیفه می دهد.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- قسمت های جنوب و شمال شرق وطن ما، دارای جنگل های زیاد است.

۲ افغانستان معادن و ذخایر طبیعی فراوانی چون: آهن، طلا، نقره، نفت، گاز، زغال سنگ، مس و غیره، دارد

٣- جواب آزاد

معلومات اضافي

كشور ما افغانستان

افغانستان با نام رسمی جُمهوری اسلامی افغانستان (به پشتو: د افغانستان اسلامی جُمهوریت) کشوری محاط به خشکه در آسیای جنوبی است.

افغانستان (۶۵۲هزار)کیلومتر مربع مساحت، از نظر وسعت چهلو یکمین کشور دنیا است و نفوس آن در سال ۱۳۹۲ هجری شمسی بیش از ۳۱ میلیون نفر بود که از نظر جمعیت در ردیف چهلودوم کشورهای دنیا قرار دارد. اسلام دین رسمی آن است.

کشور ما افغانستان دارای تاریخ پنجهزار ساله بوده . اریایی ها نخستین مردم بودند که در این سرزمین زنده گی می کردند و اساس تمدن را در ام البلاد یا بلخ امروزی گذاشتند.

زمان تدریس (یک ساعت درسی)		درس(بیست ویگم)	
	شرح مطالب		عناوين مطالب
	بیرق ملی ما		عنوان درس
	ا بیرق ملی	آشنایی شاگردان ب	هدف کلی
، يابند:	میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست	از شاگردان انتظار	اهداف دانشی، مهارتی و
	گ ها و اهمیت بیرق ملی را بدانند.	• مفهوم رناً	ذهنیتی
ه بتوانند.	ىفهوم رنگ ها واهميت بيرق ملى توضيحات داده	• راجع به ه	
	لی کشور علا قه مند شوند.	• با بیرق ما	
	ی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	فعالیت های گروه	روش تدریس
	ير، تصاوير	كتاب، تخته، تباش	مواد درسی و ممّد درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابي
وقت	فعالیت های شاگردان	علم	فعالیت های م
۴۵		ام فعالیت های	- معلم محترم بعد از انج
دقيقه		يزه سؤال زير را	مقدماتی به منظور ایجاد انگ
			طرح مىنمايد :
	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	بنید؟	- شما در بیرق ملی، چه می بب
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند		- عنوان درس جدید را روی تع
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		- متن درس را به صدای با
		، میدهد تا درس	چند تن از شاگردان را هدایت
			را به صدای بلند بخوانند.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		- به شاگردان هدایت میدهد
			خاموشانه مطالعه کرده، لغات که نمیفهمند یاد داشت نماین
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده		نه نمی فهمند یاد داست نماید - لغات و اصطلاحات را که شا
	است از روی تخته در کتابچه های خود می		روی تخته نوشته و معنی مین
	نویسند.		7
	ر. - به دقت گوش میدهند.		- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل میکنند.	نا درس را تشریح	- از چند نفر شاگرد بخواهد :
			کنند.
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	سیم کرده، به آنها	- شاگردان را به گروه ها تقس
	مىنمايند.	ے های بیرق ملی	هدایت میدهد؛تا راجع به رنگ
			بحث نمایند.
	- جواب میدهند.	ناب مىپردازد.	- جهت ارزیابی به سؤالهای ک

کرده و مطابق هدایت	- به خلاصه درس توجه	نه گی متن درس
	عمل مىنمايند.	

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- بیرق ملی وطن عزیز ما، افغانستان، دارای سه رنگ سیاه، سرخ و سبز است

۲- رنگ سبز نشانهٔ سرسبزی، آزادی و آبادی است.

۳- نشان ملی افغانستان عبارت از: محراب و منبر به رنگ سفید است که در وسط بیرق ملی قرار دارد.

معلومات اضافي

بیرق: پَرچَم یا دِرَفْش یا بیرق نماد یک گروه، سازمان، یا کشور است، که بیشتر روی پارچه، یا کاغذ به صورت رنگه درست می شود. در قدیم، پرچم نماد اتحاد و تمایز در جنگها به شمار می رفت.

پیشینهٔ استفاده از پرچم در بین قبائل، چه در جنگ و چه در صلح، به روزگار باستان باز میگردد. طوری که از منابع تاریخی بر میآید، تمدنهای گوناگون، شرق و غرب از آن استفاده می کردند هر چند به طور دقیق مشخص نیست که نخستین بار استفاده از آن توسط، چه کسی و در چه زمانی بوده است.

واضح است که پرچم، به دلیل اینکه نماد همبسته گی لشکر بوده، یکی از اهداف دشمن برای از بین بردن پرچمدار و به زمین انداختن پرچم برای تضعیف روحیه جنگ اوری لشکر مقابل به شمار میرفت. در بسیاری از جنگها یکی از منصبهای مهم، «پرچمداری» بودهاست چرا که پرچم نشانی از همبسته گی در عمل و اتحاد در شعار بوده؛ طوری که هر گاه پرچم از دست پرچم دار میافتاده، نوعی شکست و از هم گسیختگی برای لشکر به شمار میآمد. در طول تاریخ کشورما، نمایانگر وحدت ملی، آزادی، استقلال و تمامیت ارضی کشور ما بوده است. ما به بیرق ملی کشور خود احترام گذاشته و از آن پاسداری می کنیم.

فرس ريست وقوم)	رسل ماریس ایک سعد درسی		
عناوين مطالب	شرح مطالب		
عنوان درس	ادارات دولتي		
هدف کلی	آشنایی شاگردان	، با ادارات دولتی	
اهداف دانشی، مهارتی و	از شاگردان انتظ	ار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دس	ىت يابند:
ذهنیتی	• با ادارات	، دولتی کشور آشنا شوند.	
	• وظايف	ادارات دولتی را بیان کرده بتوانند.	
	• در برابر	ادارات دولتی کشورذهنیت مثبت پیدا کنند.	
روش تدریس	فعالیت های گرو	هی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	
مواد درسی و ممُد درسی	كتاب، تخته، تبا	شير، تصاويرو غيره	
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری	(
فعالیت های معل	م	فعالیت های شاگردان	وخت
- معلم محترم بعد از انجام	، فعالیت های		40
مقدماتی به منظور ایجاد انگیز	ِه سؤال زير را		دقيقه
طرح مینماید :			
- به نظر شما، ادارات دولتی به -	چه منظور ایجاد	- جواب های گوناکون میدهند.	
شده اند؟			
- عنوان درس جدید را روی تخت	نه مینویسد.	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	
- متن درس را به صدای بلند م		 به دقت گوش میدهند. 	
- بعداً چند تن از شاگردان را		- مطابق هدایت عمل میکنند.	
تا درس را به صدای بلند بخوانند			
- به شاگردان هدایت میدهد؛		 مطابق هدایت عمل می کنند. 	
خاموشانه مطالعه کرده ،لغات			
که نمی فهمند یاد داشت نمایند.			
ا لغات و اصطلاحات را که شاگر		- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده	
روی تخته نوشته و معنی مینما.	ید.	است از روی تخته در کتابچههای خود می نویسند.	
- درس را تشریح مینماید.		- به دقت گوش میدهند.	
- از چند نفر شاگرد بخواهد تا	درس را تشریح	- مطابق هدایت عمل میکنند. -	
کنند؟		3 3	

- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها
	هدایت میدهد؛ راجع به ادارات دولتی صحبت
	نمايند.

- جهت ارزیابی شاگردان به سوال های آخر درس - جواب میدهند. میپردازد.

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس عمل مینمایند. را وظیفه میدهد.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- هر کشور برای برقراری نظم، خدمت به مردم، تأمین روابط و اجرای کارها به حکومت و ادارات ضرورت دارد.

۲- نماینده گی هر وزارت تحت نام ریاست در ولایت ها و مدیریتهای آن در ولسؤالها کار مینمایند.

۳- که کارکنان آن، با درک مسؤولیت، صداقت و ایمانداری وظیفه خود را اجرا نمایند.

معلومات اضافي

وظایف مدیریت

وظایف اداره را می توان به شکل زیر خلاصه کرد:

1 .پلان گذاری: پلان گذاری شامل انتخاب کردن ماموریت، اهداف و اقدامات در رسیدن به آنها وآن مستلزم تصمیم گیری مبتنی بر انتخاب شیوهٔ مناسب در بین شیوه های موجود برای عملیات درآینده میباشد وبرنامه فاصلهٔ را که ما در آنجا قرار داریم، تا آنجائی که می خواهیم به آن برسیم را برطرف میکند.

۲ .سازماندهی: سرآغاز موفقیت ادارهٔ پلانگذاری است. سازماند هی برنامه ها را به واقعیت تبدیل کرده و اهداف مورد نظر را تحقق می بخشد.

۳ .هدایت: رهبری، جریان تأثیر گذاری افراد و گروه ها جهت تعیین اهداف و رسیدن به آن میباشد. رهبران کسانی که بعنوان رهبر عمل میکنند دیگران را راهنمایی، هدایت وترغیب کرده آموزش میدهند.. **۴ .کنترول**: شامل آن دسته از فعالیت هائی است که در صدد ایفای وظایف، با شرایط لازم به منظور نیل به هدف های از پیش تعیین شده میباشند. جریان کنترول را می توان به چهار مرحله تقسیم کرد: تعیین معیار عملکرد، اندازه گیری عملکرد، مقایسه عملکرد با معیار های تعیین شده برای انجام اقدامات اصلاحی.

عناوين مطالب	tit ÷	
	شرح مطالب	
عنوان درس مقررات ترافیکی	مقررات ترافیکی	
هدف کلی آشنایی شاگردان با ه	ا مقررات ترافیکی	
از شاگردان انتظار مع از شاگردان انتظار مع	میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست	ى يابند:
ذهنیتی • مقررات تراف	ِافیکی را بدانند.	
● مقررات تراف	ِافیکی واشارات ترافیکی را بیان کرده بتوانند.	
● با پولیس تر	ترافیک و وظایف آن ذهنیت مثبت پیدا کنند.	
روش تدریس فعالیت های گروهی،	ی، مباحثه، سؤال و جواب،تشریح	
مواد درسی و ممُد درسی کتاب، تخته، تباشیر،	ير، تصاوير	
شیوهٔ ارزیابی تحریری، تقریری		
فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان	وقت
- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های		40
مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را		دقیقه
طرح مىنمايد :		
- گاهی فکرکرده اید، برای تنظیم عبور و مرور	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	
مردم و وسایط در شهر به چه ضرورت است؟		
- عنوان درس جدید را روی تخته مینویسد.	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند	
 متن درس را به صدای بلند میخواند. 	– به دقت گوش میدهند.	
- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد؛	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	
تا درس را به صدای بلند بخوانند.		
- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را	- مطابق هدایت عمل میکنند.	
خاموشانه مطالعه كرده، لغات واصطلاحات را،		
که نمیفهمند یاد داشت نمایند.		
الغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند -	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	
مان	است از روی تخته درکتابچههای خود می	
نو	نویسند.	

ميدهند.	گوش	دقت	ىە	_

- درس را تشریح مینماید.

- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح | - مطابق هدایت عمل می کنند.

کنند.

- مطابق هدایت عمل مینمایند.

- یکی از شاگردان به کمک معلم در صنف

طریق گذشتن از سرک را با در نظر داشت رنگ

های چراغ های ترافیکی تمثیل کند.

جهت ارزیابی سؤالهای متن را طرح می کند.

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس | - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت

را وظیفه میدهد.

ا - جواب میدهند.

عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- رعایت مقررات ترافیکی سبب آسانی رفت و آمد و جلوگیری از حوادث ترافیکی و ازدحام ميشود.

۲- رنگ سبز چراغ، اشارهٔ حرکت و عبور از سرک است.

۳- سرخ، زرد وسبز.

معلومات اضافي

ترافیک

تعریف ترافیک: هرنوع عبور و مرور و توقف انسانها، حیوانات و وسایط نقلیه را در بالای جاده عام احتوا میکند.ترافیک به سه کتگوری تقسیم می گردد

۱-ترافیک زمینی

۲-ترافیک بحری

٣-ترافيک هوائ

وظیفه پولیس ترافیک همانا تامین امن و نظم ، تنظیم جریان ترافیک و جلوگیری از حادثات ترافیکی و نجات جان و مال مردم از خطرات و حوادث ناشی از حادثات ترافیکی میباشد، که این وظیفه را در مطابقت کامل با قانون ترافیک جاده انجام می دهد و کار های مؤثر و زیادی را به خاطر ارتقا سطح آگاهی و تعلیم و تربیه اولاد وطن در مکاتب و مؤسسات ترانسپورتی انجام داده - عواید قابل ملاحظه یی را از مدرک فروش اسناد بهادار ترافیکی، محصول تکس لین، جواز سیر و جواز راننده گی حصول و تحویل خزينه دولت مىنمايد.

درس(بیست وچهارم)	زمان ندریس (یک ساعت درسی)		
عناوين مطالب	شرح مطالب		
عنوان درس	حفاظت از محیط زیست شهری.		
هدف کلی	آشنایی شاگردان با حفاظت از محیط زیست شهری		
اهداف دانشی، مهار تی،	از شاگردان انتظار	میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دسہ	ت يابند:
ذهنیتی		ی حفاظت از محیط زیست شهری را بدانند.	
	• راجع به	حفاظت از محیط زیست شهری توضیحات داده	بتوانند.
	• با حفاظن	، وپاک نکهداشتن محیط زیست شهری علاقه ،	مند شوند.
روش تدریس	فعالیت های گروه	ی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	
مواد درسی و ممُد درسی	كتاب، تخته، تباش	ير، تصاوير	
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری.		
فعالیت های مع	لم	فعالیت های شاگردان	وقت
- معلم محترم بعد از انجا	م فعالیت های		40
مقدماتی به منظور ایجاد انگیر	زه سؤال زیر را		دقيقه
طرح مىنمايد :			
- به نظر شما، موجودیت جنگل	ل ها و درخت ها	- شاگردان جواب های گوناکون میدهند.	
برای محیط زیست، چه فایده م	ی رسانند؟		
- عنوان درس جدید را روی تخ	ئته مىنويسد.	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	
 متن درس را به صدای بلند 	مىخواند.	- به دقت گوش میدهند.	
- بعداً چند تن از شاگردان را ه	هدایت میدهد تا	- مطابق هدایت عمل می کنند.	
درس را به صدای بلند بخوانند.			
- به شاگردان هدایت میدهد؛		 مطابق هدایت عمل می کنند. 	
خاموشانه مطالعه کرده ،لغات و	اصطلاحات را که		
نمی فهمند یاد داشت نمایند.			
- لغات و اصطلاحات را که شا		- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده	
روی تخته نوشته و معنی مینه	ىايد.	است از روی تخته در کتابچههای خود می	
. 1		نویسند.	
- درس را تشریح مینماید.	د ۱۱	- به دقت گوش میدهند. مالت درا ترمیا	
ا از چند شاگرد بخواهد، تا درس ر شاگرانی ایدگیره داشت		- مطابق هدایت عمل می کنند. معالم گرده دارت میا	
- شاگردان را به گروه ها تقس هدایت میدهد؛ تا راجع به پا		- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل م ندار:	
محیط زیست بحث نمایند.	انی و سرسبری	مىنمايند.	
محیط ریست بحت نمایند.			
	II .		

جهت ارزیابی شاگردان به سؤالهای متن درس 📗 جواب میدهند.

مىپردازد.

عمل مىنمايند.

- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی متن درس را ∥ - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت

جواب به سؤالهای متن درس

۱- پاکی و صفایی شهر وظیفهٔ شاروالی است.

۲- از انداختن کثافات در مقابل خانه خود و دیگران جلوگیری کنیم.

٣- مصرف بيش از حد أب، چوب، مواد سوخت موجب انبار كثافات و امراض مختلف مي شود.

معلومات اضافي

حفاظت از محیط زیست عبارت است از تلاشی که به منظور حفظ سلامتی محیط و انسانها، در سطوح شخصی، سازمانی یا دولتی، از محیط طبیعی محافظت می کند. از سال ۱۹۶۰م. جنبشهای فعال زیست محیطی ایجاد شدهاند که از مسایل مختلفی در این زمینه اطلاع دارند. هیچ توافقی در مورد میزان اثر فعالیتهای انسانی بر روی محیط زیست وجود ندارد و اقدامات حفاظتی گاهی مورد انتقاد قرار می گیرند. مؤسسات علمی اکنون دورههای آموزشی را پیشنهاد میدهند، مانند: مطالعات زیست محیطی، مدیریت محیط زیست و مهندسی محیط زیست، که تاریخچه و روشهای حفاظت از محیط زیست را آموزش می دهند. حفاظت از محیط زیست احتیاج به توجه، به فعالیت های مختلف انسانی دارد.

حفاظت از محیط زیست تحت تأثیر سه فاکتور در هم آمیخته است: قوانین زیست محیطی، اخلاق و آموزش و پرورش. هر کدام از این سه فاکتور، هم در سطح تصمیمات بینالمللی و هم در سطح ارزشهای رفتاری و شخصی، بر محیط زیست تأثیر می گذارند. برای اینکه حفاظت از محیط زیست به واقعیت تبدیل شود، مهم است که جوامع، در این زمینهها پیشرفت کرده و تصمیمات زیستمحیطی را اتخاذ کنند.

<u> </u>	
عناوين	شرح مطالب
موضوع درس	چهار سمت اصلی
هدف کلی	شاگردان راجع به تعیین چهار سمت اصلی معلومات حاصل کنند.
اهداف دا نشی، مهار تی و	
ذهنیتی	از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:
	● با سمت های اصلی آشنا شوند.
	• چهارسمت خود را نشان داده و نام گرفته بتوانند.
	● سمت طلوع آفتاب را اساس قرار داده و به اساس آن سمت های
	دیگر را نام بگیرند.
	 به تعیین کردن چهار سمت اصلی علاقه مند شوند.
روش تدریس	کارگروهی، سؤال و جواب ، تشریح
مواد درسی و مُمد درسی	کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری
_	

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
40		- معلم محترم فعالیت های مقدماتی را انجام داده
دقيقه		و به منظور تولید انگیزه سؤال زیر را طرح می کند:
	- شاگردان جواب های مختلف میدهند.	- به نظر شما، تصویر کتـاب درسـی، چـه را نشـان
		مىدھد؟
	- متوجه میباشند و تصاویر را مشاهده	- عنوان درس را بالای تخته می نویسد و به
	در مورد اظهار نظر می کنند.	شاگردان وظیفه دهید که تصویر کتاب درسی را به
		دقت مشاهده کرده و سمت های اصلی را، در آن
		تشخیص نمایند.
	– به دقت گوش میدهند و مطابق هدایت	- متن درس را به صدای بلند می خواند و بعد
	عمل می کنند.	هدایت میدهد تا متن کتاب را چند شاگرد نیز با
		صدای بلند بخوانند؛ و شاگردان دیگر کلمات و
		اصطلاحات مشکل را یاد داشت کنند.

- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمی فهمند | - لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده روی تخته نوشته و معنی مینماید.

> - درس را تشریح نموده و بعد هدایت می دهد؛ تا چند تن از شاگردان نیز درس را تشریح کنند.

- شاگردان را از صنف به صحن مکتب برده و چهار | - به گروه ها تقسیم شده و طبق هدایت سمت اصلی را اولاً خودش و بعداً شاگردان در گروه ها به عمل می کنند. صورت عملی کار نمایند.

> - جهت ارزیابی شاگردان به سؤالهای متن درس | - جواب می دهند. مىپردازد.

- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی را توصیه | - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق مىكند.

است از روی تخته در کتابچههای خود می

ا - به دقت گوش داده و مطابق هدایت عمل مي كنند.

هدایت عمل مینمایند.

جواب به سؤالهای متن درس

۲- چهار سمت اصلی عبارت اند از: شرق، غرب، شمال و جنوب.

۲- انسان ها برای تعیین سمت ها از سمت شرق و غرب بیشتر استفاده می کردند.

 ۳- هرگاه روبه آفتاب برامد ایستاده شویم به طرف پیشرو شرق، عقب غرب، دست راست جنوب و به دست چپ شمال میباشد.

معلومات اضافي

جهت یابی اصلی و فرعی

همه ميدانيم ، كه آفتاب هميشه از يكطرف طلوع كرده و به سمت مقابل غروب مي كند . كه سمت آفتاب بر آمد را شرق ، سمت آفتاب نشست را غرب می نامند، اگر ما طوری ایستاده شویم ، که روی ما به طرف قبله یعنی غرب باشد پشت سر ما شرق، طرف دست راست ماشمال و طرف دست چپ ما جنوب را نشان می دهد . به این اساس جسم ما چهار سمت اصلی دارد . لهذا سطح زمین نیز چهار سمت اساسی و اصلی دار د.

شرح مطالب	عناوين
چهار سمت فرعی	موضوع درس
شاگردان راجع به تعیین چهار سمت فرعی معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	اهداف دا نشی، مهار تی و
● به سمت های فرعی آشنا شوند .	ذهنیتی
● سمت هایی را که بین دو سمت اصلی قرار دارند نشان داده	
بتوانند.	
 سمت های اصلی و سمت های فرعی را در داخل صنف عملاً از هم 	
تفکیک کرده بتوانند.	
● با تعین سمت های فرعی علاقه مند شوند.	
کارگروهی، سؤال و جواب، مباحثه، تشریح	روش تدریس
کتاب، تخته، تباشیر، تصاویر	مواد درسی و مُمد درسی
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
40		- معلم محترم فعالیت های مقدماتی را انجام
دقيقه		داده و به منظور تولید انگیزه سؤال زیـر را طـرح
		می کند :
	- جوابات مختلف مىدهند .	- چه فکر می کنید، که چهار کنج اتاق، کـدام
		سمت ها را نشان میدهد؟
	- متوجه عنوان درس میباشند ، تصاویر را	- عنوان درس را برروی تخته بنویسد و به
	مشاهده و در مورد اظهار نظر م <i>ی کنن</i> د.	شاگردان وظیفه دهد که تصاویر کتاب درسی را
		به دقت مشاهده کرده و سمت های اصلی و
		فرعی را در آن تشخیص نمایند.
	- به دقت گوش میدهند و مطابق هدایت عمل	- متن درس را به صدای بلند می خواند و بعد
	میکنند.	هدایت میدهد تا متن کتاب را چند شاگرد نیز با
		صدای بلند بخوانند؛ و شاگردان دیگر کلمات و
		اصطلاحات مشکل را یاد داشت کنند.
	- لغات و اصطلاحات را که معنی کرده است از	- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند
	روی تخته در کتابچههای خودمینویسند.	روی تخته نوشته و معنی مینماید.

هدایت	مطابق	ه و	داد	گوش	- به دقت	- درس را تشریح نموده و بعد هدایت می دهد؛
					مىكنند.	تا چند تن از شاگردان نیز درس را تشریح کنند.

- در گروه ها متن سؤالهای خانه خالی را در | به گروه ها تقسیم شده و طبق هدایت عمل کتابچه ها نوشته، آنرا تکمیل کنند.
 - غرض ارزیابی سؤالات اخر درس را مطرح می جواب میدهند. کند.
 - توصیه می کند.

- ت عمل
- مي كنند.
- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی را به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مىنمايند

جواب به سؤالهای متن درس

- ۱- سمت های شمال شرق، شمال غرب، جنوب شرق و جنوب غرب را سمت های فرعی می گویند.
 - ۲- بین سمت های اصلی شرق و جنوب سمت فرعی جنوب شرق قرار دارد.
 - ۳− بین سمت های اصلی شمال و غرب سمت فرعی شمال غرب قرار دارد.

معلومات اضافي

چهار سمت فرعی

اگر دقت کنیم بین دو سمت اصلی که پهلوی هم قرار داشته ساحه بزرگی بین آن قرار دارد، بطور مثال اتاقی که چهار دیوار آن چهار سمت اصلی را نشان بدهد پس چهار کنج اتاق ، که هریک آن بین دوسمت اصلی واقع اند به نام سمت های فرعی یاد می شوند ،مثلاً: شمال شرق، شمال غرب، جنوب شرق و جنوب غرب.

درس(بیست و هفتم)

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

	ا ماریس (یک شاعک درسی)		کرس بیسک و تعلی
	شرح مطالب		عناوين مطالب
	آن	نقشه و چهار سمت	عنوان درس
	چهار سمت آن معلومات حاصل نمایند.	شاگردان با نقشه و	هدف کلی
:	که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند	• انتظار میرود،	اهداف دانشی، مهارتی و
	با سمت ها آشنا شوند.	• در روی نقشه	ذهنیتی
	در نقشه نشان داده بتوانند.		
	که نقشه در تدریس جغرافیه نقش زیاد دارد.	• متيقن شوند،	
	مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	فعالیت های گروهی،	روش تدریس
	ساوير	كتاب،تخته،تباشير،تص	مواد درسی و ممّد درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	معلم	فعالیت های ه
۴۵ دقیقه		عالیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجام ف
		بر را طرح میکند:	به منظور ایجاد انگیزه سؤال ز
	- جواب های گوناگون میدهند .	آن را نشان دهید؟	- نقشه را دیده و چهار سمت
	- به عنوان درس جدید توجه می نمایند.	ىنويسد.	- عنوان درس را روی تخته م
	- به دقت گوش میدهند.	مىخواند.	- متن درس را، به صدای بلند
	- مطابق هدایت عمل میکنند.	ا هدایت میدهد؛ تا	- بعداً چند تن از شاگردان ر
		.,	درس را به صدای بلند بخوانند
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	ه؛ تا متن درس را	- به شاگردان هدایت میده
		، واصطلاحات را که	خاموشانه مطالعه کرده، لغات
			نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده	شاگردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را که
	است، از روی تخته در کتابچههای خود می	مايد.	روی تخته نوشته و معنی مین
	نویسند.		<u> </u>
	– به دقت گوش می دهند. 		- درس را تشریح مینماید.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		- از چند نفر شاگرد بخواهد؛ تا ه
	– به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت		- شاگردان را به گروه تقسیم
	عمل مىنمايند.		میدهد؛ تا جا های خالی که د
	,		شده است، با کلمه های مناسب
	- جواب میدهند.	لهای متن درس	- جهت ارزیابی شاگردان به سؤا ،
			مىپردازد.

مطابق	9	کرده	توجه	درس،	خلاصه	- به
				ينمايند	، عمل م	هدایت

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را وظیفه میدهد.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- هر نقشه چهار سمت دارد، که عبارت اند از: سمت شمال، سمت جنوب، سمت شرق و سمت غرب.

۲- در تمام نقشه هایکه در کتاب ها است و یا در دیوار صنف آویخته شده است، سمت شمال طرف بالا، سمت
 جنوب طرف پایین، سمت شرق طرف دست راست و سمت غرب طرف دست چپ قرار دارد.

٣- سمت های فرعی عبارت از: شمال شرق، شمال غرب، جنوب شرق و جنوب غرب

معلومات اضافي

نقشه و چهار سمت آن

توسط نقشه می توانیم در مورد سطح زمین و کشورهای مختلف معلومات به دست آوریم. نقشه به چند نوع می باشد مانند: نقشه طبیعی ،نقشه سیاسی و غیره. مسأله مهم درنقشه این است که چهار سمت را که ما روی زمین می بینیم نشان داده نمی شود اگر نقشه روی دیوار نصب شود سمت بالایی آن شمال و سمت پایین جنوب سمت دست راست همیشه شرق و سمت دست چپ همیشه غرب رانشان می دهد. نقشه به خاطری اهمیت دارد، که می توانیم تمام دنیا یاقسمتی از جهان را در یک صفحه ببینیم.

درس(بیست و هشتم)

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

درس(بیست و هشتم)	9	فت تدریس (یک ساعت درسی)		
عناوين مطالب	شرح مطالب			
عنوان درس	حدود اربعه افغانستان			
هدف کلی	شاگردان با حدود اربعه اف	نانستان معلومات حاصل نمايند.		
	از شاگردان انتظار میرود،	که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:		
اهداف دانشی،	• با حدود اربعه افغانس	ىتان آشنا شوند.		
مهارتی و ذهنیتی	• کشور های همسایه	را نام گرفته و در نقشه نشان داده بتوانند.		
	• با زنده گی مسالمت	، امیز با کشور های همسایه علاقه مند شوند.		
روش تدریس	فعالیت های گروهی، مباح	ىثە، سؤال و جواب، تشريح		
مواد درسی و ممُد	كتاب،تخته،تباشير، نقشه			
درسی	***			
<u> </u>	تحریری، تقریری			
فعالیت ه	ای معلم	فعالیت های شاگردان	وقت	
	ام فعالیت های مقدماتی		۴۵دقیقه	
به منظور ایجاد انگیزه سؤ				
	ِ چهار سمت افغانستان	 - شاگردان جواب های گوناگون ارائه می کنند . 		
كدام كشور ها قرار دارد؟				
- عنوان درس جدید را ر		- به عنوان درس جدید توجه می کنند. بردة تاگشی دهند		
- متن درس را به صدای أ حدد تنا نشاه د	، بنند میخواند. دان را هدایت میدهد؛ تا	- به دقت گوش میدهند. - موالت هدارت عمل میکنند		
درس را به صدای بلند بخ		- مطابق هدایت عمل میکنند.		
	و.۔۔۔ ی۔دھد؛ تا متن درس را	- مطابق هدایت عمل میکنند.		
	ی لغات واصطلاحات را که	<u> </u>		
نمی فهمند یاد داشت نما				
- لغات و اصطلاحات را	که شاگردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده		
روی تخته نوشته و معنی	مىنمايد.	است از روی تخته در کتابچههای خود می		
		نویسند.		
- درس را تشریح مینمای	د.	– به دقت گوش می دهند.		
- از چند نفر شاگرد بخواها	د تا درس را تشریح کنند.	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		
- شاگردان را به گروه ها ت	قسیم کرده، به آنها هدایت	– به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل		
	ون راست را با سمت های	مىنمايند.		
	کتاب است در کتابچه های			
خود ربط دهند.	t i			
- جهت ارزیابی سؤالهای ا ـ ـ	، متن درس را طرح می	- جواب میدهند.		
ا کند.				

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را
معلم عمل مىنمايند.	

جواب به سؤالهای متن درس

١ - جواب (ج) درست است .

۲- کشور های همسایه افغانستان عبارت اند از: تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان، ایران ، پاکستان و چین
 میباشد.

۳-کشور چین در گوشه شمال شرقی کشور ما، موقعیت دارد.

معلومات اضافي

موقعيت افغانستان

کشور عزیز ما افغانستان، در جنوب قاره آسیا واقع بوده چون بر سر راه رفت و آمد کشور های اسیایی میانه و اسیایی جنوبی غرب در طول تاریخ و اقع بوده است، از این لحاظ اهمیت زیادی دارد. افغانستان بین کشور های ، شمال و جنوب

اسیا حیثیت پل را داشته است. مساحت افغانستان ۶۵۲ هزار کیلو متر مربع بوده از اینکه به بحر راه ندارد همیشه با مشکلات تجارتی و اقتصادی رو برو بوده و میباشد.

افغانستان، مانند هر کشور دیگر از خود همسایه هایی دارد که قرار زیر معرفی می گردند: تاجکستان ترکمنستان و از بکستان همسایه های شمالی ما میباشند در سمت جنوب و شرق جُمهوری اسلامی پاکستان واقع میباشد. در سمت غرب ما، کشور اسلامی ایران موقعیت دارد و درسمت شمال شرق کمی با چین هم سرحد می باشیم.

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

شرح مطالب	عناوين مطالب
تقسیمات اداری کشورما	عنوان درس
شاگردان در مورد تقسیمات اداری کشور ما معلومات حاصل نمایند.	هدف کلی
از شاگردان انتظار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	اهداف دانشی، مهارتی و
 با موقعیت های ولایات کشور در روی نقشه آشنا شوند. 	ذهنیتی
• ولایات کشور را در نقشه سیاسی نشان داده بتوانند.	
• به حدود اربعه کشور ما پی ببرند.	
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال وجواب، تشریح	روش تدریس
كتاب،تخته،تباشير،تصاوير	مواد درسی و ممُد درسی
***	4 46 4
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی

وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵دقیقه		- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی
		به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می کند:
	- شاگردان جواب های گوناگون ارایه م <i>ی ک</i> نند.	- گاهی فکر کرده اید، که افغانستان دارای، چند
		ولايت است؟
	- به عنوان درس جدید توجه م <i>ی کن</i> ند.	- عنوان درس جدید را روی تخته مینویسد.
	– به دقت گوش میدهند.	 متن درس را به صدای بلند میخواند.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد تا
		درس را به صدای بلند بخوانند.
	- مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند.	- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را
		خاموشانه مطالعه كرده، لغات واصطلاحات را كه
		نمیفهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	روی تخته نوشته و معنی مینماید.
	نویسند.	
	– به دقت گوش می دهند. 	- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند. 	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.
	– به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	- شاگردان را به پنج گروه تقسیم کرده، به آنها
	مىنمايند.	
		شرق ، غرب و مرکزی را نام گرفته و روی نقشه نشان
	<u>,</u>	دهند.
	- جواب میدهند.	- غرض ارزیابی شاگردان سؤالات اخر درس را
		مطرح می کند.

	_
- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را
عمل مىنمايند.	وظیفه میدهد.
	جواب به سؤالهای متن درس
	۱- افغانستان دارای ۳۴ ولایت است.
	۲- ولایات توسط والی ها اداره میشود.
	٣- پایتخت افغانستان شهر کابل نام دارد
ىات اضافى	معلوه
	تقسیمات اداری کشورما
ه ۳۴ ولایت تقسیم شده که در رأس هر ولایت والی زمام	بخاطر انجام امور و اجرای بهتر وظایف، افغانستان به
د به ولسوالی ها تقسیم شده است. بعضی از ولایت های	
رهار، غزنی، بامیان وغیره.	تاریخی عبارت اند از: هرات، کندهار، مزارشریف، ننگر
	پایتخت کشور، شهر زیبای کابل است.

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

رام) وقع تدریس (یک شاعب درسی)				
	شرح مطالب		عناوين مطالب	
	افغانستان	عنوان درس		
د.	، زبان و نفوس افغانستان معلومات حاصل نماین	شاگردان درمورد دین	هدف کلی	
يابند:	، رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست ی	از شاگردان انتظار می	اهداف دانشی، مهارتی و	
	نفوس افغانستان آشنا شوند.	• با دین، زبان و	ذهنیتی	
.د.	، دین زبان و نفوس اف غ انستان رابیان کرده بتوانن	• ارزش و ماهیت		
رقه مند	ن اسلام منحیث دین رسمی مردم افغانستان علا	• به ارشادات دیر		
		شوند.		
	مباحثه، سؤال و جواب،تشریح	فعالیت های گروهی،	روش تدریس	
	ساو ير	كتاب،تخته،تباشير،تص	مواد درسی و ممُد درسی	
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابي	
وقت	فعالیت های شاگردان	علم	فعالیت های ه	
۴۵دقیقه		یت های مقدماتی به	- معلم محترم بعد از انجام فعاا	
		ا طرح می کند.	منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر ر	
	- شاگردان جواب های گوناگون ارائه می کنند.	ان با کدام زبان ها	- به نظر شما، مردم افغانست	
			سخن میگویند؟	
	- به عنوان درس جدید توجه می کنند.	عته مینویسد.	- عنوان درس جدید را روی تخ	
	– به دقت گوش میدهند.		- متن درس را به صدای بلند	
	- مطابق هدایت عمل می کنند.		- بعداً چند تن از شاگردان	
			درس را به صدای بلند بخوانند.	
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		- به شاگردان هدایت میدهد	
		واصطلاحات را ته	خاموشانه مطالعه کرده، لغات نمیفهمند یاد داشت نمایند.	
	- لغات و اصطلاحات _ر ا، که معلم معنی کرده	شاگردان نمے فهمند	- لغات و اصطلاحات را که	
	ر تخته نوشته و معنی مینماید. است از روی تخته در کتابچههای خود می			
	نویسند.			
	– به دقت گوش میدهند.		- درس را تشریح مینماید.	
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	ِس را تشریح کنند.	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا در	
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل		- شاگردان را به گروه تقسیم	
	مىنمايند.	های مردم افغانستان	میدهد؛ تا راجع به دین و زبان	
			بحث نمایند.	
	- جواب میدهند.	ای متن درس را طرح 	- جهت ارزيابي شاگردان سؤاله	
			می کند.	

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را
عمل مىنمايند.	وظیفه میدهد.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- زبان های کشور ما، عبارت است از دری، پشتو، ازبکی، ترکمنی، بلوچی، پشه یی، نورستانی، پامیری، گجری و غیره میباشد، که از آن جمله زبان دری و پشتو زبان های رسمی کشور ما میباشند.

۲- مردم کشور عزیز ما در زمان خلیفه سوم مسلمانان حضرت عثمان (رض) به دین مقدس اسلام مشرف شدند.
 ۳- نفوس افغانستان در حدود ۳۰ میلیون نفر میباشد که متشکل از ملیت ها و اقوام مختلف به شمول سک ها و هندو ها میباشد.

معلومات اضافي

دین، زبان و نفوس افغانستان

دین، زبان و نژاد از جمله مشخصات هویت یک کشور یا ملیت میباشد. اکثریت مردم افغانستان مسلمان بوده دین اسلام تقریباً چهارده قرن قبل در مکه معظمه توسط حضرت محمد صلیاللهعلیهوسلم به مردم رسانیده شده و در زمان حضرت عمر (رض) خلیفه دوم مسلمانان به افغانستان آمدند و در زمان خلافت خلیفه سوم حضرت عثمان (رض) مردم افغانستان به دین مقدس اسلام مشرف شدند.

در افغانستان در حدود ۳۰ زبان و جود دارد که مهمترین آن پشتو ، دری ، ازبکی، ترکمنی ، پشه یی و غیره می باشد. هر چند به ا ساس عوامل نا امنی تا هنوز به شکل دقیق نفوس کشور معلوم نیست اما قرار معلومات افغانستان در حدود ۳۰ میلیون نفوس دارد. معلومات دقیق نفوس که بعد از سرشماری به دست می آید ما را کمک می کند تا پلان های انکشافی دقیق را روی دست گیریم.

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

شرح مطالب		عناوين مطالب	
کوه های اف غ انستان			عنوان درس
شاگردان را جع به کوه های افغانستان معلومات حاصل کنند.			هدف کلی
از شاگردان انتظار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:			اهداف دانشی، مهارتی و
	مای افغانستان آشنا شوند.	• با کوه ه	ذهنيتي
	کوه ها را بیان کرده بتوانند.	• اهمیت	
ی شوند که موجودیت کوه ها در زنده گی انسان ها موثر است .		• متيقن ت	
	روهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح	فعالیت های گ	روش تدریس
كتاب،تخته،تباشير، نقشه طبيعي		مواد درسی و ممُد درسی	
	ړی	تحریری، تقریر	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	ų	فعالیت های معلر
		فعالیت های	- معلم محترم بعد از انجام
۴۵ دقیقه		ه سؤال زیر را	مقدماتی به منظور ایجاد انگیز
			طرح می کند
	- جواب های گوناگون ارایه مینمایند.	یت کوه های	- چه فکر می کنید، موجود
			وطن ما چه اهمیت دارد؟
	– به عنوان درس جدید توجه می کنند. – به دقت گوش میدهند.		عنوان درس جدید را روی تخ
	- به نافت نوس می نامند. - مطابق هدایت عمل می کنند.		- متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگردان را ه
	المعابى المعارف		تا درس را به صدای بلند بخواند
	- مطابق هدایت عمل می کنند.		ر ی ر .
	3 3 3.		را خاموشانه مطالعه کرده، لغان
		بند.	را که نمیفهمند یاد داشت نما
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده است از	که شاگردان	- لغات و اصطلاحات را
	روی تخته در کتابچههای خود مینویسند.	ته و معنی	نمیفهمند روی تخته نوش
			مىنمايد.
	– به دقت گوش میدهند.		- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	رس را تشریح	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا د
		. ~	کنند.
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل مینمایند. -		- شاگردان را به گروه ها تقسیم
		ت کوه ها بحث	هدایت میدهد؛ تا راجع به اهمیه
	ا علم المحادث		نمایند.
	- به سؤالهای متن د _ر س جواب میدهند.	رس را مطرح	- غرض ارزیابی سؤالات اخر د
			می کند.

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن
مىنمايند.	

جواب به سؤالهای متن درس

۱- موجودیت کوه ها در یک منطقه دارای اهمیت زیاد میباشد، به خاطر اینکه آب و هوا در این مناطق سرد
 بوده بیشتر اوقات در آن جا ها برف می بارد .

۲- موجودیت برف در کوه ها سبب می شود که در فصل های بهار و تابستان به مرور زمان آب شده و برای
 آبیاری اراضی زراعتی استفاده گردد.

ست. $\frac{1}{\pi}$ حصه کشور ما را کوه ها تشکیل داده است.

معلومات اضافي

سلسله کوه های هندوکش

کوه های افغانستان یگانه عامل طبیعی است، که وضع صحرایی بودن این ساحه را برهم زده و زمینه مساعد را برای بارنده گی های کوهستانی فراهم ساخته است. موجودیت حوزه های آبگیر، ساحه، برفگیر و یخچال در بعضی از نقاط مرتفع پامیر، هندوکش و دیگر کوه ها باعث آن گردیده است که زراعت انکشاف یابد و دامان سلسله جبال را سرسبز و شاداب نگهدارد.

هرگاه سلسه هندوکش، در افغانستان به وجود نمیآمد البته این منطقه که در ساحهٔ مرکز فشار بلند تحت استوایی واقع است، مانند: صحرای لوط در ایران، صحرای مارگوو سیستان و صحرا های عربستان سعودی محیط صحرایی و ریگستانی را تمثیل می کرد و این همه تاسیسات و انکشافات حیات بشری درآن به ملاحظه نمی رسید همان طوریکه مصر را تحفه دریای نیل خوانده اند، بجا خواهد بود که افغانستان را تحفه هندوکش بخوانیم.

قابل یاد آوری است که زنده گی در مناطق کوهستانی دارای خطرات زیاد طبیعی از قبیل : لغزش زمین ها، سنگ، خاک و برف کوچ ها می باشد باید برای جلوگیری از خطرات طبیعی نکات آتی را درنظر داشته و به شاگردان تفهیم گردد .

- درمناطق که در آن قبلاً لغزش زمین رخ داد باشد و یا علایم خطر و جود داشته باشد در وقت عبور محتاط باشیم.
 - باید برای بررسی جلوگیری از وقوع لغزش زمین ، برف کوچ در مناطق خطر، درخت غرس نماییم.

وقت تدریس (یک ساعت درسی)

47 70 70 7			
عناوين مطالب	شرح مطالب		
عنوان درس	کوه های مشهور افغانستان		
هدف کلی	شاگردان درمورد کوه های مشهور افغانستان معلومات حاصل نمایند.		
اهداف دانشی، مهارتی و	از شاگردان انتظار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:		
ذهنيتي	 با کوه های مشهور افغانستان آشنا شوند. 		
	 کوه های بزرگ افغانستان را نام گرفته بتوانند. 		
	• متیقن شوند که کوه های افغانستان باعث هوای خوب، معادن و سرچشمه		
	دریا ها گریده است.		
روش تدریس	فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب، تشریح		
مواد درسی و ممُد درسی	كتاب،تخته،تباشير، نقشه طبيعى		
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری		
فعالیت های	معلم	فعالیت های شاگردان	وقت

	اد درسی و ممّد درسی کتاب،تخته،تباشیر، نقشه طبیعی		
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابي
وقت	فعالیت های شاگردان		فعالیت های
۴۵دقیقه		فعالیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجام
			به منظور ایجاد انگیزه سؤال ز
	- شاگردان جواب های مختلف می کنند.	ای افغانستان مشهور	- به نظر شما کدام کوه ه
			است؟
	– به عنوان درس جدید توجه می کنند.	نخته مینویسد.	- عنوان درس جدید را روی :
	- به دقت گوش می دهند. مالت حدایت میار	-	
	بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد؛ تا - مطابق هدایت عمل میکنند.		
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	درس را به صدای بلند بخوانند. - به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را -	
	- معابق هدایت عمل می تند.		خاموشانه مطالعه کرده ،لغان
			نمی فهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	شاگردان نمے فهمند	العات و اصطلاحات را که
	است از روی تخته در کتابچههای خود می		ر روی تخته نوشته و معنی می
	نویسند.		
	- به دقت گوش می دهند.		- درس را تشریح مینماید.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	درس را تشریح کنند.	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	م کرده، به آنها هدایت	- شاگردان را به گروه ها تقسی
	مىنمايند.	غ انستان را نام گرفته و	میدهد؛ تا کوه های مشهور اف
			درنقشه نشان دهند.
	- جواب میدهند.	خر درس را مطرح می	- غرض ارزیابی سوال های ا
			کند.

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را
عمل مىنمايند.	وظيفه ميدهد.

جواب به سؤالهای متن درس

- ۱- سلسله کوه های هندوکش از سمت شمال شرق به سمت جنوب غرب افغانستان امتداد دارد و شاهرای معروف سالنگ از آن می گذرد.
- ۲- کوه بابا در مناطق مرکزی وطن ما قرار دارد و از لحاظ داشتن چراگاه های زیاد برای پرورش حیوانات اهیمت زیاد دارد.
 - ۳- کوه سپین غر از لحاظ داشتن جنگل های انبوه ووسیع دارای اهمیت زیاد میباشد.

معلومات اضافي

کوه های مشهور افغانستان

طوری که می دانید افغانستان کشوریست کوهستانی که $\frac{1}{\pi}$ حصه یا تقریباً π " ساحه آنرا کوه ها احتوا کرده است. اگر از یکطرف ساحه زراعتی ومسکونی را کوه ها در برگرفته از جانب دیگر کوه ها سبب ترقی و پیشرفت نیز گردیده اند. کوه ها دارای معادن ، ذخیره برف ها و سرچشمه ها و هوای خوب می باشد ، که در سرسبزی، پاکی محیط زیست و تقویه اقتصاد کشور موثر اند.

کوه های مهم عبارت اند: از کوه هندوکش، کوه پامیر، کوه بابا، سپین غر، تورغر، سلیمان غر، سیاه کوه و سفیدکوه، تقریباً اکثریت کوه ها درسمت مرکزی، شرق و شمال شرق جنوب و غربی کشور واقع میباشند. تونل سالنگ که کار آن در ۱۰ قوس سال ۱۳۳۲ه. ش به کمک شوروی سابق آغاز گردیده بود در سنبله سال ۱۳۴۳ ه. ش به بهره برداری سپرده شد . طول این تونل ۲۶۷۶ متر عرض آن هفت نیم متر و ارتفاع داخلی آن ۷/۱ متر میباشد این تونل در سلسله کوه هندوکش غربی در کوتل سالنگ که ۳۳۶۰ متر از سطح بحر بلند واقع است احداث گردیده است. این تونل ولایات شمالی کشور را با ولایات جنوبی وصل مینماید.

درس(سی و سوم)

	وقت ندریس (یک ساعت درسی)		درس(سی و سوم)	
	شرح مطالب			
	دریاهای افغانستان			
	افغانستان معلومات حاصل كنند.	شاگردان راجع به دریاهای	هدف کلی	
	که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:		اهداف دانشی،	
		• با دریاهای افغانستار	مهارتی و ذهنیتی	
	ه بهتر کرده بتوانند.			
4	آب دریاها استفاده زیاد اقتصادی صورت گرفته			
		مى توانست.		
			روش تدریس	
	طبيعى	کتاب،تخته،تباشیر، نقشه ۰	مواد درسی و مم <i>ُ</i> د	
			درسی	
**	1. 51 11 11	تحریری، تقریری		
وقت	فعالیت های شاگردان	های معلم		
۴۵ دقیقه		جام فعالیت های مقدماتی		
		سؤالات زیر را طرح می	به منظور ایجاد انگیزه	
			کند	
	-شاگردان جواب های مختلف می دهند.	- چه فکر میکنید دریاها چگونه بوجود میآیند؟		
	- به عنوان درس توجه می کنند.	- عنوان درس جدید را روی تخته مینویسد.		
	- به دق <i>ت</i> گوش میدهند.	ی بلند م <i>یخ</i> واند.	- متن درس را به صدای	
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	ِدان را هدایت میدهد؛ تا	- بعداً چند تن از شاگر	
		خوانند.	درس را به صدای بلند ب	
	- مطابق هدایت عمل میکنند.	سیدهد؛ تا متن درس را	- به شاگردان هدایت ه	
		لغات واصطلاحات را که	خاموشانه مطالعه کرده،	
		ايند.	نمیفهمند یاد داشت نم	
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	ا که شاگردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات ر	
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	ے مینماید.	روی تخته نوشته و معنی	
	نویسند.			
	- به دقت گوش میدهند.	بد.	- درس را تشریح مینما	

- مطابق هدایت عمل می کنند.

- جواب میدهند.

- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مي كنند.

ا - از چند نفر شاگرد بخواهد، تا درس را تشریح کنند.

- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت | - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل میدهد؛ تا راجع به اهمیت دریاهای کشور باهم مینمایند.

بحث نمایند.

- غرض ارزیابی سؤالات اخر درس را مطرح می

- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی متن درس را وظیفه می دهد.

جواب به سؤالهای متن درس

۱- دریاها در تأمین آب زمین های زراعتی ، مالداری و رفع سایر نیازهای بشری نقش مهم دارد. چنانچه دریا ها که از ذخیره های برف مناطق کوهستانی و مرتفع بوجود می آید منبع بزرک آب را در طول سال خصوصاً در فصل تابستان تشكيل مىدهد.

۲- از آب دریاها برعلاوه زراعت برای تولید برق ، ساختن آسیاب های آبی ، ماهی گیری ، بیشتر برای آبیاری دشت های سرسبزی محیط زیست استفاده میشود.

۳- دریا های مشهور افغانستان عبارت است از دریای کابل، امو، هلمند، هریرود، مرغاب و غیره میباشد.

معلومات اضافي

منابع آبی و حوزه های آبگیر افغانستان

منابع آبی و حوزه های آبگیر افغانستان را سلسله هندوکش و نقاط مرتفع آن تشکیل میدهد. بخصوص برف های دایمی که در واخان و پامیر، هندوکش شرقی و غربی و کوه بابا همه ساله روی یک دیگر قرار می گیرد، در بهار و تابستان ذوب شده آب های جاری را در حوزه های مختلف به وجود میآورد. بنابر آن افغانستان دارای ظرفیت آبی خیلی زیاد است.

ابنابر ریزش برف و باران در زمستان و بهار، حجم آب دریا ها در فصل بهار و اوایل تابستان بیشتر بوده، گاهی هم سیلابی و طوفانی میشود. آب خیزی دریاها بنابر نبودن نباتات کافی در سطح اراضی، سبب تخریب و اشغال اراضی شده در مسیر دریاها و نقاط مجاور، اراضی زراعتی و سرسبز را گاه گاهی منهدم و نابود میسازد. قابل یاد آوری است که در هنگام وقوع حادثات طبیعی مانند سیل و امثال آن باید باهمه مردم به خصوص با افراد مسن و خرد سال سالان کمک شود. در وقت واقع شدن سیل مردم به نقاط امن، بلند و دور از دریا ها انتقال داده شوند.

شرح مطالب	عناوين مطالب
دریاهای مشهور افغانستان	عنوان درس
شاگردان راجع به دریاهای مشهور افغانستان معلومات حاصل نمایند.	هدف کلی
از شاگردان انتظار میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	اهداف دانشی، مهارتی و
● با دریاهای مشهور افغانستان آشنا شوند.	ذهنیتی
 نام دریاهای مهم و مشهور افغانستان را گفته بتوانند. 	
 به اهمیت دریاهای مشهور افغانستان پی ببرند. 	
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب	روش تدریس
كتاب،تخته،تباشير، نقشه طبيعى	مواد درسی و ممُد درسی
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی

		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	þ	فعالیت های معل
۴۵ دقیقه		بت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجام فعالب
		ا طرح می کند.	به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر ر
	-شاگردان جواب های مختلف میدهند.	كشور ما استفاده	- به نظر شما از آب دریاهای
			درست صورت گرفته است؟
	– به عنوان درس جدید توجه می کنند.	، مىنويسد.	- عنوان درس جدید را روی تخته
	- به دقت گوش میدهند.	خواند.	- متن درس را به صدای بلند می
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	ئدایت میدهد؛ تا	- بعداً چند تن از شاگردان را ه
			درس را به صدای بلند بخوانند.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	تا متن درس را	- به شاگردان هدایت میدهد؛
		اصطلاحات را که	خاموشانه مطالعه کرده، لغات و
			نمیفهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی	گردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را، که شا
	کرده است از روی تخته در کتابچههای خود	 د.	روی تخته نوشته و معنی مینماید
	مىنويسند.		
	– به دقت گوش میدهند.		- درس را تشریح مینماید.
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	_	– از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت		- شاگردان را به گروه ها تقسیم کر
	عمل مىنمايند.		میدهد؛ تا از روی نقشه راجع به
	,		مشهور افغانستان باهم بحث نمايند.
	- جواب میدهند.	رس را مطرح می	غرض ارزیابی سؤالات اخر د
			کند.

مطابق	و	کرده	توجه	درس	خلاصه	- به	درس را	متن	گی	كارخانه	و '
				ىنمايند	، عمل م	هدایت					

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن در وظیفه میدهد.

جواب به سؤالهای متن درس

- ۱- دریای هلمند از قسمت غربی کوه پغمان سرچشمه می گیرد و به هامون هلمند می ریزد.
- ۲- دریای آمو از منطقه پامیر خرد(جهیل زرقول) سرچشمه گرفته و به جهیل ارال می ریزد.
- ۳- بندهایی که روی دریای کابل اعمار گردیده است عبارت اند از : بندبرق ماهیپر، نغلو، سروبی و درونته.

معلومات اضافي

دریاهای مشهور افغانستان

دریای آمو: شهرت تاریخی داشته، مدنیت کهن بلخ و صفحات شمال کشور در کنار این دریا موقعیت داشته. یونانی های قدیم آنرا بنام اکسوس (OXUS) و اعراب به اصطلاح جیحون یادکرده اند که منبع اولی آنرا آب های یخچالی پامیر، واخان وجهیل زرکول تشکیل میدهد.

دریای هریرود: در صفحات شمال غرب کشور باعث فعالیت های زراعتی و استقرار نفوس، در حوزهٔ هرات شده است که به شکل طولانی استقامت شرق و غرب را اختیار کرده است و از نقاط مرتفع لعل و سرجنگل سر چشمه می گیرد. در سرحد افغانستان و ایران سمت شمال را اختیار نموده در ریگستان ترکمنستان خشک می شود.

دریای کابل: از ساحه کوتل اونی پغمان از ارتفاع ۳۵۰۰متر در یکصد کیلو متری غرب شهر کابل منبع می گیرد و درمنطقه اتک به دریای سیند می ریزد.

دریای هلمند: از جمله طویل ترین و بزرگ ترین دریاهای جنوب غرب افغانستان است از منبع الی مصب در خاک کشور ما جریان دارد.

رس(سي وپنجم)	وفت	تدریس (یک ساعت درسی)	
عناوين مطالب		شرح مطالب	
عنوان درس	قاره ها		
هدف کلی	شاگردان درمورد قاره ه	های جهان معلومات حاصل نمایند.	
اهداف دانشی، مهارتی	از شاگردان انتظار میر	وِد، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابن	ىد:
و ذهنیتی	 با قاره های جهار 	ن آشنا شوند.	
	• قاره های جهان	را در نقشه نشان داده بتوانند.	
	• متيقين شوند، ک	نه شش قاره بزرگ در جهان و جود دارد.	
روش تدریس	فعالیت های گروهی، م	باحثه، سؤال و جواب، تشریح	
مواد درسی و ممُد	كتاب،تخته،تباشير، نقن	ئىە جھان	
درسی			
شيوهٔ ارزيابي	تحریری، تقریری		
فعالیت های	معلم	فعالیت های شاگردان	وقت
- معلم محترم بعد از انجام	فعالیت های مقدماتی		۴۵دقیقه
به منظور ایجاد انگیزه سؤال ز	زیر را طرح می کند:		

		سیوه ارزی بی
وقت	فعالیت های شاگردان	فعالیت های معلم
۴۵دقیقه		- معلم محترم بعد از انجام فعالیت های مقدماتی
		به منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر را طرح می کند:
	- شاگردان جواب های مختلف میدهند.	- به نظر شما ، بر اعظم چه رامی گویند؟
	- به عنوان درس جدید توجه می کنند.	عنوان درس جدید را روی تخته مینویسد.
	- به دقت گوش میدهند.	- متن درس را به صدای بلند می خ واند.
	- مطابق هدایت عمل میکنند.	- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد؛ تا
		درس را به صدای بلند بخوانند.
	– به دقت گوش می دهند.	- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را
		خاموشانه مطالعه كرده، لغات واصطلاحات را كه
		نمیفهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است	- لغات و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند
	از روی تخته در کتابچههای خود مینویسند.	روی تخته نوشته و معنی مینماید.
		- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت
	مىنمايند.	میدهد؛ تا با استفاده از نقشه موقعیت قاره های
		جهان رانشان دهند.
	- جواب میدهند.	- جهت ارزیابی سؤالهای متن را طرح می کند.
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را
	عمل مىنمايند.	وظيفه ميدهد.

۱- کشور ما در قاره آسیا موقعیت دارد.

۲- انسان ها درقاره انتار کتیکا بخاطر اینکه بسیار سرد و یخ بندان است به شکل عادی زنده گی کرده نمی
 توانند.

معلومات اضافي

براعظم ها

جهان که از آب و خشکه تشکیل گردیده $\frac{\gamma}{\pi}$ حصه آن را آب گرفته و $\frac{\gamma}{\pi}$ حصه آن را خشکه احتوا کرده است. خشکه روی زمین به شش حصه بزرگ تقسیم گردیده است که هرحصه آن را قاره یا براعظم می گویند و عبارت اند از : آسیا ، اروپا ، امریکا ، افریقا، استرالیا ، اقیانوسیه و انتارکتیکا .

کشورعزیز ما افغانستان، در جنوب قاره آسیا موقعیت داشته و محاط به خشکه میباشد. در جهان ۴۰ کشور به بحر راه ندارد از جمله ۱۴ کشور آن در افریقا ، ۱۲ کشور در اروپا ، ۲ کشور در امریکا و ۱۲ کشور در آسیا واقع میباشد.

درس(سي وششم)

	ريس عدد درسي		(,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	
	شرح مطالب	قاره آسیا	عناوين مطالب	
		عنوان درس		
	آسیا معلومات حاصل نمایند.	شاگردان در باره قاره	هدف کلی	
، يابند:	٫رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست	از شاگردان انتظار می	اهداف دانشی، مهارتی و	
	نا شوند.	• با قاره آسیا آش	ذهنيتي	
	نقشه نشان داده بتوانند.			
ہرھای مقدس	ه قاره اسیا مهد تمدن های بشری بوده و شه 	_		
	<u>: موقعیت دارد.</u> مباحثه، سؤال و جواب، تشریح		روش تدریس	
		کتاب،تخته،تباشیر، نق		
	•	ت بادمین می	مواد درسی و ممُد درسی	
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی	
وقت	فعالیت های شاگردان	معلم	فعالیت های ه	
		ع الیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجام ف	
۴۵ دقیقه			به منظور ایجاد انگیزه سؤال	
	- شاگردان جواب های مختلف می دهند .	و پرجعیت ترین قاره	- چه فکر میکنید بزرگترین	
			جهان کدام است؟	
	- به عنوان درس جدید توجه می کنند. بددة تاگشی دورو		- عنوان درس جدید را روی ت	
	- به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند.		- متن درس را به صدای بلند - بعداً چند تن از شاگردان ر	
	سفابق سایت عس سی عسد		درس را به صدای بلند بخوانند	
	- مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.	ىد؛ تا متن درس را	- به شاگردان هدایت میده	
		خاموشانه مطالعه كرده، لغات واصطلاحات را، كه		
			نمیفهمند یاد داشت نمایند.	
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی		- لغات و اصطلاحات را که	
	کرده است از روی تخته در کتابچههای خود		روی تخته نوشته و معنی مین	
	مینویسند.			
	- به دقت گوش میدهند. موالت هدارت میلید کنند	<	- درس را تشریح مینماید. از چند نفشهٔ گردخیاهد تا د	
	- مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند.	رس را نسریح کنند.	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا د	
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت		
	عمل مىنمايند.		میدهد؛ تا راجع به قاره آسیا بح	
	- به سؤالها جواب میدهند.	الهای متن درس را	- جهت ارزیابی شاگردان سؤ	
		1	طرح می کند.	
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق			
	هدایت عمل مینمایند.		وظيفه ميدهد.	

۱- قاره آسیا از سمت جنوب به بحر هند و از سمت شرق به بحر الکاهل و از طرف شمال به بحرمنجمد شمالی و از طرف غرب به قارهٔ اروپا محدود گردیده است.

۲- بعضی از کشور های آسیایی عبارت اند از: افغانستان، عربستان سعودی، هند، ایران، چین، پاکستان، ترکیه،
 روسیه و غیره

۳- در قاره آسیا آب و هوا در نواحی مختلف از هم فرق می کند؛ مثلاً: مناطقی که در قطب شمال نزدیک است آب و هوای آن سرد و مناطق جنوبی دارای اقلیم گرم و بقیه مناطق آب و هوای معتدل دارد.

معلومات اضافي

قاره آسیا

بزرگترین قاره جهان با وسعت بیش از ۴۴ میلیون کیلو متر مربع می باشد .

بلند ترین کوه ها، پست ترین اراضی ، خروشان ترین دریا ها همه در قاره آسیا موقعیت دارند. بیش از نیم یعنی ۶۰ فیصد جمعیت جهان در آسیا زنده گی می نمایند قاره آسیا گهواره تمدن بشری است. مردم آن از نژاد های مختلف بوده اکثریت آن ها پیرو دین مقدس اسلام می باشند.

	سريس ريف شعف فرسي)		ارس سی وسم)	
	عناوين مطالب شرح مطالب			
	قارهٔ اروپا			
	ٍوپا معلومات حاصل نمایند.	شاگردان درباره قاره ار	هدف کلی	
ىت يابند:	رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر د	از شاگردان انتظار می	اهداف دانشی، مهارتی و	
	ﺎ ﺷﻮﻧﺪ.	• با قاره اروپا آشن	ذهنیتی	
	ٔ در نقشه نشان داده بتوانند.	• موقعیت اروپا را		
ره میباشد.	، پیشرفت اروپا، ثمرہ زحمات مردم آن قار	● متیقن شوند که		
	مباحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی، ه	روش تدریس	
	شه	كتاب،تخته،تباشير، نق	مواد درسی و ممُد درسی	
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی	
وقت	فعالیت های شاگردان	معلم	فعالیت های	
		عالیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجام ف	
40		یر را طرح می کند.	به منظور ایجاد انگیزه سؤال ز	
دقيقه	- شاگردان جواب های مختلف می دهند.	لدام قسمت قاره آسیا	– به نظر شما، قاره اروپا در ک	
			قرار دارد؟	
	- به عنوان درس جدید توجه می کنند.	خته مینویسد.	- عنوان درس جدید را روی ت	
	- به دقت گوش میدهند.	 متن درس را به صدای بلند میخواند. 		
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد، تا		
		درس را به صدای بلند بخوانند.		
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را		
		ت واصطلاحات را که ا	خاموشانه مطالعه کرده، لغان	
			نمیفهمند یاد داشت نمایند.	
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی	 		
	کرده است از روی تخته در کتابچههای	ماید.	روی تخته نوشته و معنی می	
	خود مینویسند - به دقت گوش میدهند.		د ا ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱	
	- به دفت توس میدهند. - مطابق هدایت عمل می کنند.	- درس را تشریح مینماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا درس را تشریح کنند.		
	معابق هدایت عمل می تند. - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت	_	ار چند فور سا کره بخواهد تا - شاگردان را به گروه ها تقسیر	
	به عروه که عشیم شده ومعایق عمل مینمایند.		میدهد؛ تا راجع به قاره اروپا بح	
	- جواب میدهند.		- جهت ارزیابی سؤالهای متن	
	G . 7.			
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق	خانهگی متن درس را	- درس را خلاصه کرده و کار	
	هدایت عمل مینمایند.	_	وظيفه ميدهد.	

۱- بعضى از جغرافيه دانان قاره اروپا و آسيا را، به نام يوريشيا ياد مي كنند .

٢- طرف شرق اروپا قاره آسيا موقعيت دارد.

۳- سه کشور مهم اروپایی عبارت از انگلستان، آلمان و فرانسه میباشد.

معلومات اضافي

قارهٔ اروپا

قاره اروپا درنیم کره شمالی قرار گرفته و پس از اقیانوسیه دومین قاره کوچک جهان است . قاره اروپا و آسیا دریک پهنه خشکی قرار گرفته اند و با یک دیگر یکجا قاره یوریشیا را تشکیل می دهند . مرزمیان اروپا و آسیا را کوه های یورال، دریای یورال، کوه های قفقاز و بحیره سیاه تشکیل می دهد. مساحت اروپا حدود ۱۰ میلیون کیلو متر مربع است و بیش از ۳۷۰ میلیون نفر نفوس دارد که ۱۱ فیصد نفوس جهان را تشکیل می دهد با و جود مساحت کم خود اروپا پس از آسیا دومین قاره جهان از نظر تراکم جمعیت است اکثریت مردم اروپا پیرو دین عیسوی میباشند اروپا به دلیل قرار گرفتن در منطقه معتدله شمالی به قاره سبز معروف است . اروپا جزایر بسیار ی دارد که از جزایر بزرگ آن می توان به جزایر بریتانیا و آیسلند اشاره کرد شماری از شهرهای مهم و تاریخی جهان از جمله لندن، روم، مسکو، آتن و برلین در اروپا قرار گرفته اند.

درس(سی وهشتم)

	عد ماریس (یک شاعل درسی)		درس سی ونسسه)	
	شرح مطالب		عناوين مطالب	
		عنوان درس		
	ُشنا شوند.	شاگردان با قاره افریقا آ	هدف کلی	
ند:	ود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابن	از شاگردان انتظار میرو	اهداف دانشی، مهارتی	
	فريقا آشنا شوند.	• با موقعیت قاره اف	و ذهنیتی	
	افریقایی را برروی نقشه نشان داده بتوانند.	• کشور های مهم		
	ای اسلامی در قاره افریقا علاقهمند شوند.	• با معرفت کشوره		
	باحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی، م	روش تدریس	
	طب	كتاب،تخته،تباشير، نقش	مواد درسی و ممُد	
			درسی	
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابي	
وقت	فعالیت های شاگردان	، معلم	فعاليت هاي	
		فعالیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجام	
40		زیر را طرح می کند:	به منظور ایجاد انگیزه سؤال	
	- شاگردان جواب های مختلف می دهند.	یقا در کدام سمت قاره	- چه فکر م <i>ی ک</i> نید، قاره اقر	
دقیقه			اسیا قرار دارد؟	
	- به عنوان درس جدید توجه می کنند. 	- عنوان درس جدید را روی تخته مینویسد. 		
	- به دقت گوش میدهند. موالت هدارت میلید کنند	- متن درس را به صدای بلند میخواند.		
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد؛ تا درس را به صدای بلند بخوانند.		
	- مطابق هدایت عمل می کنند.		- به شاگردان هدایت می	
	g g g.		خاموشانه مطالعه کرده، لغا	
		٠.	نمیفهمند یاد داشت نمایند	
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	^ء شاگردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را ک	
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	انماید.	روی تخته نوشته و معنی م	
	نویسند.			
	- به دقت گوش میدهند. الترینارین		- درس را تشریح مینماید.	
	- مطابق هدایت عمل می کنند. - به گرده ها تقسیب شده موالت عمل		از چند نفر شاگرد بخواهد تــــــــــــــــــــــــــــــــــــ	
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل مینمایند.	- شاگردان را به گروه ها تقسیم کرده، به آنها هدایت میدهد؛ تا راجع با استفاده از نقشه کشورهای شمالی		
	اللى قىلەرلىدە.		و شرقی افریقا را نام گرفته به	
	- جواب میدهند.		ر رقی ریاری این را از در این از در این از در در این از در در در این از در در در این از در در این از در	
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت		- درس را خلاصه کرده و کا	
	عمل مىنمايند.		وظيفه ميدهد.	

- ۱- قاره افریقا توسط (بحیره سرخ) از قاره آسیا جدا شده است.
 - ۲- به طرف شمال قاره افریقا بحیره مدیترانه واقع است.
- ۳- کشور های افریقایی مصر، لیبیا، الجزیره، ایتویی، سودان وغیره میباشد.

معلومات اضافي

قارهٔ افریقا

قاره افریقا از لحاظ وسعت در درجه سوم قرار دارد. یعنی اول آسیا ، دوم براعظم امریکا سوم براعظم افریقا میباشد از میباشد اکثریت باشنده گان این قاره سیاه پوست هستند . چون این قاره نزدیک به مکه معظمه میباشد از این سبب به زودی دین مقدس اسلام دراین قاره انتشار یافت.

	مریس (یک شاعک در سی)		رس سی وجه
	شرح مطالب		عناوين مطالب
	قارهٔ امریکا		
	ا آشنا شوند.	شاگردان با قاره امریک	هدف کلی
یابند:	رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست	از شاگردان انتظار می	اهداف دانشی، مهارتی و
	عی و کشورهای قاره امریکا آشنا شوند.	• با موقعیت طبیہ	ذهنیتی
	مریکا را برروی نقشه نشان داده بتوانند.	• تقسيمات قاره	
شوند.	ه آمریکا و کشور ایالات متحده امریکا متوجه	● با تفاوت به قار	
	مباحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی،	روش تدریس
		كتاب،تخته،تباشير، نق	
	т-	تحریری، تقریری	
وقت	فعالیت های شاگردان		فعالیت های
YC A			- معلم محترم بعد از انجام ف
۴۵			به منظور ایجاد انگیزه سؤال ز
دقیقه	- شاگردان جواب های مختلف می دهند .	ِ چند بخش تشکیل	- به نظر شما، قاره امریکا از
			شده است؟
	- به عنوان درس جدید توجه می کنند. - به ده ترگیشی دهند		- عنوان درس جدید را روی ا
	- به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند.		- متن درس را به صدای بلنا - بعداً چند تن از شاگردان
	سے بی سی عبل ہی عبد،		درس را به صدای بلند بخوانن
	- مطابق هدایت عمل میکنند.		ر ی ر . . .
			خاموشانه مطالعه کرده، لغات
			نمیفهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	شاگردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را، که
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	نماید.	روی تخته نوشته و معنی می
	نویسند.		
	- به دقت گوش میدهند. 	, ,	- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل میکنند.	_	- از چند نفر شاگرد بخواهد تا
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت		- شاگردان را به گروه ها تقسید
	عمل مىنمايند.		میدهد؛ تا با استفاده از نقشه -
	- جواب میدهند.		و بعضی کشورهای مهم ان راض - جهت ارزیابی به سؤالهای ه
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت		- جهت ارزیابی به سوانهای ه - درس را خلاصه کرده و کارخ
	عمل مینمایند.		وظیفه میدهد.
		Ī	" *

- ۱- قاره امریکا را کرستف کلمب در سال ۱۴۹۲ میلادی کشف کرد.
- ۲- کشور ایالات متحده امریکا و کانادا در شمال قاره امریکا موقعیت دارد.
- ٣- قاره امريكا به واسطه بحرالكاهل از براعظم آسيا و توسط اقيانوس اطلس از قاره اروپا و افريقا جدا شده است.

معلومات اضافي

كشف امريكا

قاره آمریکا در سال ۱۴۹۲ میلادی توسط کرسف کلمب که در جستجوی هندوستان بود کشف شد. قاره امریکا از سه قسمت تشکیل یافته است:

- ۱- امریکای شمالی
- ۲- امریکای مرکزی
- ۳- امریکای جنوبی

اکثریت مردم آمریکا از جمله مهاجران کشور های دیگر دنیا استند بیشترین مردم امریکا پیرو دین عیسوی میباشند.

i e	بس (یک شاعف درسی)		ورس چهم)
	شرح مطالب		
	وسيه	عنوان درس	
	با و اقیانوسیه آشنا شوند.	شاگردان با قاره استرالب	هدف کلی
يابند:	ود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست	از شاگردان انتظار میر	اهداف دانشی، مهارتی و
	ن قاره بزرگ آشنا شوند.	• با کشور های ایر	ذهنيتي
	نیانوسیه را در نقشه جهان نشان داده بتوانند	• قاره استراليا و اق	
	رالیا و اقیانوسیه علاقهمند شوند.	● به معرفت با است	
	باحثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی، م	روش تدریس
	ئىه	كتاب،تخته،تباشير، نقث	مواد درسی و ممُد درسی
	7	تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	معلم	فعالیت های
		الیت های مقدماتی به	- معلم محترم بعد از انجام فع
		ا طرح می کند.	منظور ایجاد انگیزه سؤال زیر ر
۴۵	- شاگردان جواب های مختلف می دهند .	و اقیانوسیه، در کدام	- به نظر شما، قاره استرالیا
د قیقه			سمت قاره آسيا قرار دارد؟
	– به عنوان درس جدید توجه می کنند.		- عنوان درس جدید را روی تا
	 به دقت گوش میدهند. 	- متن درس را به صدای بلند میخواند. -	
	- مطابق هدایت عمل میکنند.	- بعداً چند تن از شاگردان را هدایت میدهد، تا	
			درس را به صدای بلند بخوانند
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	- به شاگردان هدایت میدهد؛ تا متن درس را	
		و اصطلاحات را، که	خاموشانه مطالعه کرده، لغات
			نمیفهمند یاد داشت نمایند.
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی		- لغات و اصطلاحات را، که
	کرده است از روی تخته در کتابچههای	ماید.	روی تخته نوشته و معنی میند
	خود مینویسند.		vista a marka a s
	– به دق <i>ت گ</i> وش میدهند. – مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.	\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.	– درس را تشریح مینماید. – از چند نفر شاگرد بخواهد تا د
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت	_	ار چنه عر شاعره بخوانده د. - شاگردان را به گروه ها تقسیم
	عمل مینمایند.		تا با استفاده از نقشه کتاب، نا
	كان الى 11 يادا.		اوقیانوسیه را بیان نمایند.
	- جواب میدهند.	ا طرح مي كند.	ربی توسیه را بیان مایست. - جهت ارزیابی سؤالهای متن
	. به خلاصه درس توجه کرده و مطابق - به خلاصه درس		۰ درس را خلاصه کرده و کار- - درس را
	هدایت عمل مینمایند.		وظيفه ميدهد.

۱- چون کشورهای این قاره در بحر موقعیت دارند، از این سبب مانند کشورهای دیگر در کنار هم قرار ندارند، بلکه در بحر به شکل جزیره واقع می باشند.

۲- مشهورترین دریای های استرالیا به نام دارلینگ و موری اند.

۳- مهمترین کشورهای این قاره بزرگ عبارت اند، از: استرالیا، فیجی، زیلاند جدید وغیره .

معلومات اضافي

قارهٔ استرالیا و اوقیانوسیه

قارهٔ استرالیا و اقیانوسیه ازیک جزیره بزرگ و تعداد زیاد جزیره های کوچک تشکیل گردیده است . بزرگترین جزیره اقیانوسیه استرالیا میباشد وبه تعقیب آن فیجی، زیلاند جدید که هریک کشور های مستقلی هستند .

اقیانوسیه به چهار منطقه تقسیم شده است:

١- منطقه استراليا

۲- منطقه ملانزی

۳- منطقه میکرونزی

۴- منطقه پولی نزی

اقلیم اقیانوسیه گرم و مرطوب است دراکثر جزایر جنگل های زیاد وجود دارد.

ارسر چهن ويحم)		ت تاریش ریک شکک تارسی)	
عناوين مطالب	عناوين مطالب شرح مطالب		
عنوان درس	انتارکتیکا (قطب جنوب)		
هدف کلی	شاگردان با قاره انتارک	تیکا آشنا شوند.	
اهداف دانشی، مهارتی	از شاگردان انتظار میروه	،، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند	:.
و ذهنیتی	• بدانند، که در قارهٔ	انتارکتیکا مردم به حالت عادی زنده گی کرده ن	می توانند.
	• قاره انتارکتیکا را ب	رروی نقشه پیدا کرده بتوانند.	
	• با عجایب عالم آش	نا و علاقهمند شوند.	
	فعالیت های گروهی، مبا	منه المحمل	
روش تدریس			
	كتاب،تخته،تباشير، نقشه	·	
درسی	<u> </u>		
	تحریری، تقریری		
فعالیت های	ی معلم	فعالیت های شاگردان	وقت
- معلم محترم بعد از انجام ف	فواليت ومردمات		۴۵
منظور ایجاد انگیزه سؤالهای			دقیقه
- کدام قاره در قطب جنوب م		- شاگردان جواب های مختلف میدهند.	-525
- عنوان درس جدید را روی		- به عنوان درس جدید توجه می کنند.	
- متن درس را به صدای بلنا - متن درس را به صدای بلنا		- به دقت گوش میدهند.	
- بعداً چند تن از شاگردان	ن را هدایت میدهد؛ تا	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	
درس را به صدای بلند بخوانن	ند.		
- به شاگردان هدایت می	دهد؛ تا متن درس را	- مطابق هدایت عمل میکنند.	
خاموشانه مطالعه كرده ،لغاه			
نمی فهمند یاد داشت نمایند.			
- لغات و اصطلاحات را، ک		- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده	
روی تخته نوشته و معنی م _ی	ىنمايد.	است از روی تخته در کتابچههای خود می ا 	
VI.: . ~. **1		نویسند. مددة تاگیشد دورد	
- درس را تشریح مینماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد تا	المسلمة المستماد المستمالة المستمالة المستمالة المستمالة المستمالة المستمالة المستمالة المستمالة المستمالة الم	– به دقت گوش میدهند. – به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	
ار چند هر ساکره بخواهد ه - شاگردان را به گروه ها تقس	~	به کروه که تفسیم شده ومتعبق همایت عمل مینمایند.	
میدهد؛ تا راجع به مفهوم درس		می معالید د.	
- جهت ارزیابی سؤالهای متر		- جواب میدهند.	
- درس را خلاصه کرده و کا		- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	
ا خا خد . دهد			

عمل مىنمايند.

- ۱- به نسبت سردی بسیار زیاد انسانها در انتارکتیکا دایمی زنده گی کرده نمی توانند.
- ۲- انتار کتیکا توسط آب های بحر الکاهل، بحر هند و بحر اطلس احاطه شده است..
 - ۳- کشورهای نزدیک به انتارکتیکا ارجنتاین، زیلاند جدید و آسترالیا اند.

معلومات اضافي

انتارکتیکا (قطب جنوب)

انتارکتیکا ششمین قارهٔ بزرگ زمین است. اما در این قاره کسی زنده گی نمی کند. بعضی اوقات علما و دانشمندان کشور های پیشرفته ، جهت تحقیقات به آنجا می روند، ازاینکه این خشکه در قطب جنوب قرار دارد از اینرو در آنجا همیشه درسال شش ماه روز وشش ماه شب می باشد . اگر از هر نقطهٔ انتارکتیکا قطب جنوب حرکت کنید حرکت تان به سوی شمال خواهد بود.

کسانی که در قطب جنوب زنده گی می کنند دانشمندان رشته های مختلف و از ممالک پیشرفته جهان هستند که در پایگاه های نسبتاً مجهز خود در شرایط طاقت فرسا و سخت به تحقیقات ارزشمند خود، در زمینه های مختلف ادامه می دهند. قطب جنوب را که مستور از برف و یخچال های ذوب ناشدنی است ممالک پیشرفته بین خود تقسیم نموده اند. سهم بیشتر را در آن استرالیا دارد. بعد از آن کشور های ناروی، چیلی، ارجنتاین، فرانسه، ایالات متحده امریکا، روسیه و دیگران اند.

شرح مطالب	عناوين مطالب
بحرها	عنوان درس
شاگردان راجع به بحر های جهان معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
از شاگردان انتظار می رود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	اهداف دانشی، مهارتی
 با بحر های جهان آشنا شوند . 	و ذهنیتی
 موقعیت بحر های جهان را در نقشه نشان داده بتوانند. 	
● حدود بحر ها را از هم تفکیک کرده بتوانند.	
● اهمیت اقتصادی بحر ها را گفته بتوانند.	
● متیقن شوند که از بحر ها انواع استفاده های غذایی و اقتصادی گوناگون	
صورت گرفته می تواند.	
فعالیت های گروهی، مباحثه، سؤال و جواب	روش تدریس
كتاب،تخته،تباشير، نقشه جهان	مواد درسی و ممُد
	درسی
تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی

	وه ارزیابی				
وقت	فعالیت های شاگردان	ای معلم	فعاليت ه		
		ی مقدماتی را انجام داده و	- معلم محترم فعاليت هاي		
40		زیر را طرح میکند:	به منظور تولید انگیزه سؤال		
دقیقه	- شاگردان جواب های مختلف میدهند.	جهان وجود دارد؟	- به نظر شما، چند بحر در -		
	- به عنوان درس جدید توجه می کنند.		عنوان درس جدید را روی		
	– به دقت گوش میدهند.		- متن درس را به صدای بله		
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	را هدایت میدهد؛ تا درس	- بعداً چند تن از شاگردان		
	- مطابق هدایت عمل می <i>ک</i> نند.		را به صدای بلند بخوانند.		
	معابق مدایت عش می عند.		– به شاگردان هدایت م		
			خاموشانه مطالعه کرده ،ا		
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده		نمی فهمند یاد داشت نمایند		
	است از روی تخته در کتابچههای خود می		- لغات و اصطلاحات را که		
	است از روی عصد در عدبچدهای خود می	ن. د	تخته نوشته و معنی مینماید		
	نویسند.				
	– به دقت گوش می دهند.		- درس را تشریح مینماید.		
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت	یم کرده، هدایت میدهد تا	- شاگردان را به گروه ها تقس		
		ان باهم بحث كنند؟	راجع به بحر های بزرگ جه		
	عمل مىنمايند.				
	- جواب میدهند.				
		نن را طرح می کند.	- جهت ارزيابي سؤالهاي ما		

میدهد.	را وظيفه	کارخانهگی	کرده و ٔ	- درس را خلاصه
--------	----------	-----------	----------	----------------

 به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مینمایند.

جواب سؤال های متن درس

۱− ۲۹٪ فیصد روی زمین خشکه می باشد.

معلومات اضافي

بحرها

در جهان تنها یک اقیانوس به هم پیوسته وجود دارد که برای سهولت، اقیانوس شناسان آن را تقسیم کرده اند. در مکانهایی که مرزهای طبیعی وجود ندارند، خطوط شمال و جنوب اقیانوسها را جدا می سازد.

اقیانوس آرام و هند با خطی که از میان اندونیزیا به سمت جنوب و سپس از استرالیا به قطب جنوب در امتداد طول جغرافیایی ۱۵۰ درجه شرقی حدوداً از میان جزیره تاسمانیا (در استرالیا) ادامه می یابد، جدا می شوند. جزایر شمال استرالیا یک مرز طبیعی میان اقیانوس آرام و اقیانوس هند به وجود می آورند. در نواحی شمالی، تنگه کم عمق بیرینگ (bering)مانع جزیی در برابر جریانهای اقیانوسی است که این مانع، اقیانوس آرام را از اقیانوس شمال جدا می کند.

اقیانوس آرام و اطلس خطی که بین cape horn (جنوبی ترین نقطه امریکای جنوبی) وقطب جنوب قرار دارد، اقیانوس آرام و اقیانوس اطلس را درطول جغرافیایی ۶۰ درجه غربی از یکدیگر جدا می کند.

اقیانوس هند و اطلس به وسیله خطی که از شمال به جنوب بین دماغه Good Hope (جنوبی ترین نقطه قاره ا فریقا) و اقیانوس منجمد جنوبی درامتداد طول جغرافیایی ۲۰ درجه شرقی می گذرد، از یکدیگر جدا می شوند.

شرح مطالب	عناوين
بحرالكاهل و اقيانوس اطلس	موضوع درس
شاگردان راجع به بحر الکاهل و اقیانوس اطلس معلومات حاصل کنند.	هدف کلی
از شاگردان توقع میرود، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.	اهداف دانشی، مهار تی و
	ذهنیت <i>ی</i>
 به بحر الكاهل و اقيانوس اطلس آشنا شوند. 	
● موقعیت بحر الکاهل و اقیانوس اطلس را در نقشه نشان داده بتوانند.	
• حدود بحر الكاهل و اقيانوس اطلس را از هم تفكيك كرده بتوانند.	
● اهمیت اقتصادی بحر الکاهل و اقیانوس اطلس را گفته بتوانند.	
• متیقن شوند، که از اقیانوس ها انواع استفاده های غذایی و اقتصادی	
گوناگون صورت گرفته می تواند.	
قرائت کردن، کارگروهی، سؤال و جواب و تشریح.	روش تدریس
نقشه جهان ، تخته سیاه و تباشیر.	مواد درسی و ممد درسی
تحریری، تقریری، کار عملی و مشاهده.	شيوهٔ ارزيابی

	70 7	- 3 3 - 3 3	C33 3
وقت	فعالیت های شاگردان	þ	فعالیت های معا
40		فدماتي را انجام	- معلم محترم فعالیت های ما
دقيقه		ؤال زيـر را طـرح	داده و به منظور تولید انگیزه س
			مىكند:
	- شاگردان جواب های مختلف میدهند.	و اقيانوس اطلس	- چه فکر می کنید، بحر الکاهل
		ىازد؟	کدام قاره ها را از هم جد ا می س
	- شاگردان به عنوان درس توجه کرده، نقشه	می نویسد و به	- عنوان درس را بالای تخته
	را مشاهده و در مورد اظهار نظر م <i>ی کن</i> ند.	کتاب درسی را به	شاگردان وظیفه دهد که نقشهٔ َ
		، بحر الكاهل و	دقت مشاهده کرده و موقعیت
		نماييد.	اوقیانوس اطلس را در آن تعیین
	– شاگردان گوش داده و مطابق هدایت عمل	میخواند و بعد	- متن درس را به صدای بلند
	میکنند.	چند شاگرد نیز با	هدایت میدهد تا متن کتاب را
		، دیگر کلمات و	صدای بلند بخوانند و شاگردان
		كنند.	اصطلاحات مشکل را یاد داشت
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	گردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را، که شا
	است از روی تخته در کتابچههای خود می		روی تخته نوشته و معنی مینماید
	نویسند.		
	– به دقت گوش میدهند.		- درس را تشریح مینماید.

- در گروه ها با استفادهٔ نقشهٔ کتاب در مورد بحرالکاهل و اقیانوس اطلس بحث کنند.
 - جهت ارزیابی سؤالهای متن را طرح می کند.
- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را هدایت می دهد.
- شاگردان به گروه ها تقسیم شده طبق هدایت عمل می کنند.
 - جواب میدهند.
- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مینمایند

- ۱- بزرگترین بحرها به ترتیب عبارت اند از: بحر الکاهل، اقیانوس اطلس، بحر هند، اقیانوس منجمد جنوبی و اقیانوس منجمد شمالی .
 - ۲- اقیانوس اطلس قارهٔ امریکای شمالی و جنوبی را از اروپا و افریقا جدا می سازد.
 - ۳- در شمال بحرالکاهل آبنای بیرنگ موقعیت دارد.

معلومات اضافي

بحرالكاهل و اقيانوس اطلس

اقیانوس که از اصطلاح یونانی Okeanus گرفته شده است. به وسیعترین آب ها ی شور جهان گفته می شود و حد فاصل بین چند براعظم را تشکیل می دهد. بحیره قسمتی از اقیانوس را تشکلیل مید هد که به خشکه نزدیک باشد. تقریباً ۷۱ درصد از سطح کره زمین را آبهای شور پوشانده اند که به طور کلی به چند اقیانوس و تعدادی بحیره ها تقسیم می شود بحیره ها برخلاف اقیانوس ممکن است از هم جدا باشند و هیچ ارتباطی بایکدیگر نداشته باشند؛ مانند: بحیرهٔ کسپین ؛ اما اقیانوسها یکپارچه هستند و با یکدیگر در ارتباط می باشد. به همین سبب اکثراً آنها را به نام اقیانوس جهانی یاد می کند. مفهوم "اقیانوس جهانی" بمعنا بخشهای آبی پهناوری است که با یکدیگر در ارتباط هستند و از لحاظ اقیانوس شناسی دارای ارزش بسیار می باشند. بخش های عظیم این اقیانوسها، در بین قاره های مختلف پراکنده هستند. اقیانوسهای جهان به ترتیب وسعت عبارت اند از:

- اقیانوس آرام یا اقیانوس کبیر.
- اقيانوس اطلس يا اقيانوس آتلانتيك.
 - اقيانوس هند
 - اقیانوس منجمد جنوبی
 - اقيانوس منجمد شمالي

عناوين مطالب		شرح مطالب
عنوان درس	بحر هند، بحر منجمد شه	مالی و جنوبی
هدف کلی	شاگردان راجع به بحر هند	، بحر منجمد شمالی و جنوبی معلومات حاصل کنند.
اهداف دانشی،		
مهار تی و ذهنیتی		ِد، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند.
		مد شمالی و جنوبی آشنا شوند .
		ر منجمد شمالی و جنوبی را در نقشه نشان داده بتوانند.
		منجمد شمالی و جنوبی را از هم تفکیک کنند.
	 متیقین شوند که بحر ه 	هند، بحر منجمد شمالی و جنوبی از نگاه اقتصادی اهمیت
	دارد.	
روش تدریس	فعالیت های گروهی، مباحث	ثه، سؤال و جواب
مواد درسی و ممُد	كتاب،تخته،تباشير، نقشه ج	بهان
درسی		
شيوهٔ ارزيابی	تحریری، تقریری	
11 :	1 1	

		تحریری، تفریری	سیوه ارزیابی
وقت	فعالیت های شاگردان	فای معلم	فعاليت ه
		ای مقدماتی را انجام داده	- معلم محترم فعاليت ه
40		سؤال زیر را طرح می کند:	و به منظور تولید انگیزه ،
دقیقه	-شاگردان جواب های مختلف می دهند .	کترین بحر بـه کشـور مـا	- چه فکر می کنید، نزدیا
			كدام است؟
	-به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	تخته می نویسد.	– عنوان درس را بر روی
	- متوجه میباشد و نقشه را مشاهده در	ی دهد، که نقشهٔ کتاب	- به شاگردان وظیفه م
	مورد اظهار نظر م <i>ی ک</i> نند.	ده کرده و موقعیت بحر	درسی را به دقت مشاه
		را در آن تعیین نمایند.	الكاهل و اوقيانوس اطلس
	- گوش داده و مطابق هدایت عمل می کنند.	ای بلند میخواند و بعد	- متن درس را به صد
		کتاب را چند شاگرد با	هدایت میدهد تا متن
		شاگردان دیگر کلمات و	صدای بلند بخوانند و
			اصطلاحات مشکل را یاد
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	، شاگردان نمیفهمند روی	
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	اید.	تخته نوشته و معنی مینم
	نویسند.		
	– به گروه ها تقسیم شده ، طبق هدایت	ها تقسیم کرده و هر گروه	
	عمل میکنند.	هند و جنوب بحر منجمد	
		کرده و به همصنفان خود	شمالی را در نقشه پیدا
			نشان دهند.

- جواب میدهند.	جهت ارزیابی سؤالهای متن کتاب را طرح می

- درس را خلاصه کرده و کارخانهگی را توصیه می کند.

- متوجه هستند و طبق هدایت عمل می کنند.

جواب به سؤالهای متن درس

- ۱- بحر هند از شمال به بر اعظم آسیا، از جنوب به انتارکتیکا، از غرب به براعظم افریقا و از شرق به اندونیزیا و استرالیا
 محدود می باشد.
 - ۲- بحر منجمد شمالی در شمال براعظم های آسیا، اروپا و امریکای شمالی موقعیت دارد.
 - ۳− کشورهای ساحلی بحر هند پاکستان، هند، بنگله دیش، اندونیزیا و غیره می باشد.

معلومات اضافي

بحر هند، بحر منجمد شمالی و جنوبی

از آنجاییکه اقیانوسها قسمت های بزرگی از کره زمین را میپوشانند. لذا تأثیرات مهمی بر روی حیات کره زمین دارند. تبخیر آب اقیانوس در دوران آب نقش مهم داشته در ایجاد باران نقش اساسی دارد. وهمچنین در واقعیت آب های گرم و سرد اقیانوس ها یکی از مهترین عامل تغییر آب و هوا در کره زمین است. اقیانوسها محل زنده گی حیوان ها و گیاهان گونا گون آبی است.

نتایج تحقیقات زمین شناسان نشان میدهد: اقیانوس منجمد جنوبی(در بین عرض البلد ۵۲ درجهٔ نیم کرهٔ جنوبیِ و قارهٔ انتارتیکا موقعیت دارد و به اقیانوس های آرام ،هند و اطلس هم سرحد میباشد)، بحر منجمد جنوبی سرد ترین و اقیانوس هند گرم ترین اقیانوس های روی زمین است.

اقیانوس هند سومین اقیانوس بزرگ جهان است و ۲۰ درصد کره زمین را پوشانده است. همچنین این اقیانوس گرمترین حوزه اقیانوسی جهان نیز به شمار می آید. نمونه بارز آن خلیج فارس است، که از شاخه های این اقیانوس به شمار می آید و بر طبق احصاییه با آبهای گرم ۳۲+ درجه سانتی گراد به عنوان گرمترین حوزه آبهای جهان شناخته شده است.

	شرح مطالب	عناوين مطالب	
		زمین و شکل آن	عنوان درس
	ل آن آشنا شوند.	شاگردان به زمین و شکل	هدف کلی
:	د، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند :	از شاگردان انتظار میرود	اهداف دانشی،
	ین اَشنا شوند.	• به کروی بودن زم	مهار تی و ذهنیتی
	، زمین را بیان کرده بتوانند.	• دلایل کروی بودن	
كل معلق	ج) باورمند شوند که زمین را چطور در فضا به ش	• به قدرت خداوند(ج	
		نگهداشته است؟	
	حثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی، مبا	روش تدریس
	•	كتاب،تخته،تباشير، نقشه	مواد درسی و ممُد
			درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	ی معلم	فعالیت ها:
40			- معلم محترم بعد از انجاه
دقیقه		_	به منظور ایجاد انگیزه سؤال
	-شاگردان جواب های مختلف می دهند.	، ما بالای ان زنده کی ا	- به نظر شما زمین که
):\.:\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\.\	\:	میکنیم، چه شکل دارد؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.	می تویسد.	–عنوان درس را روی تخته
	- به دقت گوش میدهند.	لند ميخواند.	- متن درس را به صدای ب
	- مطابق هدایت عمل می کنند.		- بعداً چند تن از شاگردار
		نند.	درس را به صدای بلند بخوا
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	دهد؛ تا متن درس را	- به شاگردان هدایت می
			خاموشانه مطالعه کرده، لغ
			نمیفهمند یاد داشت نمایند
	- لغات و اصطلاحات را، که معلم معنی کرده		- لغات و اصطلاحات را ک
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	ىنمايد.	روی تخته نوشته و معنی م
	v		
	نویسند. - به دق <i>ت گ</i> وش میدهند.		- درسی ایش بح می نماید.
	- به دقت گوش میدهند.		- درس را تشریح مینماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد :
		نا درس را تشریح کنند.	- درس را تشریح مینماید. - از چند نفر شاگرد بخواهد : - شاگردان را به گروه ها تقد
	- به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل می کنند.	نا درس را تشریح کنند. سیم کرده، به آنها هدایت	- از چند نفر شاگرد بخواهد :
	- به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند. - به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل	نا درس را تشریح کنند. سیم کرده، به آنها هدایت مین، قاره ها و بحرهای	- از چند نفر شاگرد بخواهد : - شاگردان را به گروه ها تق

- جواب میدهند.	طرح می	درس را	متن	سؤالهاي	ارزيابي	جهت	-
							1:5

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را 📗 - به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت

عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

- ۱- شکل زمین تقریباً کروی است.
- ۲- برای اولین بار دانشمندی بنام فیثاغورس به کروی بودن زمین پی ببرد.
 - ۳- زمین به قدرت خداوند(ج) در فضا قرار دارد.

معلومات اضافي

زمین و شکل آن

در زمان های قدیم انسانها زمین را مسطح تصور می کردند . هندیان تصور داشتند که زمین بر پشت فیل واقع است . برای اولین بار درسال (۵۳۰ ق.م) فیثاغورث به کروی بودن زمین پی برد.

عالم دیگری بنام ارسطو کرویت زمین را از طریق خسوف (ماه گرفته گی) ثابت کرد که در هنگام خسوف سایهٔ زمین به روی مهتاب به شکل نیم کره افتاده بود. فلهذا زمین دارای شکل کروی می باشد. امروز هیچ کس به مسطح بودن زمین متیقن نست. برای اینکه کره زمین به شکل بهتر مطالعه گردد خطوط فرضی مانند خط استوا طول البلد و عرض البلد بالاي آن ترسيم كرده اند.

شرح مطالب		عناوين مطالب	
		خط استوا	عنوان درس
	ئىنا شوند.	شاگردان با خط استوا آش	هدف کلی
:	د، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند	از شاگردان انتظار میروه	اهداف دانشی،
وقعيت خط استوا آشنا شوند.		• با موقعیت خط اس	مهارتی و ذهنیتی
	ر نقشه پیدا کرده بتوانند.	• خط استوا را بروی	
ستوا عمود	در اوایل بهار و خزان شعاع آفتاب بالای خط ا	• متيقن شوند که	
		می تابد.	
	حمار ب	فعالیت های گروهی، مبا	
	4		مواد درسی و ممّد درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	ی معلم	فعاليت هاء
* •		م فعالیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجاه
۴۵			به منظور ایجاد انگیزه سؤال
دقیقه	-شاگردان جواب های مختلف می دهند.	فط استوا بر روی کره	
			زمین چه را نشان میدهد؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند. 		عنوان درس جدید را روی ن
	– به دقت گوش میدهند. – مطابق هدایت عمل میکنند.		- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار
	معابق مایت عمل می دسد.		بعده چند کی از سا کردار درس را به صدای بلند بخوا
	- مطابق هدایت عمل میکنند.		- به شاگردان هدایت می
	G 0 . C.		خاموشانه مطالعه کرده، لغ
			نمی فهمند یاد داشت نمایند
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	ئە شاگردان نمىڧھمند	- لغات و اصطلاحات را ک
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	ىنمايد.	روی تخته نوشته و معنی م
	نویسند.		
	– به دقت گوش میدهند.		- معلم درس را تشریح می
	- مطابق هدایت عمل می کنند. - ا		- از چند نفر شاگرد بخواهد؛
	 به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل 	د؛ تا فعالیت کروهی متن ا	- شاگردان را هدایت می دهد
	مینمایند.	ت د ا ما م	کتاب را تمثیل نمایند.
	- جواب میدهند.	مین درس را طرح می	- جهت ارزیابی سؤالهای کند.
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	ا، خانه گے متن درسی ا	اسد. - درس را خلاصه کرده و ک
	عمل مینمایند.	ار حدد کی تدین دردن رہ	وظیفه میدهد.
	<u>.</u>		

- ۱- خط فرضی که کره زمین را به دو حصه مساوی (شمالی و جنوبی) تقسیم میکند به نام خط استوا یاد میشود.
 - ۲- قسمت های شمالی خط استوا به نام نیم کره شمالی یاد می شود.
 - ۳- قسمت های جنوبی خط استوا به نام نیم کره جنوبی یاد می شود.

معلومات اضافي

خط استوا

خط استوا خط فرضی است که شرقاً و غرباً امتداد یافته و کره زمین را به دونیم کره شمالی و نیم کره جنوبی تقسیم کرده است. شعاع آفتاب درسال دو مرتبه یعنی در اول ماه حمل و اول ماه میزان بالای خط استوا عمود می تابد از اثر آن شب و روز باهم مساوی یعنی ۱۲ ساعت روز و ۱۲ ساعت شب می شود. درجه عرض البلد است. یعنی شروع عرض البلد ها محاسبه می شود.

	شرح مطالب		عناوين مطالب
		طول البلد ها	عنوان درس
	ل البلد آشنا شوند.	شاگردان به خطوط طول	هدف کلی
:.	ِد، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند	از شاگردان انتظار میرو	اهداف دانشی، مهارتی
میکند.	طول البلد، قطب شمال و جنوب را باهم وصل ه	• بدانند که خطوط	و ذهنیتی
از هم فرق	را دانسته و طول البلد های شرقی و غربی را	• مبدأ طول البلد	
		کرده بتوانند.	
فطوط طول	موزند که موقعیت کشورها و تعین وقت توسط خ -		
	ر گیرد.	البلدها صورت مي	
	احثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی، مب	روش تدریس
		كتاب،تخته،تباشير نقشه	مواد درسی و ممُد درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	ى معلم	فعالیت های
		، فعالیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انجاه
40		, زیر را طرح می کند:	به منظور ایجاد انگیزه سؤال
دقیقی	-شاگردان جواب های مختلف را ارائه میدارند.	بدأ طول البلد از كجا	- چه فکر می کنید، م میگذرد؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند.		7 G
		عت می تویسد.	عنوان درس جدید را روی ت
	– به دقت گوش میدهند.		
	- به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل میکنند.	ند میخواند.	عنوان درس جدید را روی تا - متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار
		ند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا	– متن درس را به صدای با
		نند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا نند. دهد؛ تا متن درس را	- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار درس را به صدای بلند بخوا - به شاگردان هدایت می
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	نند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا نند. دهد؛ تا متن درس را ات و اصطلاحات را که	 متن درس را به صدای با بعداً چند تن از شاگردار درس را به صدای بلند بخوا به شاگردان هدایت می خاموشانه مطالعه کرده، لغ
	- مطابق هدایت عمل می کنند. - مطابق هدایت عمل می کنند.	ند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا نند. دهد؛ تا متن درس را ات و اصطلاحات را که	- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار درس را به صدای بلند بخوا - به شاگردان هدایت می خاموشانه مطالعه کرده، لغا نمیفهمند یاد داشت نمایند
	- مطابق هدایت عمل می کنند. - مطابق هدایت عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	ند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا نند. دهد؛ تا متن درس را ات و اصطلاحات را که نه شاگردان نمیفهمند	- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار درس را به صدای بلند بخوا - به شاگردان هدایت می خاموشانه مطالعه کرده، لغ نمی فهمند یاد داشت نمایند - لغات و اصطلاحات را ک
	 مطابق هدایت عمل می کنند. مطابق هدایت عمل می کنند. لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچههای خود می 	ند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا نند. دهد؛ تا متن درس را ات و اصطلاحات را که نه شاگردان نمیفهمند	- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار درس را به صدای بلند بخوا - به شاگردان هدایت می خاموشانه مطالعه کرده، لغا نمیفهمند یاد داشت نمایند
	- مطابق هدایت عمل می کنند. - مطابق هدایت عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	ند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا نند. دهد؛ تا متن درس را ات و اصطلاحات را که به شاگردان نمیفهمند ینماید.	- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار درس را به صدای بلند بخوا - به شاگردان هدایت می خاموشانه مطالعه کرده، لغ نمی فهمند یاد داشت نمایند - لغات و اصطلاحات را ک
	- مطابق هدایت عمل می کنند. - مطابق هدایت عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچههای خود می نویسند.	ند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا نند. دهد؛ تا متن درس را ت و اصطلاحات را که شاگردان نمیفهمند ینماید.	- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار درس را به صدای بلند بخوا - به شاگردان هدایت می خاموشانه مطالعه کرده، لغ نمی فهمند یاد داشت نمایند - لغات و اصطلاحات را ک
	- مطابق هدایت عمل می کنند. - مطابق هدایت عمل می کنند. - لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده است از روی تخته در کتابچههای خود می نویسند. - به دقت گوش میدهند.	ند میخواند. ن را هدایت میدهد؛ تا نند. دهد؛ تا متن درس را ات و اصطلاحات را که نه شاگردان نمیفهمند ینماید. ماید.	- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردار درس را به صدای بلند بخوا - به شاگردان هدایت می خاموشانه مطالعه کرده، لغ نمی فهمند یاد داشت نمایند - لغات و اصطلاحات را ک روی تخته نوشته و معنی م

- جواب میدهند.	ح می	را طر-	درس	متن	سؤالهاى	ارزيابي	جهت	-

- درس را خلاصه کرده و کارخانه گی متن درس را 🕒 به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت

عمل مىنمايند.

جواب به سؤالهای متن درس

- ا- خط فرضى كه قطب شمال را با قطب جنوب وصل مى كند بنام طول البلد ياد مى شود.
 - ۲- برروی کره زمین به تعداد (۳۶۰) درجه طول البلد رسم شده است.
 - ٣- مبدأ طول البلد از گرينويچ لندن شروع مي شود.

معلومات اضافي

طول البلدها

خط فرضى طول البلد بر خلاف خط استوا شمالاً و جنوباً امتداد دارد . خط صفر درجه طول البلد از گرينويچ شهر لندن می گذرد ، که زمین را به دو حصهٔ نیم کره شرقی و غربی تقسیم کرده است. که مبدا آن صفر درجه از گرینویچ شروع گردیده است. ۱۸۰ درجه به طرف شرق و ۱۸۰ درجه به طرف غرب گرینوچ قرار دارد. که مجموعاً ۳۶۰ درجه می شود. از روی طول البلدها و قت را تعین می کنند.

درس(چهل و هشتم)

	عاریس (یک ساعت در سی)		درس (چهن و مسم)
	شرح مطالب		عناوين مطالب
	عنوان درس		
	لنا شوند.	شاگردان با عرض البلد آش	هدف کلی
::	، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند	از شاگردان انتظار میرود	اهداف دانشی،
	و تعداد آنها آشنا شوند.	• با مبدأ عرض البلد	مهارتی و ذهنیتی
	ل عرض البلد را نشان داده بتوانند.	• برروی نقشه خطوم	
• متيقين شوند كه توسط خطوط عرض البلد اقليم و موقعيت مناطق را پيدا			
کرده می توانند.			
	عثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی، مبا-	روش تدریس
		كتاب،تخته،تباشير نقشه	مواد درسی و ممُد
			درسی
		تحریری، تقریری	شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	ای معلم	فعاليت ه
		ام فعالیت های مقدماتی	- معلم محترم بعد از انج
40			به منظور ایجاد انگیزه سؤ
دقیقی	-شاگردان جواب های مختلف را ارائه میدارند.		- مبدأ عرض البلد هاكدا
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند. تربی گرفت		-عنوان درس جدید را رو ی
			- متن درس را به صدای
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 	- بعداً چند تن از شاگرد درس را به صدای بلند بخ	
	- مطابق هدایت عمل می کنند.		- به شاگردان هدایت م
	3 5 " 5.		خاموشانه مطالعه کرده،
		ند.	نمیفهمند یاد داشت نمای
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	- لغات و اصطلاحات را	
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	روی تخته نوشته و معنی مینماید.	
	نویسند.		
	– به دقت گوش میدهند.		- درس را تشریح مینماید
	- مطابق هدایت عمل میکنند. -		- از چند نفر شاگرد بخواهد
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل		- شاگردان را به گروه ها تنا
	مىنمايند.	_	میدهد؛ که روی نکته های
	,		را یادداشت کنند.
	- جواب میدهند.		- جهت ارزيابي سؤالهاي ه
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت عمل مینمادند	کارخانه گی متن درس را	- درس را خلاصه کرده و
	عمل مىنمايند.		وظیفه می دهد.

۱- خط فرضی که کره زمین را به دونیم کره شمالی و جنوبی تقسیم می کند مبدأ عرض البلد می باشد.

۲- روی کره زمین ۱۸۰ خط عرض البلد وجود دارد. که ۹۰ درجه در نیم کره شمالی و ۹۰ درجه در نیم کره جنوبی که جمعاً ۱۸۰ درجه می شود.

۳- زیرا با همدیگر موازی بوده یکدیگر را قطع نمی کنند.

معلومات اضافي

عرض البلدها

خط استوا مبدای عرض البلد ها است که زمین را به دو نیم کرهٔ شمالی و نیم کرهٔ جنوبی تقسیم کرده است. این خطوط بنام خطوط موازی هم یاد می شوند . تعداد عرض البلد ها به ۱۸۰ درجه می رسد، که ۹۰ درجه آن تا قطب جنوب واقع است. به واسطه عرض البلد ها آب و هوا و موقعیت مناطق را دریافت می کنند.

	درس <i>(چ</i> هل و تهم)		
شرح مطالب			عناوين مطالب
	عنوان درس		
	ن های زمین معلومات حاصل نمایند.	شاگردان راجع به حرکن	هدف کلی
:	د، که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند:	از شاگردان انتظار میرو	اهداف دانشی، مهارتی
	ن را بدانند.	• حرکت های زمین	و ذهنیتی
	ی زمین را بیان کرده بتوانند.		
 به حرکت وضعی زمین و تاثیرات آن بالای شب روز و ساعت علاقه مند 			
		شوند.	
		فعالیت های گروهی، مب	روش تدریس
	ه 	کتاب،ت <i>خ</i> ته،تباشیر، نقش	مواد درسی و ممُد درسی
تحریری، تقریری			شيوهٔ ارزيابی
وقت	فعالیت های شاگردان	معلم ر	فعاليت هاء
			- معلم محترم بعد از انجام
			به منظور ایجاد انگیزه سؤال
40	-شاگردان جواب های مختلف را ارائه میدارند.		- به نظر شما، زمین چند نو
دقیقه	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند. به دهٔ ترگیشی دهند		عنوان درس جدید را روی
	- به دقت گوش میدهند. - مطابق هدایت عمل می کنند.		- متن درس را به صدای با - بعداً چند تن از شاگردان
	معابق معاريت عبل ملي عدده	درس را به صدای بلند بخوا	
	- مطابق هدایت عمل م <i>ی کنن</i> د.	ر ی ر . - به شاگردان هدایت می	
			خاموشانه مطالعه کرده ،لغا
			نمیفهمند یاد داشت نمایند
	- لغات و اصطلاحات راکه معلم معنی کرده است	ه شاگردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را ک
	از روی تخته در کتابچههای خود مینویسند.	ىنمايد.	روی تخته نوشته و معنی م
	– به دقت گوش میدهند.		- درس را تشریح مینماید.
	به عنف توس میه میکنند. - مطابق هدایت عمل میکنند.	ا درس را تشریح کنند.	- از چند نفر شاگرد بخواهد ت
	.به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل ا	-	- شاگردان را به گروه ها تقس
	مىنمايند.	·	میدهد؛ تا مطالب عمده در
			یکدیگر بحث نمایند.
	- جواب میدهند.	متن درس را طرح می	- جهت ارزیابی سؤالهای
			کند.
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	رخانه گی متن درس را	- درس را خلاصه کرده و کا ۱۰: نور دور
	عمل مینمایند.		وظیفه میدهد.
	n '		

۱- کره زمین دارای (دونوع) حرکت است

۲- زمین در (۲۴ساعت) یکبار به دور محور فرضی خود می چرخد ، که این حرکت را به نام (وضعی زمین) یاد میکنند.

معلومات اضافي

حركت زمين

زمین دونوع حرکت دارد، یکی حرکت وضعی زمین و دیگری حرکت انتقالی زمین میباشد . زمین در ۲۴ ساعت یکبار به دور محور فرضی خود حرکت میکند که این حرکت را به نام حرکت و ضعی زمین یاد میکنند که از اثر این حرکت شب و روز به و جود می آید.

	شرح مطالب	عناوين مطالب	
		حركت انتقالي زمين	عنوان درس
	هدف کلی		
ك:	٬٬ که در پایان تدریس به اهداف زیر دست یابند	از شاگردان انتظار میرود	اهداف دانشی، مهارتی
	بن را بدانند.	• حركت انتقالى زمب	و ذهنیتی
● گفته بتوانند، که در اثر حرکت انتقالی زمین، چهار فصل سال بوجـــود			
می آید.			
	نقالی زمین علاقه مند شوند.		
	حثه، سؤال و جواب	فعالیت های گروهی، مبا	روش تدریس
		كتاب،تخته،تباشير، نقشه	مواد درسی و ممُد درسی
		تحریری، تقریری	شیوهٔ ارزیاب <i>ی</i>
وقت	فعالیت های شاگردان	ى معلم	فعاليت ها:
		فعالیت های مقدماتی به	- معلم محترم بعد از انجام
40		ر را می کند.	منظور ایجاد انگیزه سؤال زی
دقيقه	- شاگردان جواب های مختلف را ارائه میدارند.	حرکت زمین چهارفصل	– به نظر شما، در اثر، کدام
			سال به وجود می آید؟
	- به عنوان درس جدید توجه مینمایند. ت		- عنوان درس جدید را رو <i>ی</i>
	- به دقت گوش میدهند. التصداری می		 متن درس را به صدای بل
	- مطابق هدایت عمل م <i>ی ک</i> نند.		- بعداً چند تن از شاگردار
	 مطابق هدایت عمل می کنند. 		درس را به صدای بلند بخوان - به شاگردان هدایت می
	<u> </u>		خاموشانه مطالعه کرده، لغ
			نمیفهمند یاد داشت نمایند
	- لغات و اصطلاحات را که معلم معنی کرده	که شاگردان نمیفهمند	- لغات و اصطلاحات را
	است از روی تخته در کتابچههای خود می	ىنمايد.	روی تخته نوشته و معنی م
	نویسند.		
	- به دقت گوش میدهند. 		- درس را تشریح مینماید.
	- مطابق هدایت عمل می کنند.	~	از چند نفر شاگرد بخواهد ت
	- به گروه ها تقسیم شده ومطابق هدایت عمل نیارید		- شاگردان را به گروه ها تقد
	مینمایند.		می دهد؛ تا راجع به حرکت اننا - حمت اینداد سفالهای
	- جواب میدهند.	میں درس را طرح سی	- جهت ارزیابی سؤالهای کند.
	- به خلاصه درس توجه کرده و مطابق هدایت	ا ارخانه گی متن درس را	- درس را خلاصه کرده و ک
	عمل مىنمايند.		وظیفه میدهد.
		<u> </u>	7

۱- حرکت انتقالی زمین در مدت (۳۶۵ روز و ۶ ساعت) به دور آفتاب تکیمل میشود.

۲- سالی که ۳۶۶ روز باشد به نام سال (کبیسه) یاد میشود.

معلومات اضافي

حركت انتقالي زمين

حرکت انتقالی زمین در مدت ۳۶۵ روز و ۶ ساعت به دور آفتاب تکیمل میشود، که این حرکت را به نام حرکت انتقالی زمین یادمیکنند که در اثر آن چهار فصل سال (بهار، تابستان، خزان، و زمستان) بوجود می آید . سالی که ۳۶۶ روز میشود البته با گذشت هر سه سال ، سال چهارم ۳۶۶ روز حساب میشود که آن سال را به نام سال کبیسه یاد میکنند.

